

Begroting 2027-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding en Leeswijzer	5
Samenvatting	12
Programma 1 - Dienstverlening	13
Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling	17
Programma 3 - Sociaal Domein	25
Programma 4 - Maatschappelijke participatie	38
Programma 5 - Leefomgeving	46
Programma 6 - Bestuur en organisatie	59
Programma 40 - Mutaties in reserves	67
Paragrafen	69
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	69
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	82
Paragraaf Grondbeleid	89
Paragraaf Verbonden partijen	91
Paragraaf Financiering	101
Paragraaf Lokale heffingen	105
Paragraaf Bedrijfsvoering	114
Paragraaf Taakstellingen en Stelposten	115
Paragraaf Kengetallen	117
Paragraaf Openbaarheid	120
Paragraaf Oekraïne crisis	121
Financieel	123
Financiële positie en meerjarenplan	123
Bijlage	133
Taakvelden	133
Begrotingsrichtlijnen 2027	135
Overzicht begrotingssubsidies 2027	137

Inleiding en Leeswijzer

Inleiding

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de begroting 2027-2030 voor de gemeente Oostzaan.

Coalitieakkoord 2026-2030

De verkiezingen in 2026 hebben geleid tot een Coalitieakkoord '*Samen aan de slag voor Oostzaan!*'. Het college is op het moment dat de Begroting 2027-2030 tot stand kwam nog bezig met het verwerken van dit akkoord tot een Collegeuitvoeringsprogramma. Deze Begroting 2027 borduurt daarom nog voort op afhechting van het vorige coalitieakkoord en bevat daardoor geen nieuw beleid. Een voorstel waarin de vertaling van het nieuwe college uitvoeringsplan is opgenomen ontvangt u in de Kadernota 2028.

Structureel sluitende begroting

De primaire begroting laat voor de jaren 2027 en 2028 nog tekorten zien. Met ingang van 2029 kan een structureel sluitende begroting worden getoond. De tekorten van de jaren 2027 en 2028 zijn met name het gevolg van het zogenoemde ravijnjaar, waarbij de Algemene Uitkering vanuit het Rijk wordt verminderd. Deze herstelt zich enigszins in de hierop volgende jaren. Maar de mismatch tussen de taken die bij gemeenten zijn belegd, en de uitkering van het Rijk doet zich voelen. Het gevolg van de tekorten is uiteraard dat in de eerste jaren van de meerjarenbegroting weinig tot geen ruimte is voor nieuw beleid. Dat is te betreuren omdat bepaalde dienstverlening momenteel toch ondermaats voelt.

De gemeente Oostzaan staat voor de enorme opgave om deze tekorten het hoofd te bieden en niet op te laten lopen, te beginnen voor 2027. De tekorten gaan immers onvermijdelijk ten laste van het algemene weerstandsvermogen van de gemeente.

Uitgangspunt begrotingssaldi

De vastgestelde begrotingssaldi van de Kadernota 2027-2030 zijn de basis voor deze begroting.

Actualisatie van de budgetten Jeugdzorg en Wmo

De verwachting is dat zowel bij Wmo als jeugdhulp in 2027 de kosten zullen stijgen als gevolg van de aanbestedingen. Wij blijven de financiële en maatschappelijke ontwikkelingen nauwlettend volgen. De kosten voor zowel de jeugdhulp als de Wmo zijn lastig te voorspellen. Het betreffen openeinderegelingen waarop gemeenten slechts beperkt kunnen sturen. Binnen de jeugdhulp en de Wmo bestaat de verwachting dat de kosten de komende periode verder zullen stijgen.

Conclusie

De begroting 2027-2030 laat zien dat gemeente Oostzaan de komende jaren voor flinke financiële uitdagingen staat. De tekorten in 2027 en 2028, veroorzaakt door de teruglopende Rijksbijdrage, beperken de ruimte voor nieuw beleid en zetten het weerstandsvermogen onder druk. Hoewel vanaf 2029 weer sprake is van een structureel sluitende begroting, blijven scherpe keuzes noodzakelijk. Daarbij blijft het belangrijk om de financiële positie van de gemeente te versterken zonder de kwaliteit van de dienstverlening uit het oog te verliezen.

Namens het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan,

S.G.R. Julius MBA

Wethouder met de portefeuille financiën

Financieel beeld 2027-2030

Het uitgangspunt voor de financiële positie van de programmabegroting 2027-2030 is de vastgestelde kadernota 2027-2030. Daarnaast zijn diverse bijstellingen van budgetten doorgevoerd op basis van nieuwe inzichten of aangepaste wetgeving en het opnieuw beoordelen van de begrotingsposten in het kader van realistisch begroten.

Uitgangspunt voor de gemeente Oostzaan en de Provincie Noord-Holland blijft een reëel en structureel sluitende begroting vanaf het jaar 2029. Dat wil zeggen dat structurele kosten ook met structurele inkomsten gedekt dienen te worden.

Verloop begrotingssaldo 2027

De kadernota 2027-2030 liet voor de meerjarenraming een wisselend financieel beeld zien. Dit beeld komt ook naar voren in de begroting 2027. Voor de jaren 2027 en 2028 wordt een nadelig begrotingssaldo geraamd. Voor de jaren 2029 en 2030 laten de ramingen een voordelig begrotingssaldo zien. Daarmee verbetert het financiële perspectief in de laatste jaren van de meerjarenraming.

Onderstaand schema laat zien hoe het begrotingssaldo uit de kadernota 2027-2030, door verwerking van de mutaties, heeft geleid tot het saldo van de programmabegroting 2027-2030.

Verloop begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Saldi Kadernota 2027-2030 (RV 26-34)	-810.400	-469.002	3.712	114.638
1. Effect meicirculaire 2026 (Z1911185)	-34.828	22.717	-49.875	17.863
2. Wmo	-70.924	-138.363	-138.363	-138.363
3. Jeugdzorg	-5.459	-35.577	-35.577	-35.577
4. Herverdeling uren formatie OVER-gemeenten	67.597	72.731	77.868	75.935
5. Bomen	-28.000			
6. Bouw school Rietkraag		65.374	-120.000	-120.000
7. Vrijval oude stelpost Algemene uitkering				700.000
8. OZB	73.246	73.246	73.246	73.246
9. AV-systeem naar OVER-gemeenten	73.555	74.093	74.645	75.209
10. Verlaging bijdrage aan OVER-gemeenten	191.309	105.312	20.312	20.312
11. Diversen	98.492	91.794	112.277	-69.705
Mutaties in reserve:				
12. Mutaties in Reserve Verkiezingen	-17	-33.517	33.483	-17
Begrotingssaldi 2027-2030	-505.429	-171.192	51.728	713.541

Negatief = nadeel

Positief = voordeel

De regels in bovenstaand verloopoverzicht zijn hieronder toegelicht.

1. Effect meicirculaire 2026 (Z1911185)

Op 23 juni 2026 is de raad via een raadsbericht (kenmerk Z1911185) geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2026 voor de gemeente Oostzaan.

2. + 3. Wmo en Jeugdzorg

In 2027 wordt meer inzicht verwacht in de financiële effecten van de aanbestedingen binnen de jeugdhulp en de Wmo. Op basis van de huidige inzichten kan een beperkt deel van de verwachte tariefstijging worden opgevangen door een iets lagere volumeontwikkeling dan eerder geraamd.

Tegelijkertijd blijven de kosten binnen beide domeinen naar verwachting toenemen. Binnen de jeugdhulp stijgen de vraag, de complexiteit van de problematiek en de inzet van specialistische ondersteuning. Binnen de Wmo zorgen vergrijzing en de aanhoudende effecten van het abonnementstarief voor een groeiende ondersteuningsvraag.

De jeugdhulp en de Wmo zijn opneemregelingen, waardoor de mogelijkheden voor gemeenten om op de uitgaven te sturen beperkt zijn. Daarnaast wordt verwacht dat het Rijk de komende jaren slechts beperkt aanvullende middelen beschikbaar stelt. Wij blijven de financiële en maatschappelijke ontwikkelingen daarom nauwlettend volgen.

4. Herverdeling uren formatie OVER-gemeenten

Door de herverdeling van uren met betrekking tot de bestaande formatie binnen OVER-gemeenten worden meer uren toegerekend aan het product afval dan in 2026. Door deze extra uren van de buitendienst wordt het tarief van de afvalstoffenheffing evenredig verhoogd. Dus ten opzichte van 2026 is een stijging van het aantal toegerekende uren in 2027 waardoor een financieringsvoordeel ontstaat op de uren van de buitendienst.

5. Bomen

Er is een incidenteel budget opgevoerd voor het opstellen van een bomenbeheerplan.

6. Bouw school Rietkraag

De bouw van basisschool De Rietkraag loopt vertraging op, wij zullen de voortgang per jaar bekijken. Hierdoor ontstaat er een incidenteel voordeel van €65.374 in 2028 vanwege uitstel van de kapitaallasten. De afschrijving start in 2029 i.p.v. 2028. Ook de structurele rentelasten behorende bij de extra geldlening van €8,2 miljoen zijn opgenomen in deze begroting (€120.000 vanaf 2029).

7. Vrijval oude stelpost Algemene uitkering

In de meicirculaire 2025 liet het jaar 2030 een stijging van de algemene uitkering zien van ruim €700.000 ten opzichte van 2029. Vanwege de onzekerheid rondom de ontwikkeling van deze belangrijke inkomstenbron hebben wij dit voordeel destijds uit voorzichtigheid niet verwerkt in de begroting. Het vertrouwen dat het Rijk het zogenoemde ravijnjaar zou herstellen, was op dat moment onvoldoende aanwezig. Een jaar later blijkt uit de meicirculaire 2026 dat het (gedeeltelijke) herstel van het ravijnjaar nog steeds de ingezette lijn is. De algemene uitkering in 2030 ligt inmiddels €793.967 hoger dan in 2029. Wij zijn daarom van mening dat de terughoudende benadering van vorig jaar niet langer actueel is.

Er was een stelpost opgenomen in het jaar 2030 van €700.000. Deze stelpost is nu ingetrokken.

Verloop algemene uitkering	2027	2028 (ravijnjaar)	2029	2030
Programma 6 - Baten Algemene uitkering (stand meicirculaire 2026)	18.807.290	18.583.192	18.781.245	19.575.212
Verschil Algemene uitkering t.o.v. het voorgaande jaar	557.769	-224.098	198.053	793.967

8. OZB

Het voordeel wordt veroorzaakt door een combinatie van ontwikkelingen. Ten opzichte van 2026 worden de belastingtarieven geïndexeerd met de inflatiecorrectie van 1,9%, conform de Kadernota 2027. Daarnaast blijkt uit de tweede managementrapportage 2026 van Cocensus dat de belastingopbrengsten naar verwachting hoger uitvallen dan eerder geraamd. Dit komt met name door hogere WOZ-waarden, die leiden tot hogere OZB-opbrengsten. Deze hogere inkomsten worden structureel in de begroting verwerkt.

9. AV-systeem naar OVER-gemeenten

De kosten voor het audiovisuele systeem van de raad zijn overgeheveld naar OVER-gemeenten en opgenomen in de OVER-begroting 2027. Deze begroting is vervolgens verwerkt in de Kadernota 2027 van de gemeente Oostzaan. Hierdoor waren deze kosten dubbel opgenomen in de begroting.

10. Verlaging bijdrage aan OVER-gemeenten

De ontwikkeling van de bijdrage aan OVER-gemeenten leidt in 2027 en 2028 tot een incidenteel voordeel voor de gemeentelijke begroting. Dit voordeel ontstaat doordat de hiervoor opgenomen stelposten kunnen vrijvallen. Vanaf 2029 is de bijdrage structureel verwerkt in de begroting en vervalt het effect van de vrijval. Hierdoor is vanaf dat jaar sprake van een regulier en structureel begrotingsniveau.

11. Diversen

Dit betreft restpost van diverse zowel positieve en negatieve budgetbijstellingen.

12. Mutaties in Reserve Verkiezingen

Jaarlijks wordt een dotatie aan deze reserve begroot, om schommelingen in de kosten van de verkiezingen op te kunnen vangen. De kosten van de verkiezingen zullen aan de reserve worden onttrokken.

STRUCTUREEL SLUITENDE BEGROTING

Bovenstaande begrotingssaldi bevatten deels incidentele baten en lasten. Die moeten achterwege gelaten worden om het structureel evenwicht te bepalen. Het structureel evenwicht houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Deze structurele begrotingssaldi zijn voor onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland, de belangrijkste graadmeter voor haar oordeel over ons toezicht. Voor het toezichtsregime van de Provincie is het noodzakelijk dat of het eerste jaar of het laatste jaar structureel sluitend is. Echter, bij de vorige begroting (2026) sloot het jaar 2029 structureel en daarmee voldeden we aan de eis van de provincie. Omdat we vorig jaar een structureel sluitende begroting vanaf 2029 ingediend hebben, moeten we dit continueren. Het jaar 2029 moet structureel en reëel sluitend blijven. Het is niet toegestaan dit steeds weer een jaar op te schuiven. Dus alleen 2030 structureel sluitend zou niet voldoen aan de eisen van de provincie. Als 2029 structureel en reëel sluitend is geldt dat uiteraard ook voor de jaren daarna, dus is het jaar 2030 ook structureel sluitend. De begroting die we u hierbij aanbieden voldoet aan de richtlijn.

Structureel begrotingsevenwicht	2027	2028	2029	2030
A. Begrotingssaldo (structureel en incidenteel samen)	-505.429	-171.192	51.728	713.541
B. Saldo incidenteel	448.947	89.500	-9.500	24.000
Totaal structureel begrotingsevenwicht (A+B)	-56.482	-81.692	42.228	737.541

Leeswijzer

Samenvatting

De samenvattingsparagraaf biedt een snelle, visuele doorkijk in de (financiële) begroting.

Programma's

In deze begroting vindt u de inmiddels vertrouwde zes programma's en de (verplichte) paragrafen. Deze zes programma's en bijbehorende thema's en doelen borduren nog voort op de afhechting van het vorige coalitieakkoord en zijn in beginsel ongewijzigd. Actualisatie heeft plaatsgevonden bij de opgenomen acties. Daarnaast is in het hoofdstuk Financiële positie een aantal financiële overzichten opgenomen, zoals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dit verplicht stelt. In de bijlagen staan de begrotingsrichtlijnen zoals vastgesteld bij de Kadernota 2027.

Per programma leest u waar het bestuur voor staat en waar in deze bestuursperiode naar toe gewerkt wordt. De doelen per programma zijn in een 'doelenboom' uitgezet: Elk programma bestaat uit een of meerdere kerndoelen. Dit zijn doelen voor 4 jaar, de gehele bestuursperiode, en deze omschrijven wat het bestuur wil bereiken. Per kerndoel zijn 1 of meerdere operationele doelen benoemd met activiteiten die we gaan uitvoeren om deze doelen te halen. Deze 'doelenboom' is bij ieder programma eerst schematisch weergegeven en vervolgens tekstueel beschreven.

Kengetallen

De in deze begroting opgenomen kengetallen zijn opgesteld conform de voorschriften van het BBV. Anders dan in voorgaande jaren zijn de kengetallen in deze begroting gebaseerd op de meest recente feitelijke gegevens uit de aangewezen bronbestanden. Hierdoor geven zij een actueler en betrouwbaarder beeld van de financiële positie van de gemeente.

Verschillenanalyses

Per programma vindt u een financieel overzicht van het totaal van de producten binnen dat programma. Daaronder een verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting 2026 na wijzigingen. Dit betreft verschillen per product van bedragen groter dan €25.000 of een relevante afwijking groter dan 50% (met als ondergrens €10.000). Hier worden zowel de lasten als de baten van de begroting 2027 vergeleken met de geactualiseerde begroting 2026. Dit betreft de begroting na wijzigingen vanuit het Voorjaarsbericht 2026.

Financiële positie

In het hoofdstuk Financiële positie zijn een aantal financiële overzichten opgenomen, zoals het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dit verplicht stelt.

Bijlagen

In de bijlagen staan de begrotingsrichtlijnen zoals vastgesteld bij de Kadernota 2027.

Doorbelasting van de werkorganisatie naar de producten

We willen allereerst benadrukken dat de doorbelasting vanuit OVER-gemeenten naar de producten budgetneutraal is. Alle ambtelijke uren worden toegerekend aan de verschillende producten. Deze urenverdeling wordt vervolgens gebruikt om de volledige bijdrage die wij aan OVER-gemeenten betalen over de producten te verdelen. Hierdoor krijgt ieder product een evenredig aandeel van de totale kosten die aan OVER-gemeenten worden betaald. De doorbelasting leidt dus niet tot extra kosten, maar kan wel zorgen voor verschuivingen tussen producten.

Bij programma's 1 tot en met 6 worden de verschillen ten opzichte van de begroting 2026 toegelicht wanneer deze groter zijn dan €25.000. Een deel van deze verschillen kan worden veroorzaakt door de doorbelasting vanuit OVER-gemeenten. In die gevallen wordt, ten behoeve van de leesbaarheid van de begroting, verwezen naar deze leeswijzer.

Hogere doorbelasting dan in 2026

Wanneer in de verschillenverklaring sprake is van een hogere doorbelasting van uren, betekent dit dat in 2027 meer uren aan het betreffende product worden besteed dan in 2026. Dit kan het gevolg zijn van een verschuiving van ambtelijke uren tussen producten of van een uitbreiding van de personele capaciteit.

Lagere doorbelasting dan in 2026

Wanneer de doorbelasting vanuit OVER-gemeenten lager is dan in 2026, kan dit twee oorzaken hebben:

1. Er worden in 2027 minder uren aan het product besteed dan in 2026. In dat geval is sprake van een verschuiving van uren naar andere producten.
2. De wijziging van de verdeelsystematiek voor overheadkosten leidt tot een lagere toerekening van kosten aan het product.

Verdeelsystematiek overheadkosten

In de begroting 2026 is een deel van de overheadkosten toegerekend aan de producten. Dit is niet in overeenstemming met de BBV-regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Op grond van deze regelgeving moeten overheadkosten centraal worden verantwoord op het taakveld Overhead (Programma 6, Product 027 Overhead).

In de begroting 2026 zijn daardoor te veel overheadkosten aan producten toegerekend en te weinig kosten verantwoord op het taakveld Overhead. Onder overheadkosten vallen onder andere kosten voor ICT, huisvesting en ondersteunende functies, zoals financiële, juridische en leidinggevende medewerkers.

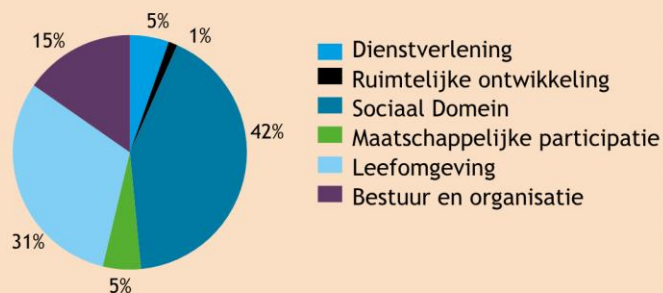
In de begroting 2027 is deze omissie hersteld. Alle overheadkosten worden weer volledig verantwoord op het taakveld Overhead, waardoor de begroting weer voldoet aan de BBV-regelgeving. Hierdoor worden in 2027 geen overheadkosten meer toegerekend aan de meeste producten.

Voor enkele producten blijft het wel toegestaan overheadkosten toe te rekenen. Dit geldt voor producten waarbij kostentoerekening essentieel is, zoals afval en riolering. Bij deze producten nemen de toegerekende overheadkosten in 2027 toe ten opzichte van 2026 als gevolg van de verbeterde en BBV-conforme toedeling van overheadkosten.

Samenvatting

SAMENVATTING BEGROTING 2027

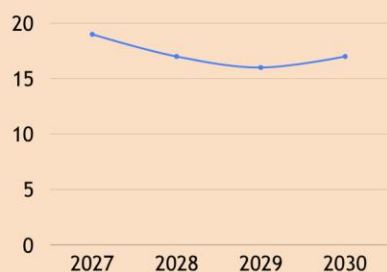
WELKE KOSTEN HEBBEN WE GEHAD?

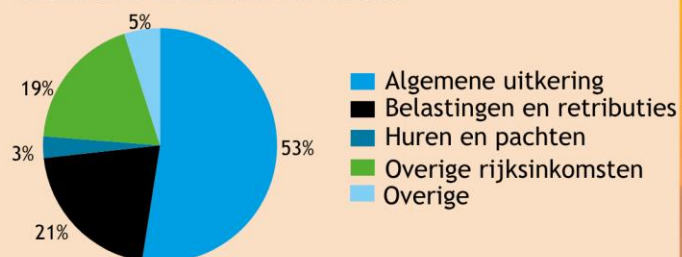
VERLOOP BEGROTINGSSALDI

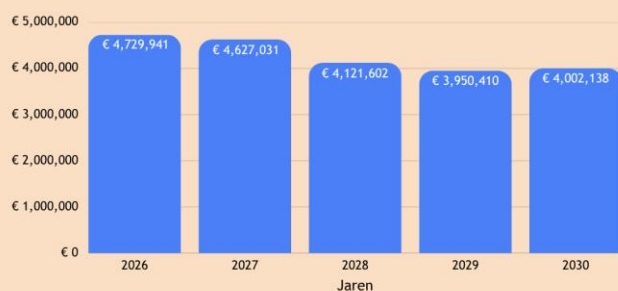
SOLVABILITEIT

WAAR KOMEN ONZE INKOMSTEN VANDAAN

VERLOOP VAN DE ALGEMENE RESERVE ULTIMO 1 JANUARI

WEERSTANDSRATIO

Programma 1 - Dienstverlening

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Dienstverlening zetten we ons in op het gebied van: Burgerlijke stand, Basisregistratie personen (BRP), de Kieswet, vergunningverlening en overige directe en digitale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat willen we bereiken?

Als zelfstandige gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en instellingen. Zij staan centraal in onze dienstverlening. Vanuit deze visie is dienstverlening voor ons meer dan het loket van Burgerzaken waar inwoners een paspoort kunnen aanvragen. Als gemeente willen wij onze inwoners optimaal te woord staan en informatie bieden van goede kwaliteit. Verder hoort het bij onze dienstverlening dat de gemeenteloketten toegankelijk zijn voor iedereen en dat we meedenken en proactief handelen. Deze servicenormen gelden voor al onze afdelingen. Integraal werken is hiervoor essentieel. Het gaat dan om zowel de wettelijke taken als om de samenhang op andere onderdelen binnen de diverse disciplines.

Programma 1: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Informatievoorziening	DOEL 1.1 Kwaliteit informatievoorziening verbeteren	1.1.1 - Klantreis op de website optimaliseren wordt vervolgd
THEMA 2 Bereikbaarheid	DOEL 2.1 Bereikbaarheid verbeteren	2.1.1 - Digitale toegankelijkheid verder verbeteren 2.1.2 Herziening Uitvoeringsplan Dienstverlening

P1 THEMA 1: Informatievoorziening

Elke vraag die bij ons binnenkomt beantwoorden wij volgens onze servicenormen, of dit nu digitaal, per post, telefonisch of persoonlijk is. We denken en zoeken mee naar mogelijkheden en oplossingen. Onze informatievoorziening is actueel, begrijpelijk en transparant.

Doel

P1 DOEL 1.1: Kwaliteit informatievoorziening verbeteren

Het is een constant proces om te werken aan kwalitatief goede informatievoorziening die aansluit bij vragen vanuit onze inwoners, ondernemers en instellingen. Als de situatie daarom vraagt, bieden we waar mogelijk maatwerk.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P1 1.1.1 Klantreis op de website optimaliseren wordt vervolgd

Wat is de klantreis? De klantreis beschrijft de stappen die een bezoeker van de website doorloopt vanaf het eerste contact tot een doelactie zoals een formulier invullen of contact opnemen.

Uit het onderzoek naar de klantreis zijn aanbevelingen gekomen die we getoetst hebben bij inwoners door middel van interviews. Deze aanbevelingen leiden tot acties als het verder aanpassen van de website maar ook het actief informeren van inwoners door bijvoorbeeld het sturen van een brief als herinnering dat een ontheffing of registratie bijna verloopt. Daarnaast willen we in 2027 doorgaan met onze pilot om gemeentelijke brieven te vereenvoudigen, zodat deze voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk zijn.

P1 THEMA 2: Bereikbaarheid

De lijnen tussen inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeente zijn kort en de persoonlijke contacten zijn warm. Contacten verlopen vooral via onze digitale kanalen: website, digitale formulieren en sociale media (zoals wettelijk ook vereist). Daarnaast blijven wij ook toegankelijk via de telefoon en voor het maken van een persoonlijke afspraak.

Doel

P1 DOEL 2.1: Bereikbaarheid verbeteren

We verbeteren onze bereikbaarheid aan de hand van de behoefte van onze inwoners en de gevestigde bedrijven en instellingen. Onze prioriteit ligt bij het optimaliseren van de digitale dienstverlening en het realiseren van een laagdrempelige fysieke toegang binnen onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P1 2.1.1 Digitale toegankelijkheid verder verbeteren

Overheidsdiensten moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een beperking. Daarom zijn we gestart met de uitrol van het project Digitale toegankelijkheid. Het doel is om de website en de documenten die hierop te vinden zijn voor iedereen toegankelijk te maken. Concreet zullen we de website blijven monitoren, zorgen voor kennisdeling, training en bewustwording. Een voorbeeld hiervan is de inzet van een webteam waarbij vertegenwoordigers van de diverse afdelingen zelf bijdragen aan het actueel en toegankelijk houden van de informatie op de website voor hun doelgroep.

P1 2.1.2 Herziening Uitvoeringsplan Dienstverlening

We hebben de afspraak om jaarlijks het Uitvoeringsplan Dienstverlening te herzien.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
112 Verkiezingen	60.086	81.991	71.603	38.103	105.103	71.603
201 Burgerzaken	865.257	1.245.317	1.129.326	965.326	965.326	965.326
202 Dienstverlening algemeen	46.166	74.400	76.400	76.400	76.400	76.400
401 APV en bijzondere wetgeving	237.407	227.172	149.021	149.021	149.021	149.021
501 Economische zaken	18.691	31.934	26.267	26.267	26.267	26.267
611 Vergunningen	676.522	715.385	487.389	487.389	487.389	487.389
612 Handhaving omgevingsvergunningen	0	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Totaal Lasten	1.904.129	2.379.699	1.943.506	1.746.006	1.813.006	1.779.506
Baten						
201 Burgerzaken	258.251	214.278	214.278	144.278	144.278	144.278
401 APV en bijzondere wetgeving	23.986	19.200	19.200	19.200	19.200	19.200
611 Vergunningen	426.519	270.000	270.000	270.000	270.000	270.000
Totaal Baten	708.755	503.478	503.478	433.478	433.478	433.478
Resultaat baten minus lasten	-1.195.373	-1.876.221	-1.440.028	-1.312.528	-1.379.528	-1.346.028

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
201 Burgerzaken	Lasten	115.991 (voordeel)	Dit verschil komt voort uit minder toegerekende kosten. Voor de verschillen in de toegerekende kosten is een algemene toelichting opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
401 APV en bijzondere wetgeving	Lasten	78.151 (voordeel)	Dit verschil komt voort uit minder toegerekende kosten. Voor de verschillen in de toegerekende kosten is een algemene toelichting opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
611 Vergunningen	Lasten	227.996 (voordeel)	Dit verschil komt voort uit minder toegerekende kosten. Voor de verschillen in de toegerekende kosten is een algemene toelichting opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Integrale aanpak beveiliging en gastheerschap	0	0	0	0	0	0
Koppeling e-diensten Mozard	0	0	0	0	0	0
Reserve verkiezingen	56.661	58.167	59.667	94.667	62.667	64.167
Totaal reserves	56.661	58.167	59.667	94.667	62.667	64.167

Toelichting reserves

Integrale aanpak beveiliging en gastheerschap

Bij de resultaatbestemming over 2025 is €50.000 aan budget via deze reserve doorgeschoven naar 2026. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2026 volledig besteed, waardoor het saldo van de reserve weer nihil is.

Koppeling e-diensten Mozard

Bij de resultaatbestemming over 2025 is €10.000 aan budget via deze reserve doorgeschoven naar 2026. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2026 volledig besteed, waardoor het saldo van de reserve weer nihil is.

Reserve Verkiezingen

Jaarlijkse wordt een dotatie aan deze reserve begroot, om schommelingen in de kosten van de verkiezingen op te kunnen vangen. De kosten van de verkiezingen zullen aan de reserve worden onttrokken.

Programma 2 - Ruimtelijke ontwikkeling

Waar gaat dit programma over?

Het programma Ruimtelijke Ontwikkeling houdt zich bezig met: goed wonen, werken en recreëren en het zo veel mogelijk behouden van het open cultuurlandschap voor het nageslacht.

Wat willen we bereiken?

Wij blijven ons inzetten voor een groene woon- en leefomgeving met voldoende en passende woningen voor huidige en toekomstige generaties. Ook bevorderen we de doorstroming hiervan. Wij hechten groot belang aan verduurzaming en energieneutraliteit. Onze ambitie is om in 2040 als gemeentelijke organisatie energieneutraal te zijn en om de klimaatdoelstellingen vanuit de Klimaatwet en Klimaatakkoorden behaald te hebben. Als gemeente staan wij dicht bij onze inwoners, ondernemers en organisaties. We hebben de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren bij initiatieven die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde hebben.

Gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat

Wij verwelkomen economische initiatieven met een gunstig vestigings- en ondernemingsklimaat. Deze initiatieven hebben de meeste kans als ze duurzaam zijn, onze plaatselijke economie en werkgelegenheid bevorderen en/of op een andere manier aantoonbaar goed zijn voor de lokale samenleving. In regionaal verband praten we met MKB-ondernemers over nieuwe wetten en regels die grote gevolgen voor het MKB kunnen hebben, de zogenoemde MKB-toets.

Programma 2: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Wonen in Oostzaan	DOEL 1.1 Passend woningaanbod voor onze inwoners	1.1.1 - Woningvoorraad vergroten 1.1.2 - Creatiever omgaan met woonvormen
THEMA 2 Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen van kwaliteit	DOEL 2.1 Recreatiegebied aantrekkelijker maken	2.1.1 - Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld 2.1.2 - Kanoroute Oostzanerveld
	DOEL 2.2 Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit	2.2.1 - Oostzanerveld 2.2.2 - Participeren in het project AVANT 2.2.3 - Omzetten basisregeling naar omgevingsplan
THEMA 3 Duurzaamheid	DOEL 3.1 Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen	3.1.1 - Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen) 3.1.2 - Stimuleren energiebesparing bedrijven 3.1.3 - Aansluiten in de regio: energie en klimaat 3.1.4 - Nulmeting en strategie tot 2050 footprint 3.1.5 - Opstellen Warmteprogramma 3.1.6 - Woningverduurzaming stimuleren 3.1.7 - Energie opwekken met hernieuwbare bronnen 3.1.8 - Opstellen wijkuitvoeringsplan 3.1.9 - Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

P2 THEMA 1: Wonen in Oostzaan

Wij werken mee aan een woningaanbod dat beter aansluit op de (toekomstige) woningbehoefte van onze inwoners en aan de woonopgaven in deze gemeente. Wij zoeken zoveel mogelijk ruimte om woningbouw mogelijk te maken. Hierbij kijken we waar inwoners van Oostzaan voorrang kunnen krijgen en onderzoeken we of mensen die een huurwoning in Oostzaan achterlaten, voorrang kunnen krijgen bij het kopen van een (nieuwbouw)woning. Daarbij streven we naar een goede balans tussen huur- en koopwoningen.

Doel

P2 DOEL 1.1: Passend woningaanbod voor onze inwoners

Het stimuleren van woningbouw heeft een zeer hoge prioriteit, omdat we de mogelijkheden voor doorstroming binnen onze gemeente willen vergroten. De gemeente wil gedifferentieerd, creatief en duurzaam (laten) bouwen voor jong en oud. Woningen moeten bereikbaar blijven voor alle lagen van de bevolking. We zetten als vuistregel voor de verdeling van huurwoningen in op 40% sociale huur en 60% vrije sector huur, waarvan 2/3 midden huur (tot €1.123 per maand). Voor koopwoningen zetten we in op een verdeling van 40% betaalbare koop (tot €435.000, prijspeil NHG) en 60% op overige koopwoningen. Wij maken afspraken met de Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting (WOV), en zo nodig met andere in Oostzaan actieve woningbouwverenigingen, om doorstroming te bevorderen. Als ouderen naar een passende nieuwe woning verhuizen, maken ze ruimte voor starters en doorstromers.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P2 1.1.1 Woningvoorraad vergroten

De gemeente Oostzaan zet in op de realisatie van sociale- en particuliere woningbouwinitiatieven evenals eigen woningbouwprojecten om de woningvoorraad zo snel en passend mogelijk aan te vullen. Hierbij nemen we een actieve rol waarbij we meedenken met de planvorming en realisatie van initiatieven en proberen strategische sturing toe te passen waar mogelijk om onze belangrijkste doelgroepen – starters en senioren – van passend en betaalbaar woningaanbod te voorzien. De prioriteit ligt bij de realisatie van betaalbare woningen passend bij de Oostzaanse identiteit, gesteund door het volkshuisvestingsprogramma. Daarvoor zijn de prestatieafspraken die we jaarlijks met corporaties maken van belang. We monitoren deze afspraken om te waarborgen dat de ontwikkeling van nieuwe huurwoningen op koers blijft.

P2 1.1.2 Creatiever omgaan met woonvormen

Wij blijven ons inzetten om met inachtneming van de Omgevingsverordening NH2022, “Wonen in de Tweede Lijn [voorheen “Wonen op vaders erf”] te realiseren en hebben daartoe eind 2025 beleidsregels vastgesteld als concept en ter inzage gelegd. De wijziging van de provinciale Omgevingsverordening m.i.v. 2025 leek het eenvoudiger te maken, medewerking te kunnen verlenen aan het Wonen in de Tweede Lijn in het landelijk gebied. In de provinciale zienswijzen viel te lezen dat de provincie in algemene zin het Wonen in de Tweede Lijn nog steeds in strijd acht met de verordening. In 2026 hopen we daar een oplossing voor te hebben gevonden waarna we de beleidsregels definitief hebben kunnen vaststellen zodat vanaf 2027 medewerking kan worden verleend aan initiatieven.

Ook blijven wij ons inzetten voor de realisatie van Tiny Houses. Dit is een relatief nieuwe woonvorm die bijdraagt aan het vergroten van de diversiteit aan woonmogelijkheden. In 2025 is een initiatief aan de Dors verder uitgewerkt maar hebben de oorspronkelijke initiatiefnemers het initiatief overgedragen aan nieuwe initiatiefnemers met wie in 2026-2027 verder zal worden gewerkt aan de Omgevingsvergunningverlening.

Tot slot is in 2025 verdichtingsstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor o.a. extra bouwlagen. In 2027 zal een vervolg worden gegeven aan deze verdichtingsstudie.

P2 THEMA 2: Ruimte aan ontwikkeling en waarborgen aan kwaliteit

We willen werkgelegenheid stimuleren door onder andere het ontwikkelen van toerisme, recreatie en de natuur.

Doel

P2 DOEL 2.1: Recreatiegebied aantrekkelijker maken

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te recreëren.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P2 2.1.1 Afronding realisatie kano-steigers en picknickbankjes Oostzanerveld

Voor de stimulering van duurzame en stille waterrecreatie zijn we voornemens (drijf)-steigers met daarop vandalismebestendige picknickbankjes te plaatsen rondom het Twiske en Oostzanerveld.

Project is al een paar keer uitgesteld ivm lange en kostbare vergunningtrajecten. Oplevering steigers naar verwachting in 2027.

P2 2.1.2 Kanoroute Oostzanerveld

Kanoroutes checken of deze nog aangepast moeten worden. Flyer ontwikkelen met kanoroutes erop inclusief nieuwe steigers. Project wordt opgepakt wanneer (drijf)steigers zijn gerealiseerd (zie punt 2.1.1).

Doel

P2 DOEL 2.2: Waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit

Wij willen een aantrekkelijk gemeente blijven om te wonen. Daarbij behouden en versterken wij de kwaliteit van de openbare ruimte en de omgeving en zetten we in op het behoud van het dorpsaanzicht.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P2 2.2.1 Oostzanerveld

Het Oostzanerveld is van groot belang voor Oostzaan. Daarom willen we onze inspanningen richten op het in standhouden van de ruimtelijke kwaliteit van het Oostzanerveld. Daarnaast participeren wij in het gebiedsproces van de provincie Noord-Holland en behartigen hierin de Oostzanse belangen en balans tussen agrariërs en natuur. Wegens de vele belangen die spelen bij de verschillende betrokken partijen is extra tijd uitgetrokken om tot een gedragen visie te komen bij alle partijen. Dit is noodzakelijk omdat natuurherstel een integrale oplossing vereist waarin alle partijen zich kunnen vinden.

Oostzanerveld is aangewezen als prioritair gebied en als focusgebied. Omdat de visievorming in een ver gevorderd stadium is, heeft de provincie ook geld beschikbaar gesteld om vervolg te geven aan de visie. Na vaststelling van de visie wordt gestart met het maken van beheerplannen.

P2 2.2.2 Participeren in het project AVANT

De planning is dat eind 2026 de bouw van de fietstunnel Skoon wordt afgerond, de fietsbrug bij het Ambacht is reeds afgerond. De bouwruimte is beperkt en dit vraagt veel verkeersmaatregelen om Oostzaan bereikbaar te houden. We toetsen de verkeersplannen in het 4-wekelijks BLVC-overleg. Daarnaast maken we afspraken over de overdracht van alle informatie die nodig is om deze bouwwerken in de toekomst te kunnen beheren.

P2 2.2.3 Omzetten basisregeling naar omgevingsplan

Na afronding van de eerste Omgevingsplanwijziging begin 2026 beginnen we medio 2026 met het opstellen van de eerste gebiedsgerichte regels in het Omgevingsplan, een traject dat tot 2032 zal gaan duren.

P2 THEMA 3: Duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van ons leefgebied kijken wij hoe we het leefklimaat en de luchtkwaliteit kunnen verbeteren. Daarbij staan betaalbare en schone energievoorzieningen voorop.

Doel

P2 DOEL 3.1: Bevorderen duurzame economische ontwikkelingen

We streven naar een duurzame samenleving en wij stimuleren en informeren bedrijven en inwoners om waar mogelijk te verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P2 3.1.1 Bevorderen verduurzaming bedrijven(terreinen)

We vragen bij de provincie subsidie aan uit het TOBED (Toekomstbestendige Bedrijventerreinen) fonds (aanvraag loopt). Hiermee kunnen wij, middels een subsidieregeling, ondernemers helpen met het verduurzamen van hun bedrijfspand.

P2 3.1.2 Stimuleren energiebesparing bedrijven

Gemeente Oostzaan is aangesloten bij het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2026. Dit akkoord is gericht op energiebesparing bij bedrijven door een combinatie van stimulerend toezicht, handhaving en ondersteuning met energiescans en advies. De uitvoering van het akkoord wordt voor de gemeente Oostzaan gedaan door ODJ. Momenteel wordt besproken om het akkoord te verlengen tot 2030.

P2 3.1.3 Aansluiten in de regio: energie en klimaat

Binnen de Energieregio Noord-Holland Zuid nemen we deel aan de werkgroepen RES, warmte en energie infrastructuur.

We zijn betrokken bij het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) van het ministerie van KGG en het project 380kV-netuitbreiding Noord-Holland Noord van TenneT en het ministerie van KGG. Ook zijn we betrokken bij het project opwaardering 380 kV-verbinding Beverwijk-Oostzaan-Diemen.

Binnen het eerste spoor van de Taskforce Energie infrastructuur Noord-Holland (versnelling uitbreiding e-infra) zijn we actief binnen het cluster Zaanstreek (Zaanstad-Oostzaan).

We volgen de ontwikkelingen omtrent windenergie in de gemeente Amsterdam. Waar nodig adviseren we en/of dienen we zienswijzen in.

We zijn betrokken bij de uitvoering van de provinciale Energievisie en het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK). Ook werken we met Liander binnen Zaanstreek-Waterland aan het 'regionaal programmeren' van het elektriciteitsnet: het op elkaar afstemmen van de inrichting van het elektriciteitsnet op (ruimtelijke) ontwikkelingen in de regio.

P2 3.1.4 Nulmeting en strategie tot 2050 footprint

In 2025 is een 'nulmeting' van de carbon footprint van de gehele gemeente Oostzaan uitgevoerd. Eind 2026 worden de resultaten gepresenteerd aan de raad. In 2026/2027 gaan we op basis daarvan de strategie voor het behalen van klimaatneutraliteit in 2050 vastleggen in een routekaart/uitvoeringsprogramma.

Voor de gemeentelijke organisatie wordt in 2026 het CO2-reductieplan bereikt met de nieuwste cijfers.

P2 3.1.5 Opstellen warmteprogramma

Sinds 2025 wordt gewerkt aan het opstellen van het nieuwe Warmteprogramma Oostzaan, als opvolger van de Transitievisie Warmte. Het Warmteprogramma is de meer concrete opvolger van de TVW met uitgewerkte plannen voor de verduurzaming van wijken voor de komende 10 jaar. Het warmteprogramma wordt eind 2026/ begin 2027 vastgesteld (volgens de Omgevingswet). Daarna volgt elke 5 jaar een herijking.

P2 3.1.6 Woningverduurzaming stimuleren

Januari 2026 heeft het college de nieuwe isolatiesubsidieregeling vastgesteld. In dezelfde maand is Het Duurzaam Bouwloket, in opdracht van de gemeente, gestart met het behandelen van aanvragen van eigenaar-bewoners die gebruik willen maken van de subsidie voor het isoleren van hun woning.

De isolatieactie blijkt een groot succes. Tot en met 20 mei 2026 hebben 482 inwoners een aanvraag ingediend. Voor de uitvoering van de isolatiemaatregelen is inmiddels €491.000 gereserveerd, wat neerkomt op 83% van het beschikbare subsidiebudget.

Inwoners die te maken hebben met energiearmoede kunnen bezoek krijgen van een energiecoach van WelzijnWonenPlus, inclusief warmtescan.

In het najaar van 2026 nemen we wederom deel aan de Nationale Duurzame Huizenroute.

Doorlopend: met alle vragen over de verduurzaming van hun woning kunnen inwoners terecht bij het digitale energieloket van de gemeente (Duurzaam Bouwloket). Ook kunnen inwoners advies inwinnen bij het fysieke energieloket WoonWijzerWinkel Zaanstreek in Wormerveer.

P2 3.1.7 Energie opwekken met hernieuwbare bronnen

Het zoekgebied uit de RES voor zonnepanelen langs de A8 is opgenomen in het programma OER (Opwekking van Energie op Rijksvastgoed). In 2026 wordt de voorkeursvariant voor het OER-project A7-A8 vastgesteld, waarna in 2027 de planvormingsfase zal worden doorlopen.

De subsidieregeling vanuit de provincie voor zon op parkeerplaatsen is verruimd. Wij stimuleren de ontwikkeling van een solar carport boven de parkeerplaats Twiske Poort.

P2 3.1.8 Opstellen wijkuitvoeringsplan

Het wijkuitvoeringsplan (de wijken Twiske1 en 2, Roemereiland en de straat Jol met ongeveer 300 woningen) is 2025 vastgesteld door de raad.

In 2026 zijn wij nog volop bezig met het participatietraject. Daarbij ondersteunen wij bewoners op weg naar aardgasvrij wonen door het faciliteren van onder meer gratis keukentafelgesprekken en referentiewoningen. Daarnaast informeren wij bewoners via bijvoorbeeld webinars en de bewonerscommissie.

Zodra het Warmteprogramma Oostzaan is vastgesteld, zal in 2027 ook gewerkt moeten worden aan een actualisatie van het wijkuitvoeringsplan. Daarbij behoort het inzetten van het nieuwe instrument van de aanwijsbevoegdheid voor deze pilotwijk tot de mogelijkheden.

P2 3.1.9 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

De subsidie is toegekend. Echter wordt momenteel onderzocht of de maatregelen wel voldoende bijdragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot.

Er wordt onderzocht of forse inzet van capaciteit en middelen voor een relatief kleine winst op het gebied van CO₂-reductie wenselijk is of dat er andere panden in de gemeente zijn waar meer winst te behalen valt voor een lagere investering. Het nieuwe energiemonitoringssysteem helpt bij de afweging. Ook wordt er gekeken of alle maatregelen genomen worden of dat er een deel van de maatregelen genomen wordt. Voor de Kunstgreep is het een lastige afweging omdat de baten van de verduurzaming het hele pand ten goede komen en niet alleen de Kunstgreep zelf. Dit maakt de terugverdientijd wel een stuk interessanter. Er komt op korte termijn een raadsbericht met de voortgang.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
301 Woonruimteverdeling	27.336	68.526	61.323	62.023	62.023	62.023
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	108.793	53.406	37.542	37.542	37.542	37.542
303 Volkshuisvesting	30.289	9.427	2.500	2.500	2.500	2.500
304 Erfpacht	17.874	15.183	15.183	15.183	15.183	15.183
503 Oostzanerveld	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
609 Ruimtelijke ordening	210.880	178.002	177.676	177.676	177.676	177.676
613 Grondexploitatie	518.247	409.855	41.882	41.882	41.882	41.882
805 Verkeer en vervoer	112.893	101.325	91.123	91.123	91.123	91.123
Totaal Lasten	1.036.313	845.724	437.229	437.929	437.929	437.929
Baten						
301 Woonruimteverdeling	526	0	0	0	0	0
302 Act. GBKN en kadasterkaarten	3.474	0	0	0	0	0
303 Volkshuisvesting	13.314	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
304 Erfpacht	91.496	90.000	91.500	91.500	91.500	91.500
613 Grondexploitatie	239.713	0	0	0	0	0
Totaal Baten	348.524	105.000	106.500	106.500	106.500	106.500
Resultaat baten minus lasten	-687.789	-740.724	-330.729	-331.429	-331.429	-331.429

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
613 Grondexploitatie	Lasten	367.973 (voordeel)	In 2027 is nog geen rekening gehouden met de kosten van de projectleiders om alle initiatiefaanvragen van particulieren of projectontwikkelaars te begeleiden. Deze kosten zullen separaat vanuit OVER-gemeenten op urenbasis worden gefactureerd aan de gemeente Oostzaan. Het benodigde budget zal worden opgenomen in het Voorjaarsbericht 2027 zodra meer informatie voor handen is.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Reserve duurzaamheid	431.328	397.328	397.328	397.328	397.328	397.328
Reserve omgevingswet	668.309	668.309	668.309	668.309	668.309	668.309
Reserve Volkshuisvesting	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	38.197	38.197	38.197	38.197	38.197	38.197
Reserve Wonen op vaders erf	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal reserves	1.172.834	1.138.834	1.138.834	1.138.834	1.138.834	1.138.834

Toelichting reserves

Reserve Duurzaamheid

Voor de periode 2027-2030 zijn geen mutaties op deze reserve gepland. Deze reserve kan worden ingezet voor initiatieven op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.

Reserve Volkshuisvesting

In de resultaatbestemming 2024 is een bedrag van €25.000 opgenomen voor het opstellen van het beleidsplan. Door personele wisselingen heeft dit traject vertraging opgelopen, en is de reserve nog niet ingezet.

Reserve Omgevingswet

De reserve Omgevingswet is bestemd voor het omzetten van de bestaande bestemmingsplannen naar een omgevingsplan, waarvoor een tijdsperiode mag worden gehanteerd van 6 jaar, waarbinnen dit gereed moet zijn. Bij de jaarrekening worden de werkelijk gemaakte kosten aan deze reserve onttrokken, conform de doelstelling van de reserve.

Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw

De Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren. Voor de periode 2027-2030 zijn nog geen mutaties op deze reserve gepland.

Reserve Wonen op vaders erf

In de resultaatbestemming 2025 is een bedrag van €10.000 opgenomen voor het opstellen van beleid, met in achtneming van de gewijzigde Omgevingsverordening.

Programma 3 - Sociaal Domein

Waar gaat dit programma over?

Het programma Sociaal Domein houdt zich bezig met onze inzet op het gebied van: beleid en uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, armoede, Wet gemeentelijke schuldhelpverlening, Wet inburgering en de Wet publieke gezondheid.

Wat willen we bereiken?

Iedereen in Oostzaan mag en kan meedoen. Dat is onze ambitie. We werken aan bestaanszekerheid, gezond leven en opgroeien, en aan maatschappelijke ondersteuning. Het is voor ons belangrijk dat onze inwoners verbonden (kunnen) zijn met de samenleving en zich gesteund voelen bij het vervullen van zorgtaken. In Oostzaan gaat veel zorg naar elkaar uit. Wie zorg of hulp van de gemeente nodig heeft, krijgt zo snel mogelijk een passende oplossing. We zorgen ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben dit gemakkelijk en dichtbij vinden en in onze dienstverlening hebben we oog voor de menselijke maat. We zijn alert op de manier waarop de regels van de Participatiewet, de Jeugdwet, de Wet werk en inkomen en de Wmo uitpakken in de levens van inwoners. We sluiten aan bij de leefwereld van inwoners om passende ondersteuning te kunnen bieden. Integraal beleid en een goed op elkaar afgestemde uitvoering zijn hiervoor essentieel. Het gaat dan niet alleen om de wettelijke taken binnen het sociaal domein, maar ook om de samenhang met bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs, omgeving en economie. We ontwikkelen een integraal beleidskader met vier centrale thema's. Dit werken de komende jaren uit om voorwaarden te scheppen voor een integrale uitvoering.

1. Voor en met elkaar

Dit thema richt zich op ondersteuning van de sociale betrokkenheid van de dorpsgemeenschappen, op zo goed en lang mogelijk thuis kunnen wonen van kwetsbare inwoners en op mantelzorgondersteuning.

2. Iedereen kan meedoen

Dit thema richt zich onder andere op armoede- en schuldenproblematiek en op het verlichten van eenzaamheid.

3. De kracht van preventie

Dit thema richt zich op het bevorderen van een gezonde leefstijl en op een sterke basis voor de jeugd.

4. Passende ondersteuning en zorg

Dit thema richt zich op de ontwikkeling van passende hulp voor inwoners volgens onze dienstverleningsvisie, de ontwikkeling van integrale toegang en samenwerking met onze partners.

Programma 3: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Voor en met elkaar	DOEL 1.1 Ondersteunen lang thuis wonen	1.1.1 - Uitvoering geven aan Woonzorgprogramma 1.1.2 - Beschermd wonen van Zaanstad naar Oostzaan
THEMA 2 Iedereen kan meedoen	DOEL 2.1 Armoede bestrijden	2.1.1 - Uitvoeren Plan armoedebestrijding
	DOEL 2.2 Aanpak laaggeletterdheid	2.2.1 - Aanpak Laaggeletterdheid
	DOEL 2.3 Schuldenproblematiek aanpakken	2.3.1 - Uitvoeren acties beleidsplan schuldhelpverlening
	DOEL 2.4 Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	2.4.1 - Uitvoeren van wetgeving participatie
	DOEL 2.5 Toepassen menselijke maat	2.5.1 - Uitvoeren programma ruimte voor maatwerk
THEMA 3 Preventie	DOEL 3.1 Bevorderen gezonde leefstijl	3.1.1 - Uitvoering geven aan Aanvullend Zorg -en Welzijnsakkoord (AZWA)
	DOEL 3.2 Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd	3.2.1 - Versterken sociale basis
THEMA 4 Passende ondersteuning en zorg	DOEL 4.1 Jeugdhulp	4.1.1 - Uitvoeren hervormingsagenda jeugd 4.1.2 - Implementeren nieuwe aanbesteding specialistische jeugdhulp
THEMA 5 Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein	DOEL 5.1 Integraal werken binnen de beleidsterreinen	5.1.1 - Uitvoeren van de uitvoeringsagenda van het integraal beleidsplan 2027-2032

P3 THEMA 1: Voor en met elkaar

Veel inwoners voelen zich met elkaar verbonden en zien naar elkaar om. Dit noemen we ook wel sociale betrokkenheid. Deze betrokkenheid en het behouden ervan of zelfs het vergroten, is belangrijk. Als mensen elkaar kennen en zich met elkaar verbonden voelen, is de kans groter dat zij rekening willen houden met en zich willen inzetten voor elkaar. Met een goede sociale betrokkenheid snijdt het mes aan twee kanten. Je verbonden voelen met je naasten draagt bij aan mentale gezondheid. Bij een groep horen en sociale contacten hebben, vinden veel mensen fijn. En het kan eenzaamheid tegengaan. Daarnaast kan verbondenheid een laagdrempelig vangnet vormen met oog voor elkaar.

De drie speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van de onderlinge sociale betrokkenheid
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen
- Versterken mantelzorgondersteuning

Doel

P3 DOEL 1.1: Ondersteunen lang thuis wonen

De gemeente faciliteert inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dit is het hoofddoel van de Wet maatschappelijke ondersteuning van 2015. De gemeente doet dit op twee manieren. 1. Via de maatwerkvoorzieningen waarvoor een indicatie nodig is (dagbesteding, begeleiding, hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen, trapliften, aanvullend openbaar vervoer, enzovoorts). 2. Via voorliggende voorzieningen (mantelzorgondersteuning, inzet vrijwilligers, tafeltje dekje, Belbus, WelzijnWonenPlus enzovoorts). Deze voorliggende voorzieningen worden meestal door de welzijnsorganisaties, georganiseerd.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 1.1.1 Uitvoering geven aan Woonzorgprogramma

Regionaal zijn er diverse projectgroepen om het daklozenprobleem verder in kaart te brengen. Samen met woningbouwverenigingen en zorgaanbieders is een intentieverklaring Wonen, Zorg en Welzijn getekend.

P3 1.1.2 Beschermd wonen van Zaanstad naar Oostzaan

Beschermd Wonen wordt op dit moment uitgevoerd door de centrumgemeente Zaanstad. Zij regelt en betaalt beschermd wonen voor de hele regio. Er komt een nieuwe wetswijziging tot invoering van het woonplaatsbeginsel beschermd wonen. De gemeente waar iemand vandaan wordt verantwoordelijk. De overheveling gaat in 2026 en 2027 niet door omdat de wetgeving hierover vertraagd is.

P3 THEMA 2: Iedereen kan meedoen

Mee kunnen doen heeft te maken met thema 1: 'Voor en met elkaar'. Het vraagt om verbindingen tussen inwoners onder elkaar en tussen (maatschappelijke) organisaties en inwoners waarbij men respect heeft voor elkaar, naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. We gaan uit van inwoners die er zelf voor kunnen zorgen dat ze meedoen. Maar we weten dat er soms (tijdelijk) grenzen zitten aan de zelfredzaamheid. We weten ook dat niet alle problemen te voorkomen of op te lossen zijn en dat er mensen zijn die te maken hebben met een beperking. Ook zijn er mensen die niet volledig zichzelf kunnen zijn omdat anderen ze dan niet accepteren. Daarom zetten wij ons in voor inwoners die, op sommige gebieden, niet of niet volledig mee kunnen doen. Het kan bijvoorbeeld gaan om bemiddeling naar passend werk, het (beter) leren lezen en schrijven, een openbare ruimte geschikt maken voor rolstoelen of een bijdrage leveren aan de acceptatie van diversiteit in seksualiteit en gender.

De twee speerpunten zijn:

- Het ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) financieel niet zelfredzaam zijn en/of schulden hebben
- Effectieve aanpak van eenzaamheid

Doel

P3 DOEL 2.1: Armoede bestrijden

Mensen met een lager inkomen hebben het de afgelopen periode lastig gehad. Dit is met name veroorzaakt door de hoge inflatie. Het is lastig om uit een dergelijke positie te komen. Daarnaast willen we meer doen om dit soort situaties te beperken.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 2.1.1 Uitvoeren Plan armoedebestrijding

Het beleidsplan armoede is vastgesteld voor de periode 2024-2028. In 2027 jaar willen we een netwerkbijsamenkomst organiseren met zowel formele als informele partners. Het doel is om signalen, kennis en expertise te bundelen, integraliteit te bevorderen en ervoor te zorgen dat professionals elkaar makkelijker weten te vinden wanneer zij te maken krijgen met sociale problematiek.

Daarnaast zetten we sterker in op communicatie rond levensgebeurtenissen (zoals een scheiding of baanverlies) en informeren we inwoners beter over wat zij kunnen doen wanneer zij hiermee te maken krijgen.

Naast deze actiepunten uit het beleidsplan blijven we inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Grote sociaaleconomische trends, zoals een energiecrisis of het verstrekken van noodpakketten aan minima, zijn ontwikkelingen die niet altijd te voorzien zijn. Waar nodig spelen we hier direct op in, ook in 2027.

Doel

P3 DOEL 2.2: Aanpak laaggeletterdheid

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. In het dagelijks leven moeten mensen vaak lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer. Een gebrek aan basisvaardigheden kan grote nadelen hebben.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 2.2.1 Aanpak Laaggeletterdheid

De bibliotheek is en blijft ook in 2027 dé plek waar we ons inzetten voor het bestrijden van laaggeletterdheid. Na de herinrichting in 2026 van de bibliotheek en het Sociaal Plein hebben we ook in de uitstraling een prettigere plek gecreëerd om boeken te lezen, te lenen en voor te lezen. Ook in 2027 richten we ons op alles wat mensen stimuleert om de bibliotheek binnen te stappen en hen te motiveren om met taal en literatuur aan de slag te gaan. Met WelzijnWonenPlus en de Bibliotheek van de Zaanstreek willen we in 2027 een uitgebreider activiteiten aanbod uitrollen wat hierop gespitst is. Daarnaast willen we in 2027 doorgaan met onze pilot om gemeentelijke brieven te vereenvoudigen, zodat deze voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk zijn.

Doel

P3 DOEL 2.3: Schuldenproblematiek aanpakken

We willen dat inwoners die onder de armoedegrens leven en/of schulden hebben weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk (weer) zelfredzaam worden. We werken aan het voorkomen van schulden en armoede onder inwoners, met speciale aandacht voor jongeren.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 2.3.1 Uitvoeren acties beleidsplan schuldhulpverlening

In 2027 ligt de nadruk op inzicht krijgen in de eerste monitorresultaten naar aanleiding van de nieuwe manier van werken voor gegevensverzameling en -analyse binnen Mozard. Dit draagt bij aan meer inzicht in de resultaten van de schuldhulpverleningstrajecten. Met deze inzichten kan beter gestuurd worden op de in- en uitstroom, doorlooptijden en effectiviteit van schuldhulpverleningstrajecten. Voor een aantal acties die we in 2026 wilden uitvoeren zijn eerste stappen gezet maar deze zijn nog niet afgerond. Daarom gaan we hiermee verder in 2027. Dit gaat bijvoorbeeld om:

- Aansluiting bij de Verwijsindex Schuldhulpverlening.
- In samenwerking met de uitvoering kijken we, op basis van de dienstverlening, of onze huidige documenten en aanpak voor een traject nog voldoen.
- Versterken van de doelgroepgerichte aanpak binnen de basisdienstverlening, conform de landelijke verplichting om doelgroepen afzonderlijk te benaderen.

Als deze afgerond zijn dan gaan we met overige acties uit het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2024-2028 aan de slag.

Doel

P3 DOEL 2.4: Stimuleren van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het stimuleren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt doen we met ondersteunende maatregelen die als doel hebben mensen actief en naar vermogen te laten participeren in de arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 2.4.1 Uitvoeren van wetgeving participatie

Vanaf 1 januari 2026 is de Participatiewet in Balans van kracht waarbij menselijke maat, vertrouwen en vereenvoudiging de uitgangspunten zijn. Dit brengt een gefaseerde aanpak met zich mee tot wijziging van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Deze wijzigingen zijn gericht op het verbeteren van de uitvoerbaarheid en het aantrekkelijker maken van (deeltijd)werk naast een uitkering. In de Participatiewet in Balans wordt gewerkt met drie sporen:

- Korte termijn (spoor 1, met 3 fasen): in 2027 geven we uitvoering aan de laatste aanpassingen van fase 1 en starten we met de vertaling van de aanpassingen van fase 2 en 3 die per 1 januari 2027 van kracht zullen zijn, zoals verruiming van bijverdiengrenzen, uniform verrekenen van inkomsten uit arbeid en het toespitsen van verplichtingen op het individu waarbij rekening kan worden gehouden met mantelzorgtaken.
- Toekomstvisie (spoor 2): wij nemen deel aan de verdere ontwikkeling van een vernieuwde Participatiewet waarin realisme, eenvoud en vertrouwen centraal staan.
- Professionalisering (spoor 3): wij blijven investeren in de deskundigheid van onze uitvoerende professionals, zodat zij toegerust zijn op de nieuwe beleidsuitgangspunten.

De aanpassingen van spoor 1 vertalen we naar lokale uitvoering. We zorgen ervoor dat ons gemeentelijk beleid met betrekking tot minimavoorzieningen in lijn is met de speerpunten van de nieuwe wetgeving.

Wij betrekken hierbij de uitvoeringsorganisatie, ICT en communicatie waarbij we de belangen van de inwoners vooropstellen. Wanneer noodzakelijk stellen we beleidsregels en lokale verordeningen op, rekening houdend met de beschikbare invoeringsruimte en lokaal beleid.

Doel

P3 Doel 2.5: Toepassen menselijke maat

Het gaat met name om het bewustzijn te vergroten bij zowel diegenen die de regelgeving uitvoeren als bij diegenen die het beleid opstellen. De aanbevelingen uit het rekenkamercommissierapport 'Voor de inwoners' nemen we hierin mee. Daarnaast worden organisatiebreed ambassadeurs getraind in het toepassen van de doorbraakmethode door instituut publieke waarden.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 2.5.1 Uitvoeren programma ruimte voor maatwerk

In 2027 gaan we uitvoering geven aan het programma ruimte voor maatwerk.

Dit betreft Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten, Toekomstscenario, Hervormingsagenda Jeugd, Leidraad werken aan veiligheid en de doorbraakmethode.

Deze taken zijn versnipperd opgepakt en worden versnipperd uitgevoerd. In het programma ruimte voor maatwerk wordt dit samengebracht zodat de uitvoering weet hoe zij vorm moeten geven aan de taken en we daar gericht op kunnen sturen en evalueren.

P3 THEMA 3: Preventie

Het is belangrijk dat we problemen zoveel mogelijk voorkomen. Of dat ze zo klein mogelijk blijven en/of in een vroeg stadium wordenesignaleerd. Dit is goed voor de inwoner(s) waar het om gaat. Maar ook voor de samenleving. Volgens een rapport van de VNG zitten hier drie gedachten achter:

- Preventie is efficiënter en goedkoper dan achteraf problemen oplossen
- In een inclusieve samenleving kunnen alle inwoners meedoen. Preventief werken helpt daarbij
- De maatschappij kan er last van hebben als iemand zich niet volgens de geldende normen gedraagt

De gemeente werkt onder meer samen met inwoners, vrijwilligers, het onderwijs en professionele hulpverleners aan preventie.

De twee speerpunten zijn:

- Het bevorderen van een gezonde leefstijl
- Een sterke basis voor de jeugd

Doel

P3 DOEL 3.1: Bevorderen gezonde leefstijl

Bij een gezonde leefstijl denken wij aan gezond eten, goed voor jezelf zorgen, voldoende bewegen, sociale contacten en een zinvolle besteding van je dag hebben. Met een gezonde leefstijl kun je de gezondheid beïnvloeden. Daarbij is gezondheid meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat ook over veerkracht, meedoen in de maatschappij, zingeving van het leven en over de omgeving waarin je leeft. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hoe ze leven. Maar ook de maatschappij heeft belang bij mensen met een gezonde leefstijl. Zo vergroot een gezonde leefstijl het mee kunnen doen in de maatschappij. En het verlaagt de maatschappelijke kosten (bijvoorbeeld zorgkosten en uitkeringen).

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 3.1.1 Uitvoering geven aan Aanvullend Zorg -en Welzijnsakkoord (AZWA)

De Rijksoverheid is voornemens om in het najaar van 2026 een specifieke uitkering (SPUK) vast te stellen waarin diverse bestaande en nieuwe middelen worden gebundeld. Deze SPUK omvat onder meer:

- de AZWA-middelen. Deze bestaan uit structurele financiering voor basisfunctionaliteiten, aangevuld met tijdelijke impuls gelden voor doorbraakmethoden en ontwikkelagenda's.
- middelen uit het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO), gericht op gelijkgerichte mantelzorg, respijtzorg en logeerszorg;
- structurele GALA-middelen, verbonden aan meerdere thema's en programma's, waaronder valpreventie, Kansrijke Start, respijtzorg en het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- middelen afkomstig uit de zogeheten doorbraakmiddelen, bedoeld om de realisatie van basisfunctionaliteiten te versnellen.

De middelen voor de Brede Regeling Combinatiefuncties maken geen onderdeel uit van deze SPUK en worden afzonderlijk beschikbaar gesteld.

Op dit moment is nog geen definitieve duidelijkheid over de omvang van de middelen die via deze SPUK aan gemeenten zullen worden toegekend, aangezien de officiële SPUK-brief nog niet is ontvangen. De in deze begroting opgenomen bedragen betreffen derhalve een voorlopige indicatie. Hierbij geldt nadrukkelijk het voorbehoud dat deze bedragen bij publicatie van de definitieve SPUK-brief nog substantieel kunnen wijzigen.

Doel

P3 DOEL 3.2: Jeugdhulp; een sterke basis voor de jeugd

Een sterke basis wil zeggen: een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Uiteraard met hun ouders. Maar er zijn allerlei medeopvoeders. Bijvoorbeeld, familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, en cultuur- en sportbegeleiders. Samen zorgen zij voor een sterke basis waar kinderen, jongeren en hun ouders gestimuleerd worden. En gesteund worden als het even wat moeilijker is. Het versterken van de sociale basis is opgenomen als opgave in de hervormingsagenda jeugd en een meerjarenplan dat niet alleen jeugd betreft maar het gehele sociaal domein bestrijkt.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 3.2.1 Versterken van de sociale basis

In 2027 versterken we de sociale basis. Hiervoor stimuleren we de samenwerking tussen partners uit onderwijs, kinderopvang, sport, cultuur en welzijn. Dit doen we door een vervolgbijeenkomst te organiseren, waarin we het eerder opgebouwde netwerk verder versterken.

P3 THEMA 4: Passende ondersteuning en zorg

Vrijwel alle inwoners hebben op een bepaald moment in hun leven behoefte aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Inwoners die niet in staat zijn om dit te organiseren, worden geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Het ontvangen van passende ondersteuning klinkt simpel. Maar hier zit een hele wereld achter. Het is belangrijk om te bepalen hoe je denkt over en kijkt naar deze ondersteuning. Dit zorgt ervoor dat we allerlei verschillende processen inrichten volgens dezelfde doelen en uitgangspunten. Onderstaande punten zijn hierbij voor ons heel belangrijk. Ze gelden voor de gemeentelijke processen (bijvoorbeeld beleidsontwikkeling, dienstverlening en inkoop). Maar ook voor de werkzaamheden van onze partners waarmee wij een inkoop- of een subsidierelatie hebben.

De twee speerpunten zijn:

- Het bieden van passende ondersteuning volgens onze visie
- Een soepele overgang van 18- naar 18+

Doel

P3 DOEL 4.1: Jeugdhulp

Jongeren en hun gezinnen kunnen op een bepaald moment in hun leven behoefte hebben aan ondersteuning. Zij weten dit meestal voor zichzelf en elkaar te organiseren door het in schakelen van hun eigen netwerk en/of professionele hulp- en zorgverleners. Wanneer het niet lukt om dit zelfstandig te organiseren, worden zij geholpen bij het vinden en mogelijk ook bij het krijgen van een passende oplossing. Samen met de jongere en het gezin wordt de hulpvraag in beeld gebracht. Er is een aanbod aan lokale, vrij toegankelijke voorzieningen. Wanneer dit niet toereikend is, is er specialistische jeugdhulp. De behoefte aan ondersteuning loopt soms door tot na het bereiken van 18-jarige leeftijd. Hier ondersteunen wij bij indien nodig op maat.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 4.1.1 Uitvoeren hervormingsagenda jeugd

In 2027 wordt een tweede advies van de Commissie van der Ark verwacht over de Hervormingsagenda Jeugd. De gemeente volgt deze ontwikkelingen nauwgezet en bereidt zich voor op de mogelijke consequenties. Waar mogelijk en passend binnen de lokale context, zullen wij de aanbevelingen uit dit tweede advies vertalen naar beleid en uitvoering, met als doel de jeugdzorg verder te verbeteren en toekomstbestendig te maken.

P3 4.1.2 Implementeren nieuwe aanbesteding specialistische jeugdhulp

Per 1 januari 2027 gaan de nieuwe contracten voor de specialistische jeugdhulp in. Met de start van de nieuwe contracten wordt de werkwijze voor specialistische jeugdhulp verder doorontwikkeld. Deze veranderingen vragen aanpassingen van het Jeugdteam en gecontracteerde aanbieders. In 2027 ligt de focus daarom op een zorgvuldige implementatie, waarbij het jeugdteam de nieuwe werkwijze verder eigen maakt en wordt gewerkt aan een goede integratie in de dagelijkse praktijk. Waar nodig sturen we bij om de beoogde effecten voor jeugdigen en gezinnen te behalen.

P3 THEMA 5: Verbeteren dienstverlening Sociaal Domein

In 2023 is er een nieuw plan voor het sociaal domein vastgesteld. Dit gaat om het integraal beleidskader - Koers sociaal domein 2023-2026 'Samen voor elkaar'. In dit plan staan de aandachtspunten van de gemeente voor het sociaal domein beschreven en laten we zien hoe we dit domein vorm willen geven. De verbinding met de inwoners staat voorop en we bekijken vraagstukken steeds meer in samenhang. Veel heeft met elkaar te maken.

- We willen een betere dienstverlening leveren: digitaal en fysiek.
- Onze inwoners, ondernemers en organisaties worden sneller geholpen en de systemen zijn daarin faciliterend.

Doel

P3 DOEL 5.1: Integraal werken binnen de beleidsterreinen

Integraal werken gaat om de afstemming en samenhang tussen verschillende elementen in de aanpak van vraagstukken. Dit betekent (domein overstijgend) samenwerken.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P3 5.1.1 Uitvoeren van de uitvoeringsagenda van het integraal beleidsplan 2027-2032

In 2026 wordt het nieuwe integraal beleidskader van het sociaal domein vastgesteld. Hierin zijn zowel wettelijke taken als bestuurlijke uitgangspunten opgenomen. Vanuit het integraal beleidskader wordt een vertaling gemaakt naar een uitvoeringsagenda waar in 2027 uitvoering aan wordt gegeven.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
702 Sociaal Domein Algemeen	79.555	97.057	40.860	0	0	0
704 Inkomensvoorziening	1.804.445	2.038.770	1.989.416	1.996.052	1.994.226	1.994.226
705 Participatie	699.016	981.362	850.809	836.483	802.809	804.019
707 Gezondheid	638.988	629.221	618.770	618.928	619.058	619.216
710 Tafeltje dekje	8.504	9.758	9.758	9.758	9.758	2.600
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	2.802.474	3.068.836	2.911.077	2.978.516	2.589.850	2.577.397
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	2.284.818	2.455.213	2.421.101	2.418.752	2.418.752	2.418.752
723 Jeugdhulp Lokaal (vrij toegankelijke hulp)	808.416	919.676	935.000	935.000	935.000	935.000
724 Zorg en veiligheid	142.663	221.983	239.936	238.272	238.272	238.272
730 Oekraïne crisis	7.220.807	3.336.117	5.014.942	262.183	0	0
Totaal Lasten	16.489.685	13.757.993	15.031.669	10.293.944	9.607.725	9.589.482
Baten						
704 Inkomensvoorziening	1.604.825	1.726.116	1.726.116	1.726.116	1.726.116	1.726.116
705 Participatie	217.109	157.507	157.507	157.507	157.507	157.507
707 Gezondheid	139.045	136.867	0	0	0	0
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	68.401	64.539	64.539	117.777	168.488	168.488
730 Oekraïne crisis	7.220.807	3.336.117	5.014.942	262.183	0	0
Totaal Baten	9.250.188	5.421.146	6.963.104	2.263.583	2.052.111	2.052.111
Resultaat baten minus lasten	-7.239.497	-8.336.847	-8.068.565	-8.030.361	-7.555.614	-7.537.371

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Vershil	Toelichting
702 Sociaal Domein Algemeen	Lasten	56.197 (voordeel)	We zien hier een lagere doorberekening van de uren van de werkorganisatie. (€56.000). Hierover vindt u een algemene toelichting in de Leeswijzer van dit document.
704 Inkomensvoorziening	Lasten	49.354 (voordeel)	We zien hier een lagere doorberekening van de uren van de werkorganisatie. (€49.000). Hierover vindt u een algemene toelichting in de Leeswijzer van dit document.
705 Participatie	Lasten	130.553 (voordeel)	Bij Participatie zien we een afname van benodigd budget van €25.000 ten opzichte van 2026 door het wegvallen van incidenteel budget noodpakketten (€10.000) en nog niet gebudgetteerde middelen Alleenverdienersproblematiek (15.000) in 2027. Daar tegenover staan aanvullende kosten door toename van gebruik incidentele en bijzondere

			bijstand (5.000), aanvullende middelen Reintegratie Jongeren (€5.000) en overige diverse kosten (6.000). We zien hier een lagere doorberekening van de uren van de werkorganisatie. (€121.000). Hierover vindt u een algemene toelichting in de Leeswijzer van dit document.
707 Gezondheid	Baten	136.867 (nadeel)	De daling van de lasten wordt aan de ene kant veroorzaakt door de afloop van de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord in 2026 (€136.000). In 2027 komt hier een nieuwe specifieke uitkering Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord voor in de plaats, die inmiddels is gepubliceerd. De middelen 2027 zullen bij het najaarsbericht 2026 aan de Begroting 2027 worden toegevoegd.
719 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Lasten	157.759 (voordeel)	Voor de Wmo zien we vanaf 2027 een stijging van het benodigde budget. In 2027 bedraagt de aanvullende budgetbehoefte € 71.000. De belangrijkste oorzaak is de verwachte tariefstijging vanuit de overbruggingsperiode in 2027 in verband met de lopende aanbesteding arrangementen. Deze stijging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een lager dan eerder verwacht gebruik van voorzieningen en lagere uitgaven aan persoonsgebonden budgetten. Daarnaast zijn middelen opgenomen voor vervoer bij dagbesteding en landelijk ingekochte begeleiding. Hier tegenover staat een lagere doorberekening van de uren van de werkorganisatie. (€225.000). Hierover vindt u een algemene toelichting in de Leeswijzer van dit document. Dit samen leidt tot een afgerond voordeel van €158.000. Voor 2028 neemt de budgetdruk verder toe, door de verwachte tariefstijging vanuit de nieuwe arrangementcontracten vanaf 1 januari 2028. Vanaf 2029 houdt de begroting rekening met het kabinetsvoornemen om huishoudelijke hulp niet langer als maatwerkvoorziening binnen de Wmo aan te bieden. Conform de meicirculaire 2026 is hiervoor een budgetneutrale aanpassing van € 400.000 verwerkt. Zodra er meer duidelijkheid is over de uitwerking van deze maatregel, wordt de begroting hierop aangepast.
722 Jeugdhulp Specialistisch (niet vrij toegankelijke hulp)	Lasten	34.112 (voordeel)	Op basis van de huidige realisatie, de verwachte impact van de aanbesteding en overige ontwikkelingen verwachten we in 2027 een afname van €29.000 ten opzichte van het budget 2026 op Specialistische Jeugdzorg. Deze ontwikkeling is een optelsom van verschillende factoren. Ten eerste de verwachte tariefimpact van de lopende aanbesteding (afgerond op 1 januari 2027) en de reguliere OVA indexatie van €122.000. Daarnaast verwachten we op basis van de huidige realisatie meer inzet op de Segment B (ambulant regionaal), PGB, Jeugd GGZ en Kinderopvang pleegouders (€114.000), maar minder inzet op Segment C (ambulant regionaal), Segment V (lokaal met verblijf), Dyslexiezorg, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, Landelijke transitiearrangementen en Niet ingekocht aanbod (€254.000) dan eerder ingeschat. Daarnaast is minder inzet benodigd op contractmanagement (€11.000). De lopende aanbesteding op Dyslexiezorg heeft naar verwachting geen tariefseffect (afgerond op 1 januari 2027). Hier tegenover staat een lagere doorberekening van de uren van de werkorganisatie. (€5.000). Hierover vindt u een algemene toelichting in de Leeswijzer van dit document. Dit samen leidt tot een afgerond voordeel van €34.000.
730 Oekraïne crisis	Lasten	1.678.825 (nadeel)	De verwachte stijging van de lasten 2027 is op basis van huidige realisatie 2026 (begroting 2026 is hier nog niet op aangepast). Dit gebeurt bij het najaarsbericht 2026. Voor de Oekraïne crisis komt vanaf 2027 een nieuwe

			financieringsregeling, namelijk de doelgroepflexibele regeling. Deze nieuwe financieringsregeling is voor de opvang en (tijdelijke) huisvesting van Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders en rekt af op basis van daadwerkelijke realisatie.
730 Oekraïne crisis	Baten	1.678.825 (voordeel)	De verwachte stijging van de baten 2027 is op basis van huidige realisatie 2026 (begroting 2026 is hier nog niet op aangepast). Dit gebeurt bij het najaarsbericht 2026. Voor de Oekraïne crisis komt vanaf 2027 een nieuwe financieringsregeling, namelijk de doelgroepflexibele regeling. Deze nieuwe financieringsregeling is voor de opvang en (tijdelijke) huisvesting van Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders en rekt af op basis van daadwerkelijke realisatie.

Actualiteiten Sociaal Domein

Jeugdzorg/ Wmo

In 2027 wordt meer inzicht verwacht in de financiële effecten van de aanbestedingen binnen de jeugdhulp en de Wmo. Op basis van de huidige inzichten kan een beperkt deel van de verwachte tariefstijging worden opgevangen door een iets lagere volumeontwikkeling dan eerder geraamd.

Tegelijkertijd blijven de kosten binnen beide domeinen naar verwachting toenemen. Binnen de jeugdhulp stijgen de vraag, de complexiteit van de problematiek en de inzet van specialistische ondersteuning. Binnen de Wmo zorgen vergrijzing en de aanhoudende effecten van het abonnementstarief voor een groeiende ondersteuningsvraag.

De jeugdhulp en de Wmo zijn opneemregelingen, waardoor de mogelijkheden voor gemeenten om op de uitgaven te sturen beperkt zijn. Daarnaast wordt verwacht dat het Rijk de komende jaren slechts beperkt aanvullende middelen beschikbaar stelt. Wij blijven de financiële en maatschappelijke ontwikkelingen daarom nauwlettend volgen.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Alleenverdienersproblematiek	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	538.175	565.751	565.751	565.751	565.751	565.751
Kinderopvang bij pleegzorg	0	5.877	5.877	5.877	5.877	5.877
Reserve Asielzoekers	45.464	45.464	45.464	45.464	45.464	45.464
Reserve noodfonds inflatiearmoede	114.807	114.807	114.807	114.807	114.807	114.807
Reserve Oekraïne	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354	2.334.354
Totaal reserves	3.032.800	3.066.253	3.066.253	3.066.253	3.066.253	3.066.253

Toelichting reserves

Alleenverdienersproblematiek

Bij de resultaatbestemming over 2025 is €15.297 aan budget via deze reserve doorgeschoven naar 2026. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2026 volledig besteed, waardoor het saldo van de reserve weer nihil is.

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

Deze reserve is opgebouwd om schommelingen te kunnen opvangen binnen het Sociaal Domein. Bij de resultaatbestemming over 2025 is €27.576 aan budget via deze reserve doorgeschoven naar 2026.

Kinderopvang bij pleegzorg

Om pleegouders te ondersteunen stelt het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in 2025, 2026 en 2027 jaarlijks middelen beschikbaar als tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang en buitenschoolse opvang voor pleegkinderen. Deze regeling geldt voor alle pleegouders, zowel in het vrijwillige als in het gedwongen kader. De middelen voor 2025 (€5.877) zijn niet uitgegeven, omdat het beleid nog onduidelijk was.

Reserve Asielzoekers

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van €20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente, wat voor Oostzaan €25.464.

Reserve Noodfonds inflatiearmoede

Deze middelen zullen gebruikt worden om de benodigde middelen voor het Armoedebeleid 2029-2033 te financieren.

Reserve Oekraïne

Deze reserve is gevormd uit de niet uitgegeven middelen over de periode 2022-2025 en wordt zo nodig ingezet voor de komende periode.

Programma 4 - Maatschappelijke participatie

Waar gaat dit programma over?

Het programma Maatschappelijke participatie houdt zich bezig met het verenigingsleven, sport, sociaal-cultureel werk, kinderopvang, onderwijs en jongerenwerk.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan kenmerkt zich door grote sociale betrokkenheid van inwoners. Deze betrokkenheid uit zich in verbondenheid en solidariteit binnen groepen en gemeenschappen en draagt bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Als college ondersteunen we deze verbondenheid waar nodig en mogelijk, zodat men zich thuis voelt en gesteund weet. We zetten in op wederkerigheid (zodat mensen niet alleen hulp ontvangen, maar ook kunnen geven).

We streven ernaar dat kinderen thuis kunnen opgroeien en ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. We bieden inwoners een breed activiteiten- en voorzieningenaanbod aan in onderwijs, kinderopvang, sport en sociaal-cultureel werk. Zo heeft iedereen de mogelijkheid om mee te doen en talenten te ontwikkelen. We doen dit niet alleen, maar in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en initiatieven vanuit de gemeente: voor en met elkaar! Als gemeente spelen we in op wat er leeft, denken we oplossingsgericht mee en faciliteren we waar mogelijk.

Programma 4: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Inclusieve samenleving	DOEL 1.1 Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen	1.1.1 - De acties van de Lokale Inclusie Agenda en diversiteitsagenda uitvoeren
THEMA 2 Meedenken en meedoen	DOEL 2.1 Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen	2.1.1 - Jongeren bij de politiek betrekken 2.1.2 - Voortzetten kindergemeenteraad
	DOEL 2.2 Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk	2.2.1 - Doorontwikkelen bibliotheek a.g.v. nieuwe wetgeving
THEMA 3 Thuis in Oostzaan	DOEL 3.1 Verminderen eenzaamheid	3.1.1 - Doorontwikkeling vervolgacties eenzaamheid
THEMA 4 Sterke basis voor de jeugd	DOEL 4.1 Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie	4.1.1 - Vervolgstappen vwe op basis van evaluatie 2026
	DOEL 4.2 Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid	4.2.1 - Stevige basis van kundig jongerenwerk
THEMA 5 Passende accommodaties	DOEL 5.1 Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs	5.1.1 - Voorbereiden nieuwbouw IKC de Rietkraag

P4 THEMA 1: Inclusieve samenleving

Iedereen ervaart de vrijheid om vorm te geven aan zijn leven als onderdeel van de lokale samenleving. Oostzaan wil een inclusieve samenleving zijn. We bouwen aan een samenleving die open staat voor iedereen en waar ruimte is om jezelf te zijn. Verschillen mogen er zijn, in clubs, verenigingen, op school, op het werk of in de buurt. Het maakt niet uit wat je culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, talenten of (fysieke of mentale) capaciteiten zijn.

Doel

P4 DOEL 1.1: Iedereen in Oostzaan hoort erbij en kan meedoen

In juli 2016 werd in Nederland het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking van kracht. In dit kader stellen we, samen met mensen met een beperking, een Lokale Inclusie Agenda op. Een inclusieve samenleving gaat om acceptatie van alle minderheidsgroepen. Om deze reden stellen we ook een diversiteitsagenda op. Voor beide agenda's werken we samen met onze partners, van basisscholen tot sociaal culturele instellingen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 1.1.1 De acties van de Lokale Inclusie Agenda en diversiteitsagenda uitvoeren

De gemeente blijft ook in 2027 inzetten op het versterken van kansengelijkheid en onderlinge verbinding. Om het wederzijds begrip en kennis over elkaar te vergroten, stimuleren we dat inwoners elkaar vaker persoonlijk ontmoeten. In het Sociaal Plein organiseren we daarom ontmoetingen tussen verschillende groepen inwoners. Deze ontmoetingsactiviteiten worden in 2027 verder doorontwikkeld tot een toegankelijk, laagdrempelig en structureel aanbod.

Daarnaast organiseren we in 2027 een vervolgbijeenkomst rondom diversiteit en inclusie. Hierbij betrekken we zowel professionals als partners, zoals vrijwilligersgroepen en sport- en cultuurverenigingen. Tijdens deze bijeenkomst worden kennis en ervaringen gedeeld, wordt de samenwerking versterkt en wordt het lokale netwerk verder uitgebouwd en geborgd.

Ook zetten we in op het beter informeren van nieuwkomers in Oostzaan over de beschikbare voorzieningen en het lokale netwerk van partners. Dit doen we onder andere door het ontwikkelen en verstrekken van een welkomstpakket, waarmee nieuwkomers wegwijs worden gemaakt binnen onze gemeente.

P4 THEMA 2: Meedenken en meedoen

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als gemeente hechten we veel waarde aan participatie: meedoen met initiatieven. Soms doet de gemeente mee met initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie) en soms doen inwoners mee met initiatieven van de overheid (burgerparticipatie). Er is onderscheid gemaakt tussen participatie met jongeren (programma 4) en participatie met inwoners (programma 6).

Doel

P4 DOEL 2.1: Kinderen, dorp en bestuur, dichter bij elkaar brengen

De stem van kinderen en jongeren is belangrijk voor ons beleid. Wij willen kinderen de gelegenheid bieden om op te kunnen komen voor hun visie en belangen. Wij willen met kinderen praten en niet over kinderen. Deze input is waardevol om nieuw beleid te ontwikkelen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 2.1.1 Jongeren bij de politiek betrekken

In 2027 betrekken we jongeren actief bij projecten en beleidsontwikkelingen die hen raken, zodat hun stem wordt meegenomen in de gemeentelijke besluitvorming. Daarnaast verkennen we samen met het jongerenwerk mogelijkheden om de betrokkenheid van jongeren bij de lokale politiek en democratie verder te vergroten.

P4 2.1.2 Voortzetten kindergemeenteraad

Wij zetten de kindergemeenteraad voort, net als voorgaande jaren, waarin kinderen op kunnen komen voor hun belangen. Wij luisteren naar hun wensen en proberen, waar mogelijk, deze wensen te onderzoeken en uit te voeren.

Doel

P4 DOEL 2.2: Bevorderen van verbindende kracht van sociaal en cultureel werk

Het is belangrijk dat inwoners samen met anderen kunnen meedoen aan maatschappelijke activiteiten en het verenigingsleven. Het verenigingsleven draagt bij aan belangrijke waarden zoals betrokkenheid van leden, sociale cohesie, voorkomen van isolement en eenzaamheid, sportief gedrag, culturele en kunstzinnige ontwikkeling, zelfbeheer van accommodaties, en de ontwikkeling van talenten van leden in besturen en bij de organisatie van activiteiten. Verenigingen zijn niet alleen trefpunt voor activiteiten maar ook kleine democratieën waarin mensen met elkaar zaken moeten regelen. De verenigingsgebouwen en het buurt- en dorpshuis zijn daarbij belangrijke voorzieningen 'Het gaat er niet om wat cultuur is, maar wat cultuur doet.' Naast de verbindende kracht vanuit het sterke verenigingsleven kan cultuur een middel zijn om doelen in het sociaal domein te realiseren. Denk aan het bevorderen van sociale participatie en het tegengaan van eenzaamheid. Wanneer we hiervoor concrete en haalbare mogelijkheden zien, werken we voorstellen uit in een plan.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 2.2.1 Doorontwikkelen bibliotheek a.g.v. nieuwe wetgeving

In 2026 hebben we de bibliotheek en het Sociaal Plein opnieuw ingericht en gezorgd voor een aantrekkelijk interieur, gefocust op hulp, ontmoeting en lezen. In 2027 bouwen we hierop voort door het activiteitenaanbod verder uit te breiden.

In de tekst over laaggeletterdheid (actie P3 2.2.1) hebben we toegelicht hoe het bestrijden daarvan een belangrijk onderdeel is van de doorontwikkeling van de bibliotheek, en dat we die lijn in 2027 willen voortzetten.

Zo staat er eind 2027 een doorontwikkelde bibliotheek: zowel fysiek als inhoudelijk versterkt, en in lijn met de vijf voorwaarden die door de Rijksoverheid zijn gesteld.

P4 THEMA 3: Thuis in Oostzaan

Of je nu in een problematische situatie opgroeit, als volwassene kampt met beperkingen of andere moeilijkheden, of dat de gebreken van het ouder worden optreden: iedereen heeft een plek nodig waar hij zich thuis voelt. We zetten in op een stabiel thuis voor alle inwoners. Ook al is het in de praktijk niet altijd haalbaar; het is wel ons uitgangspunt om ondersteuning te organiseren. We werken dit als onderdeel van het thema 'met en voor elkaar' uit binnen ons integrale beleid. Daarbij besteden we speciale aandacht aan mantelzorgers (zie programma 3), mensen die kampen met eenzaamheidsgevoelens en kwetsbare ouderen.

Doel

P4 DOEL 3.1: Verminderen eenzaamheid

Eenzaamheid overkomt jong en oud. Hoe eenzaamheid voelt en wat het met je doet, is voor iedereen anders. Sociale eenzaamheid (bij een gemis aan contacten) is iets anders dan emotionele eenzaamheid (het gemis van een hechte band met een specifiek persoon). Hoewel Oostzaan beter scoort dan Nederland (40 om 47 procent), bereiken ons toch signalen over eenzaamheid die nader onderzoek vragen. Het gaat onder andere om doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn. Denk aan mensen die zorg mijden, die gebaat zijn bij een meer outreachende aanpak. We streven ernaar om de stijgende trend van het aantal eenzame mensen te stoppen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 3.1.1 Doorontwikkelen vervolgacties eenzaamheid

In 2027 wordt de inzet op het verminderen van eenzaamheid voortgezet en verder versterkt. De gemeente blijft hierbij inzetten op een integrale aanpak, in nauwe samenwerking met maatschappelijke partners, zorg- en welzijnsorganisaties en inwoners.

Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is het structureel organiseren van netwerkbijeenkomsten. In 2027 worden weer bijeenkomsten georganiseerd, gericht op het versterken van samenwerking, kennisdeling en het signaleren van eenzaamheid. Tijdens deze bijeenkomsten wordt actief gestuurd op het verbinden van formele en informele partijen, het delen van best practices en het bevorderen van gezamenlijke initiatieven.

Daarnaast wordt ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van bestaande voorzieningen en activiteiten, het ondersteunen van vrijwilligers en het stimuleren van innovatieve initiatieven die bijdragen aan het doorbreken van eenzaamheid.

Door deze inzet wordt beoogd om een duurzaam en lokaal verankerd netwerk te realiseren, waarin vroegsignalering, preventie en passende ondersteuning centraal staan.

P4 THEMA 4: Sterke basis voor de jeugd

We dragen zorg voor een omgeving waarin kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dat begint bij ouders, maar ook bij mede-opvoeders: familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, sportbegeleiders en vrijwilligers. Samen zorgen zij voor een sterke basis. Een leefomgeving die ouders uitnodigt om vragen te stellen en waar kinderen buiten kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen, helpt hierbij. Zo'n sterke basis gaat kansenongelijkheid tegen en draagt bij aan de ontwikkeling tot zelfredzame volwassenen. In onze collegeperiode investeren we in dit netwerk van (mede-) opvoeders. We bekijken hoe we een bescheiden verschuiving kunnen realiseren van specialistische hulp naar ondersteuning in het dagelijks leven door inzet van bijvoorbeeld vrijwilligers in het sport- en verenigingsleven. We zorgen ervoor dat deze mede-opvoeders zich in hun rol ondersteund voelen. Dit is een meerjarig proces.

Doel

P4 DOEL 4.1: Verder ontwikkelen onderwijsachterstandenbeleid en bestendigen en borgen voor- en vroegschoolse educatie

Er zijn vanuit het Rijk extra gelden beschikbaar gesteld om het onderwijsachterstandenbeleid vorm te geven. Positiever geformuleerd hebben we het over onderwijskansen. Voor- en vroegschoolse educatie is daarvan het hoofdbestanddeel. Hierbij komt ook de verbinding tussen kinderopvang, basisonderwijs en jeugdhulp aan de orde (doorgaande zorglijn).

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 4.1.1 Vervolgstappen vve op basis van evaluatie 2026

De evaluatie van de Subsidieregeling voor Voorschoolse educatie voeren we in 2026 uit. De uitkomsten gebruiken we als basis voor eventuele vervolgstappen in 2027. In 2027 zetten we in op gerichte toeleiding van geïndiceerde doelgroepkinderen naar een plek binnen de voorschoolse educatie.

Doel

P4 DOEL 4.2: Jongeren ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid

Binnen het jongerenwerk is er voor iedere jongere een laagdrempelige mogelijkheid om talenten te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Jongeren krijgen advies en hulp bij vragen en problemen, eventueel in samenwerking met hulpverleningsorganisaties en andere instanties. Het doel is jongeren te ondersteunen naar zelfstandigheid en volwassenheid. Een leuke periode en zinvolle tijdsbesteding staan daarbij voorop.

Een deel van de jeugd in Oostzaan ontmoet elkaar graag op straat. Dit kan overlast veroorzaken. Het jongerenwerk zoekt ook binding met die jongeren. De jongerenwerker heeft een rol als het gaat om zinvolle tijdsbesteding en richt zich primair op jongeren in de leeftijd van 10 tot 18 jaar. De jongerenwerker ondersteunt deze jongeren om kansen (succesvol) te grijpen.

We zien dat de pedagogische aanwezigheid (jongerenwerker) op straat ruimer zou moeten zijn. De aanpak van echte overlast belichten we verder in programma 5: Leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 4.2.1 Stevige basis van kundig jongerenwerk

In 2027 werken we verder aan een stabiele, deskundige en toekomstbestendige uitvoering van het jongerenwerk. In 2026 heeft Link een gebiedsscan uitgevoerd. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met jongeren, inwoners en maatschappelijke partners om inzicht te krijgen in de behoeften en aandachtspunten binnen de gemeente. Op basis van de uitkomsten van de gebiedsscan is een advies opgesteld over de meest passende inzet van het beschikbare budget voor jongerenwerk vanaf 2027. Dit vormt de basis voor een passend en toegankelijk activiteiten aanbod, een goed functionerende jongerenlocatie en een stevige invulling van het ambulante jongerenwerk. Hiermee willen we jongeren beter bereiken, aansluiten bij wat er onder jongeren speelt en hen ondersteunen en stimuleren in hun ontwikkeling.

P4 THEMA 5: Passende accommodaties

Voor het uitvoeren van activiteiten zijn accommodaties nodig. Accommodaties vormen een basisvoorwaarde zoals buurt- en dorpshuizen, verenigingsgebouwen, sporthallen, zwembad, gymzalen, sportvelden. We zien graag dat de voorzieningen voldoen aan de eisen van de tijd. Voor een deel is de gemeente-eigenaar, vaak is het in eigendom en beheer van het verenigingsleven.

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor basisscholen. Meestal gaat het dan om nieuwbouw of uitbreiding van een gebouw. Dit geldt voor schoolgebouwen en gymnastiekaccommodatie. De gemeente moet zorgen voor geld en een plek, ofwel: bekostigen van bouw en beschikbaar stellen van terrein. Het schoolbestuur doet aanvragen bij de gemeente en is bouwheer.

We brengen jaarlijks met een leerlingenprognose de ruimtebehoefte van scholen in beeld. We doen dat aan de hand van de bestaande situatie (capaciteit van de gebouwen), de woningbouwverwachting, de bevolkingssamenstelling en de historie van de belangstelling voor scholen. Vervolgens bezien we waar actie nodig is. We doen dit in een samenwerking tussen de afdeling Samenleving (onderwijshuisvesting) en Leefomgeving (volkshuisvesting).

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPOOR afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. De gemeente is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Doel

P4 DOEL 5.1: Voldoende fysieke ruimte van voldoende kwaliteit voor het basisonderwijs

Begin 2022 is met het schoolbestuur OPSPOOR afgesproken de nieuwbouw van de Rietkraag te bekostigen. OPSPOOR is bouwbeheerder en ontwikkelt het plan en de realisatie hiervan. Waar nodig ondersteunen we OPSPOOR. We zien in de omgeving van de Rietkraag ook graag woningbouw. Om goed voorbereid te zijn op lange termijn ontwikkelingen stellen we een integraal huisvestingsplan op.

Voor de langere termijn en een brede kijk op diverse voorzieningen is een integraal huisvestingsplan (IHP) een goed instrument. De Rijksoverheid heeft wetgeving in de maak om een IHP verplicht te stellen en waarbij de schoolbesturen verantwoordelijk worden voor het binnenklimaat in de scholen en een meerjarenplanning moeten hebben wegens hun onderhoudsplicht. Ook moet het IHP volgens het wetsontwerp zicht bieden op welke termijn gebouwen renovatie of nieuwbouw moeten krijgen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P4 5.1.1 Voorbereiden nieuwbouw IKC de Rietkraag

Om uitvoering te geven aan het vastgestelde integraal huisvestingsplan, gaan we in 2027 verder met de voorbereidingen voor de bouw van IKC de Rietkraag. De nieuwbouw is noodzakelijk vanwege verouderde huisvesting en om te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte in Oostzaan.

In de afgelopen periode zijn meerdere stappen doorlopen op het gebied van burgerparticipatie, die nu is afgerond. Op basis van de burgerparticipatie zijn diverse aanpassingen voorgesteld die worden meegenomen in het definitieve ontwerp. Op basis daarvan worden in 2027 vervolgstappen gezet.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
701 Onderwijs	764.928	832.847	826.539	858.535	1.082.363	1.082.364
703 Sport	497.964	482.385	424.822	424.858	424.763	424.762
706 Cultuur	256.112	588.259	302.605	301.256	301.256	301.256
708 Jongerenbeleid	178.301	205.024	200.941	200.941	200.941	200.941
716 Wijk- en buurtgericht werken	21.851	53.357	34.668	34.668	34.668	34.668
717 Kinderopvang	35.617	42.306	47.989	47.989	47.989	47.989
718 Peuterspeelzaal	18.022	35.659	43.273	43.273	43.273	43.273
Totaal Lasten	1.772.795	2.239.837	1.880.837	1.911.520	2.135.253	2.135.253
Baten						
701 Onderwijs	112.991	107.429	107.429	107.429	107.429	107.429
703 Sport	40.049	28.678	27.346	27.346	27.346	27.346
706 Cultuur	9.540	0	0	0	0	0
717 Kinderopvang	2.717	0	0	0	0	0
Totaal Baten	165.297	136.107	134.775	134.775	134.775	134.775
Resultaat baten minus lasten	-1.607.497	-2.103.730	-1.746.062	-1.776.745	-2.000.478	-2.000.478

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
703 Sport	Lasten	64.563 (voordeel)	Dit verschil komt voort uit de doorberekening van de toegerekende kosten naar de directe producten. Deze is in 2027 lager dan in 2026. Hierover staat een algemene toelichting in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting opgenomen.
706 Cultuur	Lasten	285.654 (voordeel)	In 2025 en 2026 was er eenmalig geld vanuit de Algemene Uitkering voor de bibliotheekvoorzieningen. Deze 2 x €100.000 is tevens als budget op dit product opgenomen. Het eind 2025 overgebleven budget is meegenomen naar 2025 bij de bestemming van de Jaarrekening 2025. Daarom is het budget 2027 zo'n 200.000 lager dan in 2027. Een verschil van €65.000 wordt veroorzaakt door het SPUK-budget voor de bibliotheek in 2026. Deze is in 2027 niet meer van toepassing. Daarnaast is de doorberekening van de toegerekende kosten zo'n €20.000 lager in 2027. Hiervan staat een algemene toelichting in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding opgenomen.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bibliotheek voorziening	0	0	0	0	0	0
Reserve Co-financiering Uitbreid.bibliotheekvoorz. (Spuk)	65.236	0	0	0	0	0
Reserve Diversiteitsagenda en Participatieagenda	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250
Reserve jongerenbeleid	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
Reserve sport	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal reserves	89.986	24.750	24.750	24.750	24.750	24.750

Toelichting reserves

Bibliotheek voorziening

Bij de resultaatbestemming over 2025 is €100.000 aan budget via deze reserve doorgeschoven naar 2026. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2026 volledig besteed, waardoor het saldo van de reserve weer nihil is.

Reserve Diversiteitsprogramma en Participatieagenda

Vanuit het rekeningresultaat 2023 is een bedrag van €2.500 toegevoegd aan deze reserve. Op dit moment (juli 2026) is er nog geen besluit genomen over de exacte besteding van deze gelden, maar het is zeker de bedoeling om dit geld de komende tijd aan diversiteitszaken te besteden.

Reserve Jongerenbeleid

Vanuit het rekeningresultaat 2023 is €6.500 toegevoegd aan deze reserve. Wanneer er nog onvoorziene kosten aan de fysieke jongerenontmoetingsplek zich voordoen, worden deze aan de reserve onttrokken.

Reserve Sport

In het Najaarsbericht 2024 is het budget €15.000 voor het opstellen van het speelplaatsenbeleid opgenomen in deze reserve sport. De kosten voor het opstellen van het speeltuinbeleid zullen aan deze reserve worden onttrokken.

Programma 5 - Leefomgeving

Waar gaat dit programma over?

Het programma Leefomgeving houdt zich bezig met: beleid en uitvoering van openbare orde en veiligheid en het zorgdragen voor een gezonde en veilige openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan heeft ambities maar de basis moet in orde zijn. De openbare ruimte zien we als veilig, schoon, groen, duurzaam en klimaatbestendig waarbij de leefbaarheid voorop staat. Oostzaan is veengebied dat gevoelig is voor inklinking. Gevolgen daarvan kunnen zijn zetting en verzakking aan de oppervlakte. We gaan voor planmatig integraal onderhoud waarbij wij staan voor een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente.

Om veiligheid en leefbaarheid te kunnen garanderen en monitoren moet worden ingezet op nauwe samenwerking met partners, meer zichtbaarheid van de BOA op straat, en focus op ontwikkelingen bij vaaroverlast en ernstige woon- en jeugdoverlast. Ook wordt met partners gestreefd om ondermijning tegen te gaan.

Programma 5: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Leefbaarheid	DOEL 1.1 Overlast verminderen	1.1.1 - APV actualiseren 1.1.2 - Handhavingsplan en BOA organisatie 1.1.3 - Jeugdoverlast 1.1.4 - Ernstige woonoverlast/ personen met onbegrepen gedrag (casuïstiek niveau) 1.1.5 - Crisisbeheersing algemeen 1.1.6 - Weerbare Samenleving 1.1.7 - Beleidsregel Vaaroverlast
	DOEL 1.2 Ondermijnende criminaliteit tegengaan	1.2.1 - Drugsproductie en -logistiek bestrijden 1.2.2 - Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden 1.2.3 - Bewustwording verhogen cybercriminaliteit
	DOEL 1.3 Bereikbaarheid verbeteren	1.3.1 - Uitvoeringsplan mobiliteitsprogramma in werking stellen 1.3.2 - Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal
THEMA 2 Groen en klimaatadaptatie	DOEL 2.1 Groen/ Walkanten	2.1.1 - Opstellen beheerplan walkanten/ onderhouden beschoeiing
THEMA 3 Afval	DOEL 3.1 Van afval naar grondstof	3.1.1 - Reduceren van huishoudelijk restafval
THEMA 4 Gebouwenbeheer	DOEL 4.1 Beheer gebouwen verbeteren	4.1.1 - Actualisatie van het meerjarenonderhoudsprogramma
		4.1.2 - Verduurzamen

P5 THEMA 1: Leefbaarheid

Het Lint omringd door snelwegen.

De intensiteit van verkeer op het Lint van Oostzaan neemt toe. Daarbij is bereikbaarheid van de gemeente belangrijk voor iedere inwoner, ondernemer en bezoeker. Bereikbaarheid en veiligheid kan met elkaar contrasteren, maar verkeersveiligheid is van groot belang. Dat betekent dat we maatregelen nemen om de verkeersveiligheid te vergroten, onder meer op basis van een evaluatie van de 30km zones. Deze vindt plaats vóórdat onderhoud op het Noordeinde wordt uitgevoerd. Ook gaan we planmatig groot onderhoud uitvoeren in de woonstraten waarbij de kabels en leidingen toekomstbestendig worden gemaakt. In het planmatig groot onderhoud worden de speeltuinen meegenomen in het onderhoud. Er wordt onderzocht hoe fietsroutes achter het Lint aantrekkelijk en veilig gemaakt kunnen worden. Eveneens is de wens om een ligplaatsenbeleid te ontwikkelen, waarmee duidelijk wordt waar vaartuigen kunnen liggen en we hierop kunnen handhaven.

De domeinen waar Openbare Orde en Veiligheid zich op richt zijn integriteit & veiligheid (ondermijning, cyber), zorg en veiligheid (bijv. ernstige woonoverlast), leefbaarheid (boa – en toezichthoudende organisatie, vaaroverlast, jeugdoverlast) en crisisbeheersing. We zetten in op het voorkomen van overlast en onveilige situaties, en op het tegengaan van ondermijnende activiteiten.

Doel

P5 DOEL 1.1: Overlast verminderen

We zetten in op preventief en handhavend optreden om de overlast in de openbare ruimte terug te dringen met bijzondere aandacht voor het in werking brengen van het handhavingsplan, waarmee gericht inzet gepleegd kan worden en de pro-activiteit vergroot kan worden.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 1.1.1 APV actualiseren

De APV wordt elk jaar geüpdatet.

P5 1.1.2 Handhavingsplan en BOA organisatie

Het handhavingsplan is in 2026 geïmplementeerd evenals het digitale handhavingssysteem. Door het handhavingsplan zijn thema's (in bepaalde periodes) geprioriteerd. In 2027 wordt 2 keer per jaar gekeken of er aanvullende prioritering bij moet komen afhankelijk van actuele situaties. De prioritering wordt begin en halverwege het jaar uitvoerig besproken en kan tussentijds bijgesteld worden indien nodig. Door het in werking brengen van een handhavingsplan, waarin de thema's voor de boa en toezichthoudende organisatie zijn ondergebracht is gericht sturen op het terugdringen van overlast mogelijk. Door thema's te prioriteren kan nog pro actiever gewerkt worden. De prioriteiten kunnen afhankelijk van de realiteit wisselen. Echter, standaard prioriteiten van de boa's zijn jeugdoverlast, vaaroverlast, vuurwerk toezicht, toezicht evenementen, parkeeroverlast en toezicht bij scholen. Daarnaast is het afhandelen van meldingen altijd een onderdeel van hun werk.

P5 1.1.3 Jeugdoverlast

Jeugdoverlast wordt in 2027 aangepakt volgens de in 2026 ontwikkelde visie op jeugdoverlast. In 2027 wordt deze visie uitgevoerd en periodiek geëvalueerd, zodat waar nodig bijsturing mogelijk is. De samenwerking met politie, jongerenwerk, onderwijs en zorgpartners wordt verder vormgegeven op basis van de afgesloten convenanten. Hierdoor kunnen signalen van overlast en zorg eerder worden gedeeld en kan passende ondersteuning of interventie sneller worden ingezet.

Daarnaast wordt de regionale samenwerking binnen Zaanstreek-Waterland verder versterkt, zodat informatie-uitwisseling en de aanpak van jeugdproblematiek beter op elkaar aansluiten. Voor jongeren met complexe veiligheids- en zorgvraagstukken blijft de gemeente de regie voeren in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis. Hiermee wordt gewerkt aan een samenhangende aanpak van jeugdoverlast, waarbij preventie, ondersteuning en handhaving elkaar aanvullen.

P5 1.1.4 Ernstige woonoverlast/ personen met onbegrepen gedrag (casuïstiek niveau)

Op casusniveau is het team van Openbare orde en veiligheid betrokken bij de aanpak van ernstige woonoverlast en personen met onbegrepen gedrag. Samenwerken met interne en externe partners is hierin een vereiste. Het aantal meldingen van ernstige woonoverlast en personen met onbegrepen gedrag is nagenoeg gelijk aan de voorgaande jaren maar sommige casussen zijn hardnekkig in de aanpak en vergen een lange adem.

P5 1.1.5 Crisisbeheersing algemeen

Naast algemene terugkerende werkzaamheden zoals het oefenplan voor het bestuur en de voorbereiding op de vergaderingen van het Algemeen Bestuur, staat specifiek dit jaar de voortgang van de fusie tussen de GGD en de VrZW op het programma. In het oefenprogramma voor het bestuur is in deze periode de burgemeester 4x per jaar getraind en locoburgemeesters 1x per jaar.

P5 1.1.6 Weerbare Samenleving

De geopolitieke ontwikkelingen verhoudingen in de wereld staan onder druk. Denk hierbij aan internationale conflicten. Ook klimaatontwikkelingen zullen meer onze aandacht vragen. Voorbeelden van een veranderend klimaat zijn de overstromingen in Limburg (2021), maar ook het feit dat er een toename van natuurbranden in Nederland te zien is in 2025.

Deze ontwikkelingen kunnen resulteren in langdurig ongemak of crisis, ook binnen onze gemeentegrenzen. Op het vlak van kortdurende incidenten hebben we een goede structuur staan, zowel regionaal als gemeentelijk. Echter, op het vlak van langdurige crisis hebben we me elkaar nog stappen te zetten. Het Rijk is de campagne Denk Vooruit begonnen om aan de hand van het scenario 72 uur stroomuitval inwoners, bedrijven en organisaties 72 uur zelfredzaam en samen redzaam te laten zijn. Dat betekent dat de gemeente zich ook dient voor te bereiden op een langdurige crisis en tijdens die periode toch de dienstverlening door dient te laten gaan. De gemeente start ook met campagnes om inwoners bewuster en nog veerkrachtiger te maken. De VNG heeft hiervoor een handreiking geschreven om gemeenten met 41 punten op weg te helpen om de eigen organisatie weerbaarder en veerkrachtiger te maken.

In 2027 zet de gemeente in op de start van een bedrijfscontinuïteitsplan, gesprekken met de samenleving, noodsteunpunten en publiekscommunicatie. Het onderwerp langdurige crisis dient nog geborgd te worden in onze organisatie.

P5 1.1.7 Beleidsregel vaaroverlast

De beleidsregel vaaroverlast is doorgeschoven vanwege ontwikkelingen met betrekking tot bevoegdheden voor boa's op het water. Boa's in domein I (de zgn. blauwe boa's) hebben meer bevoegdheden gekregen. De beleidsregel vaaroverlast wordt opnieuw bekeken met deze nieuwe bevoegdheden in het vizier. Ook de uitspraken van het Hoogheemraadschap Noorderkwartier worden hierbij betrokken, zijnde de beheerorganisatie van het water in Oostzaan. Vaarsurveillances blijven van kracht door toezichthouders/boa's en met de politie worden vaaractiedagen georganiseerd. Om genoeg zichtbaarheid te creëren op het water, zal aanvullend capaciteit worden ingehuurd voor vaartoezicht. Ook communicatie aan inwoners blijft de aandacht houden. Preventief zullen schippers aangesproken worden en er zal een flyer worden uitgedeeld met de belangrijkste vaarregels. Besloten is om ook het recreatieve gehalte naast vaaroverlast te benadrukken en met gadgets zoals zonnebrand dat wordt weggegeven gaan we het gesprek aan met de recreanten op het water. Op het vlak van vaarsurveillances en vaaracties doen we het maximale met de huidige middelen en capaciteit die we hebben. We gaan opnieuw bekijken of we daarnaast een andere, creatieve aanpak kunnen inzetten om nog meer effect te bereiken.

Doel

P5 DOEL 1.2: Ondermijnende criminaliteit tegengaan

Het thema ondermijning is een blijvend thema op de agenda. Door de aanpak in de omliggende steden zoals Amsterdam en Zaanstad, heeft de gemeente ook te maken met het zgn. waterbedeffect. De aanpak tegen ondermijning krijgt vorm door middel van samenwerking met ketenpartners.

Middels verschillende campagnes proberen wij digitale criminaliteit onder de aandacht te brengen bij bewoners en ondernemers, zodat kennis en de weerbaarheid vergroot wordt.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 1.2.1 Drugsproductie en logistiek bestrijden

Het reeds ingezette beleid om drugshandel en hennepsteelt tegen te gaan, gaat onverminderd door. Conform de gemeentelijke beleidsregels voor toepassing van het zogenoemde Damoclesbeleid o.g.v. artikel 13b van de Opiumwet kunnen lokalen en woningen gesloten worden als er een bepaalde hoeveelheid drugs wordt aangetroffen. Het doel van deze aanpak is om overtredingen van de Opiumwet te beëindigen en de bekendheid van een pand als drugspand te doorbreken. Ook kan er een bestuurlijke waarschuwing of een last onder dwangsom worden opgesteld. Acties om bewustwording bij inwoners te verhogen zodat de meldingsbereidheid van inwoners omhoog gaat, blijven we doen. Denk bijvoorbeeld aan een drugsemmeractie.

P5 1.2.2 Ondermijnende criminaliteit herkennen en bestrijden

De samenwerking met het Regionaal Informatie – en Expertisecentrum (RIEC) blijft onverminderd van kracht. In dit multidisciplinair samenwerkingsverband met o.a. de politie en het OM worden trends besproken, signalen gedeeld en wordt afgestemd welke organisatie een interventie uitvoert in lopende casuïstiek.

De gemeente Oostzaan heeft zich in 2025 gecommitteerd aan de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid. Het doel is om een gezamenlijk basisniveau van weerbaarheid tegen ondermijning te creëren waaraan zowel gemeenten als de provincie zich committeren. De norm richt zich ook op de bewustwording van collega's op het vlak van ondermijning. In 2027 wordt de Noord-Hollandse Norm verder uitgerold binnen de organisatie op basis van prioritering.

P5 1.2.3 Bewustwording verhogen cybercriminaliteit

De intentieverklaring regionale samenwerking digitale veiligheid is getekend. Hiermee wordt regionaal met politie en de andere gemeenten in Zaanstreek-Waterland samengewerkt. De samenwerking heeft als doel:

- Het voorkomen van slachtofferschap van online criminaliteit;
- Het vergroten van digitale weerbaarheid, bewustwording en handelingsperspectief onder inwoners;
- Het voorkomen dat inwoners dader worden van online criminaliteit;
- Het versterken van preventie als volwaardig onderdeel van de veiligheidsaanpak;
- Het efficiënter en effectiever inzetten van capaciteit, kennis en middelen.

De landelijke en regionale trends worden gemonitord en er wordt ingezet op preventieve campagnes. Er wordt aansluiting bij regionale en landelijke programma's en ontwikkelingen gezocht. In samenspraak met partners zal aandacht gegeven worden aan bewustwordingscampagnes bij burgers en bedrijven om online criminaliteit te voorkomen. Te denken valt aan het project "Het Slachtoffer Spreekt" waarin burgers die slachtoffer zijn van cybercrime hun verhaal vertellen, bijeenkomst senioren online, een preventieprogramma gericht op inwoners vanaf 55 jaar, "Hackshield", een videogame gericht op jongeren van 8-12 jaar om hen weerbaarder te maken tegen cybercriminaliteit en Mobiel Media Lab, een vrachtwagen van de politie waarin belangrijke thema's worden besproken zoals cyberpesten en misbruik van seksueel beeldmateriaal. In 2027 wordt de samenwerking doorontwikkeld en geëvalueerd en zetten we vooral in op preventie samen met ketenpartners.

Doel

P5 DOEL 1.3: Bereikbaarheid verbeteren

Door onderzoek te doen naar mobiliteit kan er aansluitend worden gewerkt aan de uitvoering om zo de bereikbaarheid van Oostzaan te verbeteren.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 1.3.1 Uitvoeringsplan mobiliteitsprogramma in werking stellen

Na vaststelling van het mobiliteitsprogramma eind 2025 door de Raad worden vanaf 2026 de maatregelen uitgevoerd zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan. De maatregelen spelen op de korte en lange termijn en worden waar mogelijk gecombineerd met het groot onderhoud van de wegen. Voorbeelden zijn:

- Herinrichten De Dors tot een Gebiedsontsluitingsweg 30km/h
- Verbindingen voor fietsers tussen de buurten verbeteren
- Aansluiten fietsnetwerk Rietschoot op Het Twiske
- Inventarisatie en verbeteren looproutes naar voorzieningen in het centrum en de scholen
- Proef met deelauto's in samenwerking met de VRA, Zaanstad en Amsterdam

P5 1.3.2 Planmatig onderhoud en uitbreiding 30km zone Noordeinde, De Haal

De PWN is pas in november 2025 gestart met de werkzaamheden. Dit kon niet eerder vanwege groot onderhoud aan de Twiskebrug (gemeente Landsmeer) en aanleg van extra stroomkabels door Liander. De PWN is klaar in juli 2028. In de tussentijd wordt het asfalt lokaal hersteld op De Haal en het Noordeinde, om de weg veilig te houden. In 2026 en begin 2027 zijn er ook rioolwerkzaamheden in het Noordeinde, het verkeer kan wel passeren.

P5 THEMA 2: Groen en klimaatadaptatie

Oostzaan is een groene gemeente omringd door natuurgebieden die voor een groot deel zijn aangewezen als Natura 2000. We streven naar een goede biodiversiteit met afwisselende beplanting en begroeiing. Het uitgangspunt is: zorg dragen voor een leefomgeving die ook op de lange termijn bruikbaar blijft. Het groenonderhoud zal vanaf 2027 deels in eigen beheer komen. Dit levert meer directe sturing op. Bij aanbestedingen wordt het takenpakket flexibel opgesteld zodat dit aanpasbaar blijft.

Doel

P5 DOEL 2.1: Groen/ Walkanten

Oostzaan is een gemeente met veel water en de walkanten verdienen specifieke aandacht. Goed onderhouden walkanten dragen bij aan de positieve uitstraling van de gemeente en kunnen biodiversiteit bevorderen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 2.1.1 Opstellen beheerplan walkanten/ onderhouden beschoeiing

Door de overname van de wegsloten van het Waterschap is het (groen) areaal vergroot. Hiervoor is een nieuw beheerplan opgesteld op basis van het huidige areaal.

Bij de vervanging van de beschoeiing wordt er gekeken of het naast reguliere beschoeiing ook mogelijk is om de schoeiing natuurvriendelijk aan te leggen. Het aanslaan is afhankelijk van de nazorg en is in het beheerplan opgenomen. In de afgelopen 2 jaar zijn er al diverse geplande werkzaamheden afgerond. De focus voor 2027 ligt op een nieuwe inventarisatieronde voor de huidige beschoeiing en waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aan te leggen.

P5 THEMA 3: Afval

Alle huishoudens produceren afval. De gemeente zorgt voor afvoer en verwerking. Maar: afval is letterlijk gesproken geen afval maar grotendeels een herbruikbare grondstof. Het scheiden van afval is nodig om hergebruik te realiseren en hiermee ook de landelijk vastgestelde VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) te behalen. De regelgeving m.b.t. de wijze van inzameling en met name verwerking wordt regelmatig aangepast. Hierdoor is regelmatig sprake van voortschrijdend inzicht. Daar komt bij dat (buur)gemeenten over het algemeen niet dezelfde inzamelmethodes hanteren. Dit maakt communicatie over het onderwerp tot een uitdaging.

Doel

P5 DOEL 3.1: Van afval naar grondstof

In huishoudelijk restafval zitten veel herbruikbare materialen. Wanneer je afval goed scheidt en er weinig restafval overblijft, is dit beter voor het milieu. De VANG-doelstelling speelt hierin een belangrijke rol. (Het gaat hier om het aandeel hergebruik vergroten en het aandeel te verbranden verkleinen). Met name het zorgvuldig scheiden -motivatie en mogelijkheden- is een uitdaging.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 3.1.1 Reduceren van huishoudelijk restafval

Landelijk wordt de verwerking van restafval jaarlijks hoger belast. Deze belasting – die direct aan inwoners wordt doorbelast – is een extra stimulatie om de hoeveelheid te verbranden restafval te verminderen. Dit kan door afval beter te scheiden en de frequentie van de afvalinzameling aan te passen.

Er wordt op moment van dit schrijven hard gewerkt aan landelijke afspraken over inzameling en verwerking van PMD. Alles wijst erop dat de regelgeving m.b.t. vervuiling van PMD verscherpt wordt.

Een optie om de afvalstoffenheffing te beheersen is het aanpassen van de inzamelfrequentie van GFT. Waar veel gemeenten GFT om de week inzamelen doet Oostzaan dit elke week. Hier valt een financieel voordeel te behalen zonder het serviceniveau onredelijk aan te tasten.

P5 THEMA 4: Gebouwenbeheer

De inzet van de gemeentelijk gebouwen is een belangrijk instrument voor de gemeente om verschillende functies mogelijk te maken.

Doel

P5 DOEL 4.1: Beheer gebouwen verbeteren

We zoeken continu naar nieuwe manieren om het beheer van gebouwen effectiever en efficiënter vorm te geven. We zorgen ervoor dat de gebouwen veilig, functioneel en comfortabel zijn voor de gebruikers, om de levensduur van het gebouw te verlengen en verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P5 4.1.1. Actualisatie van het meerjarenonderhoudsprogramma

In 2026 wordt het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd. Hiermee wordt geborgd dat de onderhoudsopgave actueel is en aansluit bij de feitelijke staat van de gebouwen en de geldende prijsontwikkelingen. De actualisatie vormt de basis voor een realistische en toekomstbestendige onderhoudsplanning en bijbehorende financiële onderbouwing.

P5 4.1.2. Verduurzamen

Voor de actualisatie en uitvoering van de meerjarenonderhoudsplannen sturen wij nadrukkelijk op het optimaliseren van de economische levensduur van bouw- en installatiedelen. In plaats van een één-op-één vervangingsstrategie wordt per object beoordeeld of verlenging van de gebruiksduur mogelijk en doelmatig is, al dan niet in combinatie met renovatie of gedeeltelijke vervanging. Daarbij wordt integraal gekeken naar kansen voor verduurzaming, zoals het verbeteren van de energieprestatie en het toepassen van circulaire principes. Deze benadering draagt bij aan een doelmatige inzet van middelen, beperking van de milieubelasting en een toekomstbestendig vastgoedbestand.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
402 Openbare orde en veiligheid	466.790	552.342	483.515	443.515	443.515	443.515
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	917.930	982.382	1.011.041	1.011.041	1.011.041	1.011.041
502 Recreatie en toerisme	74.617	73.647	66.612	66.612	66.612	66.612
601 Waterbeheer, baggeren en schoeiing	224.725	274.259	264.844	264.844	264.844	236.031
603 Openbaar groen	510.598	594.747	709.990	681.991	681.990	686.081
604 Verhuur volkstuinen	5.120	1.732	0	0	0	0
605 Afval	1.804.477	1.946.552	2.014.149	2.017.203	2.022.340	2.020.407
606 Rioleringen	1.592.510	1.688.964	1.687.974	1.672.745	1.765.914	1.765.105
607 Milieu	531.611	1.019.730	1.096.188	704.166	704.168	704.167
608 Begraafplaats	406.571	374.932	329.531	329.530	329.533	329.532
610 Gebouwenbeheer	1.120.958	187.480	194.022	162.978	162.978	162.979
715 Dierenwelzijn	30.746	45.968	41.160	36.160	36.160	36.160
801 Bruggen	105.943	211.965	239.538	167.904	167.904	181.751
803 Openbare verlichting	165.023	213.236	217.256	217.256	217.256	217.885
804 Wegen	1.111.642	1.447.275	1.381.013	1.322.300	1.637.824	1.733.066
806 Straatmeubilair	90.765	123.266	76.218	66.208	66.208	66.208
9903 Gemeentewerf	213.061	271.398	301.008	313.589	322.150	318.929
9909 De Kunstgreep	1.042.692	1.172.890	1.002.191	984.465	984.466	984.466
Totaal Lasten	10.415.779	11.182.765	11.116.250	10.462.507	10.884.903	10.963.935
Baten						
402 Openbare orde en veiligheid	6.647	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
502 Recreatie en toerisme	1.185	0	0	0	0	0
603 Openbaar groen	5.350	489.600	43.600	43.600	43.600	43.600
604 Verhuur volkstuinen	1.700	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
605 Afval	1.769.755	1.946.552	2.014.149	2.017.203	2.022.340	2.020.407
606 Rioleringen	1.592.510	1.688.964	1.687.974	1.672.745	1.765.914	1.765.105
607 Milieu	10.147	0	0	0	0	0
608 Begraafplaats	126.847	158.500	158.500	158.500	158.500	158.500
610 Gebouwenbeheer	1.120.007	175.520	175.520	28.520	28.520	28.520
804 Wegen	535.218	142.500	77.500	77.500	77.500	77.500
9903 Gemeentewerf	212.176	271.398	301.008	313.589	322.150	318.929
9909 De Kunstgreep	718.865	756.702	759.042	759.042	759.042	759.042
Totaal Baten	6.100.407	5.636.536	5.224.093	5.077.499	5.184.366	5.178.403
Resultaat baten minus lasten	-4.315.373	-5.546.229	-5.892.157	-5.385.008	-5.700.537	-5.785.532

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
402 Openbare orde en veiligheid	Lasten	68.827 (voordeel)	In 2026 zijn incidentele budgetten opgevoerd in het voorjaarsbericht 2026 ten behoeve van de jeugdoverlast. Deze budgetten komen in 2027 niet meer terug, om deze reden een voordeel voor 2027 ten opzichte van de begroting 2026
404 Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	Lasten	28.659 (nadeel)	Op basis van de vastgestelde begroting van de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland wordt de bijdrage voor het jaar 2027 verhoogd met €28.659, zoals reeds vastgesteld in de kadernota 2027-2030.
603 Openbaar groen	Lasten	115.243 (nadeel)	Een nadeel ten opzichte van het budget 2026. Dit nadeel komt voort uit de gevolgen van het Duurzaam Begrotingsevenwicht, waarbij de maaiwerkzaamheden door onze eigen buitendienst gaan worden uitgevoerd met ingang van 2027. Het voordeel op het budget van de aannemers is reeds verwerkt bij het vaststellen van de uitkomsten van het project Duurzaam Begrotings Evenwicht bij de begroting van 2026.
603 Openbaar groen	Baten	446.000 (nadeel)	Voor het jaar 2027 is het standaard bedrag voor inkomsten uit verkoop van openbaar snippergroen opgenomen. Het budget 2026 is incidenteel opgehoogd in het Voorjaarsbericht 2026 als gevolg van een incidentele verkoop aan De Ambacht.
605 Afval	Lasten	67.597 (nadeel)	De stijging komt voor een bedrag van €36.604 voort uit de verwerking van het inflatiepercentage 1,9% over de kosten. Het restant €30.992 is een hogere toerekening en verschuiving van uren en overhead aan het product afval, in dit geval het zwerfafval en de milieustraat. Het totaal van deze toegerekende kosten is gelijk aan de totale bijdrage aan OVER-gemeenten. Een algemene verklaring hierover is opgenomen in de leeswijzer, onderdeel van de inleiding van deze begroting.
605 Afval	Baten	67.597 (voordeel)	Meer inkomsten door de verwerking van het inflatiepercentage 1,9% over de opbrengsten ten opzichte van 2026 ad €30.992. Het restant is het kostendekkende deel voor het stijgen van de kosten. Voor het product afval wordt een 100% kostendekkendheid doorgevoerd.
607 Milieu	Lasten	76.458 (nadeel)	Het verschil ten opzichte van de begroting heeft diverse oorzaken. Allereerst een stijging van de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling OD IJmond met een bedrag van €56.915 zoals opgenomen in de kadernota voor 2027. Daarnaast wordt via de Algemene Uitkering, conform de meicirculaire een bedrag ontvangen van €392.020 voor CDOKE gelden. Dit is €20.762 meer ten opzichte van 2026. Het restant van het verschil wordt veroorzaakt in de toekenning van uren en overhead door middel van de post toegerekende kosten. De toelichting op de verschillen in de toegerekende kosten is opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
608 Begraafplaats	Lasten	45.401 (voordeel)	Een voordeel van € 45.401 in de toegerekende kosten, zijnde de verdeling van uren en overhead. Hiervoor is in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting een algehele verklaring opgenomen.

801 Bruggen	Lasten	27.573 (nadeel)	Conform het onderhoudsplan is voor het jaar 2027 een incidenteel budget ad €50.000 aan het onderhoudsbudget toegevoegd voor het vervangen van delen van de technische installatie van Brug De Hoop aan het Noordeinde. Daarnaast is een voordel van 23.000 op de toegerekende kosten, zijnde de verdeling van uren en overhead. Hiervoor is een algemene verklaring opgenomen in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting.
804 Wegen	Lasten	66.262 (voordeel)	Dit verschil is tweeledig. Ten opzichte van 2027 worden nu de kapitaallasten (afschrijving en rente) vanuit het project Molenbuurt opgenomen in de begroting. Deze kapitaallasten zijn reeds verwerkt in de begroting conform de MIP (Meerjaren Investerings Plan), maar om deze reden een verschil ten opzichte van de begroting 2026. Daarnaast een voordeel van €181.412 in de toegerekende kosten, zijnde de verdeling van uren en overhead. Hiervoor is in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting een algehele verklaring opgenomen.
804 Wegen	Baten	65.000 (nadeel)	In het voorjaarsbericht 2026 is zijn de inkomsten 2026 incidenteel opgehoogd met een bedrag van €65.000 omdat er in 2026 meer inkomsten vanuit de nutsbedrijven is ontvangen voor werkzaamheden in de openbare ruimte. Deze inkomsten zijn incidenteel en komen niet terug in 2027. In de begroting houden we rekening met het reeel ingeschatte structurele bedrag van €75.000.
806 Straatmeubilair	Lasten	47.048 (voordeel)	Dit verschil komt voort uit de toegerekende kosten. Voor deze verklaring is in de leeswijzer, als onderdeel van de inleiding van de begroting een algeheel omvattende verklaring gegeven.
9903 Gemeentewerf	Lasten	29.610 (nadeel)	Voor het jaar 2026 staat de vervanging van de vrachtauto in de planning. Met ingang van 2027 worden de nieuwe kapitaallasten weer opgenomen in de begroting.
9903 Gemeentewerf	Baten	29.610 (voordeel)	De totale kosten van de werf worden volledig doorbelast naar de producten afval (60%), riool (25%) en wegen (15%).
9909 De Kunstgreep	Lasten	163.699 (voordeel)	Ten opzichte van de begroting 2026 een voordeel van €150.000. In de begroting 2026 is een incidenteel budget voor extra onderhoud aan de Kunstgreep opgenomen. Dit komt in 2027 niet meer terug.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Egalisatiereserve baggeren	284.610	284.610	284.610	284.610	284.610	284.610
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	121.541	121.541	121.541	121.541	121.541	121.541
Reserve Avant fietsbrug en fietstunnel	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve BOA	102.227	37.227	37.227	37.227	37.227	37.227
Reserve infrastructuur	63.278	63.278	63.278	63.278	63.278	63.278
Reserve inrichting theaterzaal	92.500	111.000	129.500	148.000	166.500	185.000
Reserve Nog uit te voeren werken	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Reserve onderhoud bruggen	248.514	248.514	248.514	248.514	248.514	248.514
Reserve projecten en openbaar groen	515.443	471.925	471.925	471.925	471.925	471.925
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Reserve sporttoestellen de greep	20.000	24.000	28.000	32.000	36.000	40.000
Reserve Verkeersbeleid	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Reserve Wegen	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Reserve Wet goed verhuurderschap	6.926	6.926	6.926	6.926	6.926	6.926
Totaal reserves	1.705.038	1.619.020	1.641.520	1.664.020	1.686.520	1.709.020

Toelichting reserves

Egalisatiereserve baggeren

Jaarlijks is een structureel budget van €30.000 opgenomen in de begroting voor baggerwerkzaamheden. Jaarlijks worden de uitgaven, zowel positief als negatief, geëgaliseerd op deze reserve om in de toekomst hogere, onverwachte uitgaven te kunnen financieren.

Reserve afkoop onderhoud begraafplaats

Deze reserve is gevormd door de vooruitontvangen afkoop van onderhoud op de begraafplaats. De nabestaanden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het toekomstige onderhoud ineens af te kopen. Deze vooruitbetaling wordt toegevoegd aan deze reserve, en zal worden ingezet om de kosten van beheer en onderhoud in de toekomst te egaliseren en te financieren.

Reserve Avant

Deze reserve is gebaseerd op het maximale contractuele risico voor de gemeente Oostzaan inzake het project Avant, waarbij de kosten worden gedragen door de Vervoerregio, Provincie Noord Holland en de gemeente Zaanstad.

Reserve BOA

Vanuit het voorjaarsbericht 2026 heeft een onttrekking aan deze reserve plaatsgevonden inzake de jeugdoverlast. Voor het jaar 2027 zijn nog geen uitgaven ten laste van deze reserve begroot.

Reserve infrastructuur

Deze reserve is bestemd voor onderzoekskosten in de infrastructuur. Er zijn geen mutaties begroot op deze reserve.

Reserve inrichting theaterzaal

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve Theaterzaal om vervangingsinvesteringen van materieel, inventaris en installaties in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve nog uit te voeren werken

Het betreft de reservering van de ontvangen rijks gelden vanuit de decembercirculaire 2024 ten behoeve van Register Externe Veiligheidsrisico's ad €10.000. Er zijn nog geen uitgaven ten laste van deze reserve begroot.

Reserve onderhoud bruggen

Deze reserve wordt jaarlijks gevoed door de niet bestede onderhoudsgelden vanuit de exploitatie bruggen, om onverwachte noodreparaties en vervangingen mee te financieren.

Reserve projecten en openbaar groen

Deze reserve wordt ingezet in 2026 en 2027 conform de doelstelling om een extra impuls te geven aan de openbare ruimte.

Reserve spitscamera inrijverbod

Deze reserve is gebaseerd op Amendement 22A19, waarbij vanuit de coronareserve een bedrag wordt overgeheveld ten behoeve van een flitscamera voor de verkeersoverlast op het Zuideinde. Deze reserve zal worden ingezet bij het eventueel uitbreiden van de geslotenverklaring.

Reserve sporttoestellen De Greep

Jaarlijks worden deze bedragen toegevoegd aan de onderhoudsreserve sporttoestellen om vervangingsinvesteringen van materieel in de toekomst mogelijk te maken.

Reserve verkeersbeleid

Deze reserve is gevormd in 2024, en wordt ingezet bij de uitvoering van het mobiliteitsplan.

Reserve Wet goed verhuurderschap

De wet biedt huurders bescherming en geeft duidelijkheid aan verhuurders: wat mag en wat niet? Er zijn extra regels om arbeidsmigranten te beschermen tegen misstanden.

Komen huurder en verhuurder er samen niet uit? Dan kunnen huurders dit ook melden bij hun gemeente. De gemeente kan dan, als het nodig is, bijvoorbeeld een boete aan de verhuurder opleggen.

Reserve Wegen

Conform de resultaatbestemming 2024 is €150.000 toegevoegd aan deze reserve om een extra impuls te kunnen geven aan de openbare ruimte. Op projectbasis kan hiervoor een voorstel worden opgesteld.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Voorziening egalisatie afval	0	0	0	0	0	0
Voorziening egalisatie riolering	1.496.535	1.433.714	1.402.779	1.387.073	1.278.198	1.170.132
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	48.872	58.822	68.772	78.722	88.672	98.622
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	44.849	59.841	74.833	89.825	104.817	119.809
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	233.530	320.030	406.530	493.030	579.530	666.030
Voorziening MJOP: De Kolk	-961	-961	-961	-961	-961	-961
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	12.570	15.070	17.570	20.070	22.570	25.070
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	34.792	47.322	59.852	72.382	84.912	97.442
Voorziening MJOP: Kerktoeren	-994	6.506	14.006	21.506	29.006	36.506
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	10.806	14.306	17.806	21.306	24.806	28.306
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	56.286	71.646	87.006	102.366	117.726	133.086
Totaal voorzieningen	1.936.285	2.026.296	2.148.193	2.285.319	2.329.276	2.374.042

Toelichting voorzieningen

Voorziening egalisatie Afval

Deze voorziening is nihil. Zodra bij het opstellen van de jaarrekening een positief resultaat ontstaat op het product Afval, zal dit voordeel aan de voorziening afval worden toegevoegd.

Voorziening egalisatie riolering

In overeenstemming met de onderhoudsplanung, het vastgestelde GRP 2017-2023 en de systematiek van kostenegalisatie worden de uitgaven en inkomsten gemuteerd op het rioleringsbudget en overgeboekt naar deze voorziening, ten behoeve van financiering van uitgaven in de toekomst. In 2026 zal het WRP worden herzien in een nieuw GWRP (Gemeentelijk Water en RioleringsProgramma).

Diverse voorzieningen MJOP ten behoeve van het onderhoud gemeentelijke gebouwen

Met ingang van 2023 zijn de onderhoudsbudgetten van alle gemeentelijke gebouwen ondergebracht in onderhoudsvoorzieningen. Per gemeentelijk gebouw is een Meerjaren Onderhouds Planning opgesteld en deze wordt in 2026 geëvalueerd en geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting 2027 zijn de uitgaven van het geplande onderhoud op gemeentelijke gebouwen gebaseerd gebaseerd op de vastgestelde onderhoudsplanningen. De jaarlijkse onderhoudskosten zullen jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening worden onttrokken aan deze voorzieningen MJOP.

Programma 6 - Bestuur en organisatie

Waar gaat dit programma over?

Binnen het programma Bestuur en organisatie houden we ons bezig met: activiteiten die de gemeente Oostzaan ontplooit op de terreinen van de bestuursorganen, communicatie, juridische zaken, kwaliteitszorg, algemene financiële zaken en belastingen.

Wat willen we bereiken?

Oostzaan is een gemeente die dicht bij haar inwoners, ondernemers en verenigingen staat, met een krachtig en slagvaardig bestuur. De gemeente is de eerste overheid en deze nabijheid is van groot belang. Wij hebben oog en oor voor de behoeften binnen de gemeente.

Bestuur en organisatie staan midden in de samenleving en zorgen in samenspraak met inwoners, bedrijven en instellingen op verantwoorde, doortastende en duurzame wijze voor een toekomst met goede dienstverlening en voorzieningen die aansluiten op de behoeften in de gemeente. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een professioneel, krachtig, betrokken en nabij gemeentebestuur en ambtelijke organisatie. Wij stellen ons open op, waarbij de lijnen tussen bestuur en samenleving kort zijn. Participatie is belangrijk om maatschappelijke opgaves adequaat aan te pakken.

Zowel de raad, het college en de ambtelijke organisatie spannen zich in voor (regionale) samenwerkingsvormen die eraan bijdragen dat we onze inwoners efficiënt en doelmatig kunnen bedienen. We zijn een betrouwbare partner in diverse samenwerkingsorganisaties, met een eigen inbreng die staat voor wat de gemeente nodig heeft en kan bieden.

We staan voor overzichtelijke en transparante besluitvorming, helder taalgebruik en toegankelijkheid voor diverse doelgroepen. Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie. Daarnaast is een goede afstemming met onze verbonden partijen vereist om onze doelen te bereiken.

De kwetsbaarheid van kleine gemeenten is de afgelopen jaren toegenomen. Enerzijds wordt dat veroorzaakt doordat er steeds meer taken door het Rijk bij gemeenten worden neergelegd. Te vaak zonder voldoende middelen. Ook nu het Rijk gemeenten enige financiële verlichting heeft geboden, is en blijft onze situatie uiterst kwetsbaar. Anderzijds hebben wij nog steeds te maken met een zeer gespannen arbeidsmarkt en het steeds complexer worden van de maatschappij om ons heen. Dat maakt het aanbieden van adequate dienstverlening aan inwoners en ondernemers steeds moeilijker. Dat geldt zeker ook voor het realiseren van grote maatschappelijke opgaven. Die kwetsbaarheid uit zich ook in niet volop bestuurlijk en ambtelijk mee kunnen doen als het gaat om de vele regionale samenwerkingsverbanden die er in Zaanstreek-Waterland zijn of verbanden die regio-overstijgend zijn zoals de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de Vervoerregio Amsterdam (VRA). Allemaal redenen waarom we enkele jaren geleden gestart zijn met het proces 'Bestuurlijke toekomst Oostzaan'.

We voeren verantwoord financieel beleid. Wij anticiperen op veranderingen die plaatsvinden in de financiële verhoudingen met het Rijk en maken ons in de diverse belangenorganisaties sterk voor de positie van (kleine) gemeenten. De huidige onzekerheden benadrukken het belang om een evenwichtig risicomanagement te voeren. De omgeving verandert continu en wordt steeds complexer. We zoeken hierbij een gezonde balans tussen risico's afwegen en ondernemend zijn.

Programma 6: Doelenboom

Thema	Doel	Acties 2027
THEMA 1 Bestuur	DOEL 1.1 Bestuurlijke toekomst	1.1.1 - Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst
	DOEL 1.2 Burgerparticipatie	1.2.1 - Borgen, activeren en evalueren van het participatiebeleid
THEMA 2 Organisatie	DOEL 2.1 Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar	2.1.1 - Uitvoeren Plan van aanpak Noord Hollandse Norm Weerbare Overheid
	DOEL 2.2 Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig	2.2.1 - Opvolgen bevindingen en aanbevelingen managementletter en accountantsverslag, deels via OVER-gemeenten
THEMA 3 Financiën	DOEL 3.1 Wij zijn financieel gezond	3.1.1 - Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Conform artikel 8 uit de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) wordt in Programma 6 een overzicht opgenomen inzake de Vennootschapsbelasting en de post Onvoorzien.

Vennootschapsbelasting

De begroting is voor de aangifte Vennootschapsbelasting opgebouwd in diverse blokken. Voor de gemeente Oostzaan wordt het blok Grondexploitatie aangemerkt als VPB-plichtig. Omdat hier geen winsten worden gerealiseerd, zal de aangifte VPB-2027 met "nihil" worden ingediend.

Post Onvoorzien

In de begroting is de post Onvoorzien €0, dit was in de eerste begrotingswijziging van 2025 naar nul gebracht naar aanleiding van het project Duurzaam BegrotingsEvenwicht. Vanaf 2029 is weer een post van €100.000 structureel opgevoerd.

P6 THEMA 1: Bestuur

Het gemeentebestuur is en blijft toegankelijk voor inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente. Wij staan voor goed contact en korte lijnen.

Doel

P6 DOEL 1.1: Bestuurlijke toekomst

De bestuurlijke toekomst van gemeenten binnen het openbaar bestuur staat onder druk door het groeiend aantal gemeentelijke taken en de complexiteit hiervan. Wij borgen dat zowel oude als nieuwe gemeentelijke taken goed worden uitgevoerd, nu en in de toekomst.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P6 1.1.1 Vervolgstappen traject bestuurlijke toekomst

In de vergadering van 2 juli 2026 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht de gesprekken over een mogelijke fusie te starten met de gemeente Purmerend. In de tweede helft van 2026 en de start van 2027 zal het college deze gesprekken voeren en daarbij het afwegingskader gebruiken dat begin 2024 is opgesteld met de gemeenteraad. En zullen eventuele vervolgstappen worden voorgelegd aan de gemeenteraad door middel van een raadsvoorstel.

Doel

P6 DOEL 1.2: Burgerparticipatie

Betrokkenheid van burgers en organisaties is van belang om tot goede besluitvorming te kunnen komen. Het stelt burgers in staat om mee te denken en/of mee te beslissen. Hierdoor kunnen bestuurders diverse perspectieven en lokale kennis en expertise meenemen in de besluitvorming.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P6 1.2.1 Borgen, activeren en evalueren van het participatiebeleid

Het participatiebeleid voor Oostzaan is vastgesteld, inclusief de Participatieverordening Oostzaan 2025. In 2027 staat de volgende stap centraal: het beleid én de bijbehorende instrumenten worden actief in gebruik genomen door alle medewerkers die te maken hebben met participatievraagstukken. De QuickScan impactbarometer en de verordening zijn niet langer alleen beschikbaar, ze worden standaard toegepast.

Concrete acties in 2027:

1. Inbedding in werkprocessen

De participatieaanpak wordt opgenomen in de standaard projectsystematiek. De QuickScan impactbarometer wordt als verplicht afwegingsmoment geïntroduceerd in de projectvoorbereiding. Medewerkers die werken aan ruimtelijke en maatschappelijke opgaven worden hierin begeleid, zodat de vraag 'wanneer en hoe participeren' een vaste en gedocumenteerde stap wordt.

2. Werksessie(s) intern

In de eerste helft van 2027 worden één of meerdere interne werksessies georganiseerd. Doel: het participatiebeleid en de instrumenten (verordening, QuickScan) worden praktisch vertaald naar de dagelijkse werkpraktijk van de verschillende taakvelden. Specifieke aandacht gaat uit naar de Omgevingswet-context, waarbij participatievereisten wettelijk zijn verankerd en aantoonbaar moeten worden toegepast.

3. Evaluatie participatiebeleid

In het tweede of derde kwartaal van 2027 wordt een evaluatie uitgevoerd. Deze richt zich op:

- in hoeverre de verordening en de QuickScan in de praktijk werkbaar blijken;
- of medewerkers de instrumenten daadwerkelijk toepassen en wat daarvoor nodig is;
- of de participatieniveaus en afwegingscriteria aansluiten bij de uitvoeringspraktijk;
- wat er eventueel bijgesteld dient te worden voor 2028.

De evaluatie wordt ter informatie aangeboden aan de raad.

4. Terugkoppeling aan de raad

De raad van Oostzaan wordt geïnformeerd over de wijze waarop participatie is ingezet bij relevante projecten en besluiten in 2027, inclusief een eerste terugblik op de werking van de instrumenten n.a.v. de evaluatie.

P6 THEMA 2: Organisatie

Om de gemeentelijke doelen te behalen is een professionele ambtelijke organisatie een belangrijke voorwaarde. Deze taken zijn ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling OVER-gemeenten; onze gezamenlijke ambtelijke organisatie met gemeente Wormerland. Vanuit het OVER-bestuur sturen we erop dat de doelstellingen en acties worden behaald. De opgaven van gemeenten zijn de afgelopen jaren complexer geworden. Dit, in combinatie met een verslechterde financiële situatie maakt het een grote uitdaging voor zowel de organisatie als de beide gemeenten om de doelen te behalen. In 2027 zullen wij, gemeenteraad, college en organisatie, net zoals in 2026 nauw samen moeten optrekken om een evenwicht te vinden tussen de beschikbare middelen en het zo optimaal mogelijk bedienen van onze inwoners en ondernemers.

Doel

P6 DOEL 2.1: Wij zijn operationeel en digitaal weerbaar

Het waarborgen van bedrijfs- en informatievoorziening en privacy heeft hoge prioriteit. Als gemeentelijke organisatie blijven we alert op frauderisico's en zorgen voor up-to-date informatiebeveiliging.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P6 2.1.1 Uitvoeren Plan van aanpak Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid

Ondermijning van het openbaar bestuur door georganiseerde criminaliteit raakt het fundament van de democratische rechtsorde, zo stelt de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid.

Het is daarom belangrijk dat het openbaar bestuur blijft strijden tegen alle vormen van ondermijning en daardoor weerbaarder wordt. Het bestuur houdt oog voor de samenwerking met externe partijen. De uitvoering van de portefeuille en de taken die hiermee gemoeid zijn vallen onder de bevoegdheid van de burgemeester in programma 5.

Wel is het van belang dat er ook vanuit de OVER-organisatie commitment is zodat alle vakafdelingen en ambtenaren hierin hun rol oppakken. In 2027 wordt uitvoering gegeven aan het gefaseerde plan van aanpak dat in 2026 is ontwikkeld, met onderdelen zoals afdelingsspecifieke verbetertrajecten en het optimaliseren van het vastleggen van werkprocessen.

Doel

P6 DOEL 2.2: Onze ambtelijke organisatie is doelgericht, doeltreffend, doelmatig en toekomstbestendig

Om bestuurlijk slagvaardig te zijn en te blijven, moeten wij kunnen rekenen op een effectieve en efficiënte ambtelijke organisatie.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P6 2.2.1 Opvolgen bevindingen en aanbevelingen managementletter en accountantsverslag, deels via OVER-gemeenten.

Wij volgen, via OVER-gemeenten, de bevindingen en aanbevelingen vanuit de managementletter en het accountantsverslag op. Hiervoor streven wij een positieve trend na in de managementletter en het accountantsverslag, zichtbaar door een afname van aard, omvang en zwaarte van bevindingen en een hogere mate van opvolging van aanbevelingen.

P6 THEMA 3: Financiën

De externe ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en hebben de nodige impact op onze financiële huishouding. Ons financieel beleid is erop gericht om ook in de toekomst financieel gezond te zijn en blijven.

Doel

P6 DOEL 3.1: Wij zijn financieel gezond

Wij streven naar een stabiele en duurzame financiële positie van de gemeente. De gemeente kan haar taken uitvoeren binnen de beschikbare middelen en is in staat om de benodigde investeringen te doen. Een financieel gezonde positie is randvoorwaardelijk voor zelfstandigheid van de gemeente. Daarbij probeer wij, zo goed als mogelijk, te anticiperen op het soms wispelturige Rijksbeleid.

Wat gaan we daarvoor in 2027 doen?

P6 3.1.1 Weerstandsvermogen minimaal ratio 1,0

Het hebben van voldoende weerstandsvermogen is belangrijk om veerkrachtig te zijn en onvoorziene gebeurtenissen financieel te kunnen dragen. Hierdoor is stabiliteit en continuïteit van de gemeentelijke activiteiten geborgd. We behouden structureel een minimum weerstandsvermogen van ratio één (1,0).

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
101 Bestuursorganen	801.612	603.325	588.325	563.325	563.325	563.325
102 Regionale samenwerking	54.190	62.422	53.013	53.013	53.013	53.013
103 Representatie	12.423	29.881	29.881	29.881	29.881	29.881
105 Burgerparticipatie en communicatie	78.641	81.635	81.635	81.635	81.635	81.635
107 Juridische beleidskaders	55.266	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
108 Klachten en bezwaarschriften	11.669	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
110 Financieel beleid	51.671	38.695	38.695	38.695	38.695	38.695
113 Griffie	459.381	597.096	448.295	448.295	448.295	448.295
114 Rekenkamer	15.491	24.650	24.650	24.650	24.650	24.650
901 Financiering	-217.270	-270.075	-136.180	-81.543	-220.924	-304.245
902 Belastingen	193.416	185.439	199.135	199.135	199.135	199.135
903 Algemene uitkering	50.579	66.417	52.700	52.700	52.700	52.700
904 Algemene baten en lasten	-333.810	-416.082	-416.082	-266.082	-116.082	33.918
905 Bestuurlijke boetes	6.629	0	0	0	0	0
906 Onvoorzien	0	0	0	0	100.000	100.000
907 Vennootschapsbelasting	-28	0	0	0	0	0
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	5.075.103	3.081.379	4.348.308	4.298.308	4.098.308	4.098.308
9904 Verzekeringen/schades	29.191	28.800	29.800	29.800	29.800	29.800
9905 Kwaliteitszorg	7.287	2.952	2.952	2.952	2.952	2.952
9906 Financieel beheer	11.434	6.000	8.000	8.000	8.000	8.000
9907 Facilitair beheer	0	0	0	0	0	0
9908 Documentaire informatievoorziening	38.756	30.720	110.720	30.720	30.720	30.720
Totaal Lasten	6.401.631	4.191.054	5.501.647	5.551.284	5.461.903	5.528.582
Baten						
101 Bestuursorganen	0	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
102 Regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
901 Financiering	278.394	159.920	159.920	159.920	159.920	159.920
902 Belastingen	3.396.140	3.365.843	3.515.550	3.515.550	3.515.550	3.515.550
903 Algemene uitkering	18.133.152	18.396.886	18.807.289	18.583.193	18.781.247	19.576.491
905 Bestuurlijke boetes	194.000	0	0	0	0	0
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	0	0	0	0	0	0
9906 Financieel beheer	401.501	0	0	0	0	0
Totaal Baten	22.403.187	21.937.649	22.497.759	22.273.663	22.471.717	23.266.961
Resultaat baten minus lasten	16.001.556	17.746.595	16.996.112	16.722.379	17.009.814	17.738.379

Verschillenanalyse

Hieronder leest u een toelichting van de verschillen groter dan €25.000 en/of groter dan 50% (met als ondergrens €10.000) van de producten ten opzichte van de (geactualiseerde) begroting 2026.

Product	Baten of lasten	Verschil	Toelichting
113 Griffie	Lasten	148.801 (voordeel)	De lasten van €71.880 voor het audiovisuele systeem zijn overgedragen aan OVER-gemeenten waardoor deze post nu lager wordt ten opzichte van 2026. Daarnaast is in 2026 een incidentele post opgenomen voor tijdelijke inhuur van de griffie van €50.000. Het restant van het voordeel komt voort uit de toegerekende kosten, zijnde de ambtelijke ondersteuning van de griffie. Voor de toelichting op de verschillen vanuit de toegerekende kosten is een algemene verklaring opgenomen in de inleiding van de begroting.
901 Financiering	Lasten	133.895 (nadeel)	Dit betreft hogere rentelasten op onze leningen. Gelet op de geplande investeringen conform het MIP (Meerjaren Investerings Plan) wordt in 2027 een nieuwe langlopende lening afgesloten.
902 Belastingen	Baten	149.707 (voordeel)	Het voordeel wordt veroorzaakt door meerdere ontwikkelingen. Ten opzichte van 2026 worden alle belastingtarieven opgehoogd met de inflatiecorrectie van 1,9%, zoals reeds opgenomen in de kadernota 2027. Daarnaast kunnen de opbrengsten reëel worden opgehoogd op basis van de 2e managementrapportage 2026 van Cocensus. Op basis van de huidige tarieven worden hogere inkomsten gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt door hogere WOZ waarden in het kader van de OZB, alsmede hogere inkomsten toeristenbelasting als gevolg van meer overnachtingen. Deze inkomsten worden structureel opgenomen.
903 Algemene uitkering	Baten	410.403 (voordeel)	De raming van de Algemene Uitkering 2027 is hoger dan in 2026 voornamelijk als gevolg van loon- en prijsstijgingen op de rijksbegroting (accres). De effecten van de meicirculaire 2026 zijn verwerkt in de begroting 2027. Voor gedetailleerde informatie over het effect van de meicirculaire verwijzen wij u naar het raadsbericht 'Effect meicirculaire 2026' (Kenmerk 1911185).
9901 Salaris- en vergoedingenadministratie	Lasten	1.266.929 (nadeel)	Vanaf 2027 worden overheadkosten conform de BBV-voorschriften volledig centraal verantwoord op het product Overhead. Hierdoor nemen de lasten op dit product toe. Tegelijkertijd nemen de toegerekende overheadkosten op andere producten af. Het betreft daarom grotendeels een administratieve verschuiving zonder direct effect op de totale gemeentelijke lasten.
9908 Documentaire informatievoorziening	Lasten	80.000 (nadeel)	Dit betreft een incidentele post voor digitalisering van bouwvergunningen over de periode tot 2000. Deze vergunningen zijn opgeslagen in het Zaan archief, en nemen daar te veel ruimte in beslag. Door het digitaliseren van deze vergunningen worden extra kosten vanuit Zaanstad voorkomen.

Reserves

Stand reserves per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Algemene reserve	4.729.941	4.627.031	4.627.031	4.627.031	4.627.031	4.627.031
Reserve bestuurlijke toekomst	0	0	0	0	0	0
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	21.186	28.248	28.248	28.248	28.248	28.248
Reserve wachtgeld wethouders	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	4.751.127	4.655.279	4.655.279	4.655.279	4.655.279	4.655.279

Toelichting reserves

Algemene Reserve

De Algemene Reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De Algemene Reserve vormt een buffer voor financiële tegenvallers.

Bestemmingsreserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 is de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom verscherpt in een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Voor de uitvoering van deze regeling ontvangt de gemeente €7.062 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026 (septembercirculaire 2023). We reserveren deze gelden door ze toe te voegen aan de nieuw in te stellen Reserve 'Veilig wonen (politieke ambtsdragers)' (besluit Najaarsbericht 2023, raad dec 2023). De werkelijk gemaakte kosten onttrekken we aan deze reserve. Er zijn nog geen onttrekkingen bekend die ten laste van deze reserve komen.

Voorzieningen

Stand voorzieningen per 31-12	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Voorziening Bestuurlijke boete	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Voorziening pensioenen wethouders	1.614.231	1.718.436	1.822.641	1.926.846	2.031.051	2.135.256
Totaal voorzieningen	1.624.231	1.728.436	1.832.641	1.936.846	2.041.051	2.145.256

Toelichting voorzieningen

Voorziening bestuurlijke boete

Deze voorziening is berekend op het maximale aantal herzieningsverzoeken, die kunnen worden ingediend bij de Rechtbank. Tot op heden zijn geen verzoeken ten laste van deze voorziening geraamd.

Voorziening pensioenen wethouders

Jaarlijks is een bedrag ad €104.205 opgenomen in de begroting voor dotatie aan deze voorziening. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt de werkelijke dotatie berekend aan de hand van de pensioenopgaven.

Programma 40 - Mutaties in reserves

Toelichting

In de BBV-voorschriften wordt voorgeschreven dat alle mutaties op reserves via een apart programma lopen. Hiermee wordt voorkomen dat mutaties op reserves rechtstreeks op de diverse programma's wordt geboekt, waarmee de beoogde transparantie wordt omzeild.

Hierboven zijn alle geplande mutaties op de reserves samengevat per programma. Bij de desbetreffende programma's wordt een toelichting gegeven omtrent de geplande mutatie.

Geplande mutaties reserves

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
40 Mutaties in reserves						
Stortingen						
64022 Mutaties in Reserve Sociaal Domein	188.393	27.576	0	0	0	0
64026 Mutaties in Reserve onderhoud bruggen	81.034	0	0	0	0	0
64028 Mutaties in reserves: Egalisatiereserve baggeren	91.701	0	0	0	0	0
64036 Mutaties in res.: projecten en openbaar groen	150.000	0	0	0	0	0
64042 Mutaties in egalisatiereserve verkiezingen	37.199	5.006	35.000	35.000	35.000	35.000
64044 Mutaties in res. inrichting theaterzaal	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
64045 Mutaties in res. sporttoestellen de greep	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
64054 Mutaties in Reserve BOA	72.082	0	0	0	0	0
64055 Mutaties in Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	8.572	0	0	0	0	0
64057 Mutaties in Reserve Asielzoekers	45.464	0	0	0	0	0
64068 Mutaties in Reserve Wegen	150.000	0	0	0	0	0
64069 Mutaties in Reserve Kinderopvang bij pleegzorg	0	5.877	0	0	0	0
64070 Mutaties in Reserve Alleenverdienersproblematiek	0	15.297	0	0	0	0
64072 Mutaties in Reserve Volkshuisvesting	25.000	0	0	0	0	0
64073 Mutaties in Reserve Wonen op vaders erf	10.000	0	0	0	0	0
64074 Mutaties in Reserve Bibliotheek voorziening	0	100.000	0	0	0	0
64075 Mutaties in Reserve Koppeling e-diensten Mozart	0	10.000	0	0	0	0
64076 Mutaties in Reserve Integrale aanpak beveiliging	0	50.000	0	0	0	0
64090 Mutaties in Reserve Nog uit te voeren werken	10.000	0	0	0	0	0
64171 Mutaties in Reserve Veilig wonen (politieke ambtsd	7.062	7.062	0	0	0	0
64298 Mutaties in Algemene Reserve	432.014	402.263	0	0	0	0
Totaal Stortingen	1.331.021	645.581	57.500	57.500	57.500	57.500

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onttrekkingen						
64001 Mutaties in Reserve duurzaamheid	0	34.000	0	0	0	0
64028 Mutaties in reserves: Egalisatiereserve baggeren	0	0	0	0	0	0
64029 Mutaties in reserves: Wachtgeld wethouders	41.587	0	0	0	0	0
64036 Mutaties in res.: projecten en openbaar groen	0	43.518	0	0	0	0
64039 Mutaties in res. omgevingswet	17.566	0	0	0	0	0
64041 Mutaties in res. bestuurlijke toekomst	20.000	0	0	0	0	0
64042 Mutaties in egalisatiereserve verkiezingen	4.795	3.500	33.500	0	67.000	33.500
64043 Mutaties in res. aanbesteding datacenter	25.877	0	0	0	0	0
64047 Mutaties in res. kwaliteitszorg	8.000	0	0	0	0	0
64048 Mutaties in res. afkoop onderh begraafplaats	17.954	0	0	0	0	0
64051 Mutaties in Reserve noodfonds inflatiearmoede	95.083	0	0	0	0	0
64053 Mutaties in Reserve Robuust rechtsbeschermingssyst	43.533	0	0	0	0	0
64054 Mutaties in Reserve BOA	0	65.000	0	0	0	0
64060 Mutaties in Reserve Gezond opgroeien	10.000	0	0	0	0	0
64062 Mutatie in Reserve IHP Onderwijs	7.264	0	0	0	0	0
64064 Mut.Res.Co-financiering Uitbr.bibliotheekvoorz.	0	65.236	0	0	0	0
64070 Mutaties in Reserve Alleenverdienersproblematiek	0	15.297	0	0	0	0
64074 Mutaties in Reserve Bibliotheek voorziening	0	100.000	0	0	0	0
64075 Mutaties in Reserve Koppeling e-diensten Mozard	0	10.000	0	0	0	0
64076 Mutaties in Reserve Integrale aanpak beveiliging	0	50.000	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	291.659	386.551	33.500	0	67.000	33.500
Totaal 40 Mutaties in reserves	-1.039.362	-259.030	-24.000	-57.500	9.500	-24.000

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Oostzaan vindt het belangrijk om risico's goed te beheren. Zo zorgen we ervoor dat problemen geen invloed hebben op ons werk. Dit is een onderdeel van het proces om risico's te beheren. We laten hiermee zien hoeveel geld de gemeente achter de hand heeft voor onverwachte uitgaven.

We beschrijven kort ons beleid voor risicomanagement. Verder geven we een overzicht van de risico's die we zien, hoeveel geld we hebben om deze risico's op te vangen en hoe in welke mate we in staat zijn onze risico's op te vangen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid over hoe we met risico's omgaan, staat in het document 'Beleidskader Risicomanagement en Weerstandsvermogen Oostzaan'. Dit beleid is op 13 november 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Oostzaan (RV-nummer: 23/53). Risicomanagement is een vast onderdeel van onze planning en control-cyclus. We actualiseren onze risico's conform het beleid twee keer per jaar, in de Begroting en in de Jaarrekening. Het is belangrijk dat iedereen, zowel bestuurders als managers, zich ervan bewust is dat risicomanagement een normaal onderdeel is van het besturen en managen van de gemeente. Dit betekent dat we voortdurend risico's in kaart brengen, inschatten en maatregelen nemen om ze te beheersen. Het risicoprofiel van de gemeente verandert steeds. Er kunnen nieuwe risico's ontstaan, en bestaande risico's kunnen kleiner worden of verdwijnen.

Ratio weerstandsvermogen

In dit gedeelte laten we zien hoe we het weerstandsvermogen van Oostzaan berekenen. We vergelijken de benodigde weerstandscapaciteit, zoals vastgesteld bij de risico-inventarisatie, met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het resultaat van deze vergelijking laat ons zien wat het weerstandsvermogen is.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beoordeling ratio weerstandsvermogen

De ratio kan worden beoordeeld met behulp van de onderstaande tabel (weerstandsnorm).

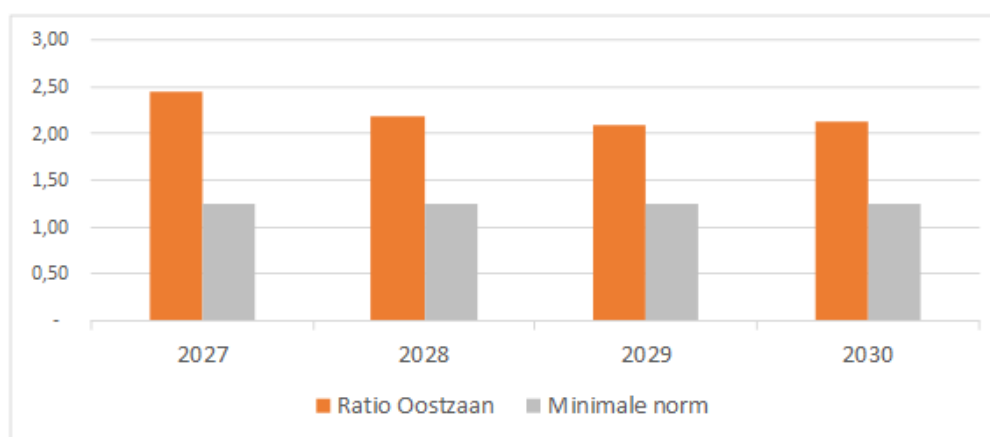
Ratio	Waarderingscijfer	Betekenis
> 2,0	A	Uitstekend
1,4 - 2,0	B	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	C	Voldoende
0,8 - 1,0	D	Matig
0,6 - 0,8	E	Onvoldoende
< 0,6	F	Ruim onvoldoende

In het beleidskader is vastgelegd dat de ratio minimaal 1,0 moet bedragen (waarderingscijfer C zijnde voldoende) waarbij we ons richten op 1,25.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2027, in totaal €4.121.602. Als we de beschikbare weerstandscapaciteit afzetten tegen de benodigde (berekende) weerstandscapaciteit €1.883.719 dan is de ratio voor Oostzaan 2,46 wat betekent dat de weerstandscapaciteit ruim voldoende is.

In onderstaande grafiek is het verloop van de ratio weergegeven.

	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Ratio Oostzaan	2,46	2,19	2,10	2,12
Minimale norm	1,25	1,25	1,25	1,25

Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van Oostzaan kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit verslagjaar 2027

Het totaalbedrag van eventueel zich voor doende risico's bedraagt €1.883.719.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit verslagjaren 2027

De grootte van de algemene reserve wordt bepaald op basis van de stand van de Algemene Reserve, zoals vermeld in de goedgekeurde jaarrekening 2025.

Het verwachte verloop van de Algemene Reserve is als volgt:

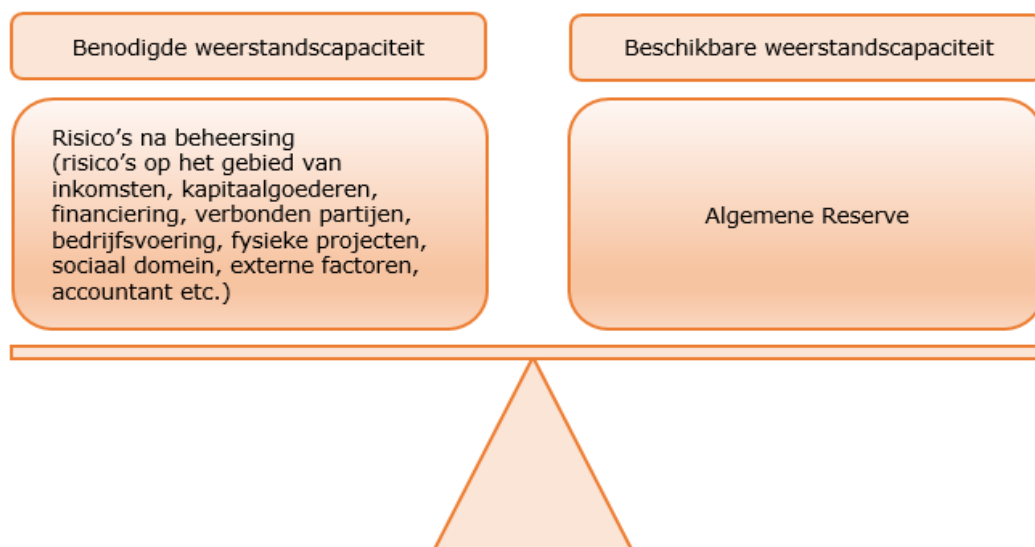
(Verloop) Weerstandscapaciteit	2026	2027	2028	2029	2030
A. Omvang Algemene Reserve per 1 januari	4.729.941	4.627.031	4.121.602	3.950.410	4.002.138
Bij: rekeningresultaatbestemming 2025 (RV 26/33)	402.263				
Af: Voorjaarsbericht 2026 (RV 26/34)	-505.173				
Begrotingssaldi 2027-2030		-505.429	-171.192	51.728	713.541
B. Verwachte weerstandscapaciteit per 31-12	4.627.031	4.121.602	3.950.410	4.002.138	4.715.679
C. Benodigd weerstandsvermogen ratio 1,0 (stand begr 2027)	1.883.719	1.883.719	1.883.719	1.883.719	1.883.719
D. Ratio (A/C)*	2,51	2,46	2,19	2,10	2,12

*Het nieuwe Gemeentelijk toezichtskader 2026 (GTK2026) geeft de berekening van het ratio t.o.v. de Algemene Reserve per 1 januari (voorheen per 31 dec)

Wat is weerstandsvermogen?

Risicomanagement en het weerstandsvermogen horen bij elkaar. Het doel van het weerstandsvermogen is dat er geld opzij is gezet om financiële problemen op te vangen als risico's werkelijkheid worden. Kortom, weerstandsvermogen is het geld dat we nodig hebben om risico's te kunnen betalen.

Het weerstandsvermogen kan worden weergegeven als een weegschaal:

Risico-inventarisatie en risicokaart

Risico-inventarisatie

We hebben de risico's op een gestructureerde manier in kaart gebracht en beoordeeld. In totaal zijn er 18 risico's geïdentificeerd.

Om beter te begrijpen hoe de risico's verdeeld zijn op basis van kans en impact, gebruiken we een risicokaart (zie hieronder). De nummers op de kaart laten zien hoeveel risico's er in elk gebied van de risicokaart zitten. Zo wordt duidelijk hoe de risico's verdeeld zijn over het groene, oranje en rode gebied.

Impact	Maximaal financieel risico					
Rampzalig	meer dan € 500.000					
Ernstig	€250.001 tot en met €500.000			2		
Hevig	€150.001 tot en met €250.000		1	2	1	
Matig	€75.001 tot en met €150.000			1	1	
Klein	€25.001 tot en met €75.000	1	2	6	1	

kans	10%	30%	50%	70%	90%
	Zeer klein	Klein	Midden	Groot	Zeer Groot

Een risicoscore in het groene gebied is geen direct gevaar voor het voortbestaan van de organisatie. Risico's in het oranje gebied verdienen wel aandacht. Ze vormen op zichzelf nog geen groot gevaar, maar na verloop van tijd kunnen ze wel een bedreiging worden. Een risico in het rode gebied vereist directe actie om te voorkomen dat het voortbestaan van de organisatie in gevaar komt.

Financiële risico's

In de onderstaande tabellen zijn de risico's van de gemeente Oostzaan weergegeven:

Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Inkomensvoorziening	3	Door het verstrekken van meer en langdurige uitkeringen komen de uitkeringslasten hoger uit dan de vergoeding uit de BUIG (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten) vanuit het Rijk, waardoor de aanvulling uit de algemene middelen dient te komen.	- Budgetbewaking en monitoren van de financiële cijfers per kwartaal. - Elk kwartaal overleg met team werk en inkomen over de opbouw huidige cliëntenbestand, kenmerken instroom en mogelijke knelpunten in de doorgeleiding naar werk. - Strakkere controle op cliëntniveau op de meewerkingsplicht en zo nodig handhaving inzetten - Anticipatie op (verwachte) regionale arbeidsmarktstagnatie: Intensiveren van de samenwerking met het nieuwe Regionale Werkcentrum en inzet binnen de krappe sectoren om de mismatch te verkleinen.	Midden	Klein		€ 40.000	50%	€ 20.000
Specialistisch jeugdhulp	3	De kosten op Jeugdzorg stijgen sneller dan verwacht en dus begroot. We verwachten dat de druk op de (openeinderegeling) Jeugdzorg nog niet zal afnemen. Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de Jeugdzorg als gevolg van maatschappelijke en sociale ontwikkelingen. Daarnaast is de daadwerkelijke impact van de aanbesteding op de tarieven nog niet duidelijk.	- Monitoren van financiële cijfers via het regionale- en- lokale dashboard - Gemaakte afspraken in het contract met het jeugdteam betreft de toeleiding naar specialistische Jeugdhulp - Periodiek overleg met zorgaanbieders en wettelijke verwijzers over het naleven van de gemaakte afspraken - Preventieve of alternatieven vormen ontwikkelen en onderzoeken als gezinscoaches en Buurtgezinnen - Monitoren van impact aanbesteding op tarieven	Groot	Hevig		€ 200.000	70%	€ 140.000
Wmo	3	Een mogelijke stijging van de kosten door een groter beroep op de WMO door vergrijzing, ouderen langer thuis blijven wonen en een toename van de prijzen door nieuwe aanbestedingen (arrangementen).	We bewaken het budget en monitoren de uitgaven aan ondersteuning door gecontracteerde aanbieders. Hierover wordt naar het bestuur gerapporteerd, en wanneer nodig wordt het budget bijgesteld in het Voorjaars- dan wel Najaarsbericht.	Groot	Matig		€ 150.000	70%	€ 105.000
GGD	3	Stijging van de gemeentelijke bijdrage GGD door het niet realiseren van de taakstelling (5%) en de keuze voor de duurste structurele oplossingsrichting voor dekking overhead door het weggeven van plustak Jeugdteams Noord en Zuid van Zaanstad	Het gebruik van de GGD overlegstructuur om invloed uit te oefenen en indien nodig bij te sturen.	Midden	Klein		€ 45.000	50%	€ 22.500

Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Leerlingen- en Aov vervoer	3 + 4	Het AOV (Alg.Ouderenvervoer) en LLV (Leerlingenvervoer) (die medio 2022 gezamenlijk zijn aangesteed) worden betaald op basis van een open einderegeling. Het aantal mensen/kinderen dat gebruik maakt van deze regelingen is daardoor niet voorspelbaar en varieert per periode. Er is dus een risico dat het beschikbare budget wordt overschreden.	- Het vervoer wordt gemonitord. Elk kwartaal wordt een rapportage geleverd, waardoor het verbruik inzichtelijk is. - Het benodigde budget wordt bij de P&C-documenten waar nodig aangepast - Gericht communiceren met basisscholen, speciaal onderwijs en medisch kinderdagcentrum over het aanvraagproces leerlingenvervoer bij de gemeente en de voorwaarden om in aanmerking te komen.	Klein	Klein		€ 50.000	30%	€ 15.000
Kernschool	4	Er is een nieuw convenant afgesloten over de Kernschool in Zaanstad. Hier volgen kinderen van nieuwkomers gedurende één tot anderhalf jaar onderwijs voordat zij doorstromen naar een reguliere basisschool. In dit convenant is opgenomen dat bij een eventueel financieel tekort de gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan hierin gezamenlijk bijspringen. In het vorige convenant was dit alleen de gemeente Zaanstad, maar op de Kernschool zitten ook kinderen vanuit onze gemeente. Tot op heden is het niet voorgekomen dat de Kernschool een financieel tekort had.	Monitoring gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdeling over de uitputting van het budget.	Zeer Klein	Klein		€ 25.100	10%	€ 2.510
Duizendknoop	5	De duizendknoop kan overal tevoorschijn komen en tast funderingen en rioolstelsels aan	Direct verwijderen zodra de duizendknoop ergens opduikt om verdere verspreiding te voorkomen	Midden	Klein		€ 35.000	50%	€ 17.500
Stormschade	5	Schade aan bomen en struiken als het gevolg van storm.	Onderhoud conform het onderhoudsplan uitvoeren en de bomen regelmatig inspecteren.	Midden	Klein		€ 40.000	50%	€ 20.000
Afvalinzameling	5	In 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden inzake het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de begroting 2024 en 2025. Het aantal aangeleverde tonnen huishoudelijk afval zijn hoog, waardoor de kosten van verwerking hoger kunnen uitvallen.	Maatregelen worden opgesteld om op termijn te gaan voldoen aan de VANG doelstelling. Hierdoor daalt het aantal tonnen huishoudelijk afval, en blijven de kosten binnen de budgetten.	Groot	Klein		€ 75.000	70%	€ 52.500

Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Gladheidbestrijding	5	Bij een strenge en/of langdurige winter kunnen de kosten oplopen, en is het budget niet toereikend.	Monitoring van de budgetten gedurende het jaar, en nauw contact met de betreffende afdelingen over de uitputting van het budget.	Midden	Klein		€ 40.000	50%	€ 20.000
Ontwikkelgebieden	5	De gemeente heeft zelf geen grondexploitatie in uitvoering, maar participeert in de ontwikkelingen van derden.	Per grondexploitatie wordt een grex opgesteld, waarin alle ontwikkelingen, kosten en baten onder elkaar worden gezet. Met de ontwikkelaar wordt een intentie- en anterieure overeenkomst afgesloten, waarbij alle afspraken worden vastgelegd, en een vergoeding voor de ambtelijke kosten wordt afgesproken.	Midden	Hevig		€ 200.000	50%	€ 100.000
Aansprakelijkstelling agv onderhoud openbare ruimte	5	Het aantal aansprakelijkstellingen tegen de gemeente stijgt. Dit is mede het gevolg van de staat van de openbare ruimte. Door uitstel van herinrichtingprojecten en het afkomen van onderhoudsbudgetten wordt de openbare ruimte slechter, waardoor meer schade aan derden wordt geclaimd.	Hiervoor is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten, welke in veel gevallen de schade zal overnemen. Echter het eigen risico bedraagt 2,500 per gebeurtenis.	Midden	Klein		€ 15.000	50%	€ 7.500
Klimaat	5	Deze risico's zijn onder andere wateroverlast, droogte, hitte, overstroming, en extreme neerslag. Niet alleen de impact van deze risico's moet worden beheerst, maar ook de overgang naar een klimaatbestendige leefomgeving moet worden ondersteunt. Dit omvat onder andere het aanpassen van het ruimtelijk beleid, woningbouw beleid, natuurbeleid en landbouw beleid om de negatieve gevolgen van klimaatverandering te beperken of te voorkomen.	Klimaatadaptatie is geen op zichzelf staand beleid, maar zou sturend moeten zijn in onder andere het ruimtelijk beleid, woningbouw beleid, natuurbeleid en landbouw beleid. Door het intensieve gebruik van ruimte in Nederland, raakt klimaatadaptatie vaak vele aspecten van de samenleving. Aanpassingen aan klimaatverandering zijn daardoor vaak complex en vragen om overkoepelende, structurele keuzes van politiek en beleid.	Midden	Matig		€ 100.000	50%	€ 50.000
Weerstandscapaciteit Over-gemeenten	6	De GR Over-gemeenten heeft een lage weerstandscapaciteit. Bij risico's die de organisatie niet zelf kan dragen komt 38% van het meerdere voor rekening van Oostzaan.	Door het voeren van geharmoniseerd risicomanagement en goede beheersmaatregelen worden risico's zo veel als mogelijk voorkomen.	Midden	Ernstig		€ 469.680	50%	€ 234.840

Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
Lopende juridische procedures en ruimtelijke projecten	6	De uitkomsten van enkele juridische procedures en de ontwikkelingen rond de vergunningverlening voor diverse ruimtelijke projecten.		Klein	Hevig		€ 250.000	30%	€ 75.000
Algemene uitkering	6	De komende jaren is de trap-op-trap-af-methode losgelaten maar beweegt de algemene uitkering mee met het Bruto Binnenlands Product (BBP). Dit betekent dat we niet zo sterk schommelen in de algemene uitkering als voorheen. We volgen de rijksbegroting alleen nog qua loon- en prijsstijgingen. Het risico blijft wel deels bestaan omdat ook loon- en prijsstijgingen te rooskleurig kunnen worden ingeschat en dus tot een daling van de algemene uitkering kunnen zorgen. Daarnaast zijn hoeveelheidsverschillen altijd lastig te ramen. Deze hoeveelheden bepalen de hoogte van de algemene uitkering (maatstaven).	Gedurende het begrotingsjaar worden aanpassingen in de algemene uitkering verwerkt in de planning en control documenten. Risico's op grote mutaties worden door het jaar heen gevolgd.	Midden	Ernstig		€ 300.000	50%	€ 150.000

Onderwerp	Prog	Omschrijving	Beheersmaatregel	Kans	Impact	Score kleur o.b.v. maximale financiële risicobedrag	Impact financieel effect in euro	Kans %	Resterend risico (maximale bedrag x kans)
AVG en datalekken	6	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente	Goede interne privacy en securityprocedures/registers centraal beschikbaar. Controle op procedures (PDCA-cyclus). Transparantie naar betrokkenen (met name medewerkers en burgers). Afsluiten verwerkersovereenkomsten met externe partners. Werken vanuit vierogenprincipe bij verzending bij risicovolle mailingen en/of brieven. Periodieke voorlichting voor medewerkers over regelgeving, verantwoord omgaan met informatie en veilig ICT-gebruik door de functionaris gegevensbescherming. Gebruikmaken van encryptie. Vastleggen van alle beveiligingsincidenten. Inrichten van een privacy organisatie.	Midden	Hevig		€ 250.000	50%	€ 125.000
Dekking pensioenvoorziening (oud-) wethouders	6	De voorziening voor dekking van de pensioenvoorziening is aangepast in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel in 2028. Ondanks afstemming met onze accountant bestaat de kans dat de dekking onvoldoende blijkt, indien de werkelijke dekkingsgraad hoger uitvalt.	Geen	Klein	Klein		€ 24.000	30%	€ 7.200
									€ 1.164.550
18 financiële risico's						Veiligheidsmarge 2% begrotingstotaal zonder bestemmingen			€ 719.169
						Financieel risico /benodigd weerstandscapaciteit			€ 1.883.719

Niet-financiële risico's

In totaal zijn er voor de gemeente 18 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd met een risicobedrag van €1.883.719. Van de 18 risico's zijn er 10 ook als niet-financieel beoordeeld.

Onderwerp	Risico	Programma	Impact - niet financieel
Inburgering	Een verdere groei van de groep statushouders, die wachten op huisvesting en het daardoor niet realiseren van de taakstelling en het niet voldoen aan de wettelijke taak. Dit brengt verschillende risico's met zich mee, zoals verslechtering verstandhoudingen met partners, verhoogde druk op de regionale woningmarkt en de asielketen en verslechterende integratie van statushouders als zij daardoor langer in het AZC zitten.	3	Hevig
Specialistisch jeugdhulp	1. De druk op Jeugdhulp is groot, zo heeft de sector te maken met personeelstekorten. Daardoor kunnen wachtlijsten oplopen en problemen van jeugdigen verergeren. 2. Jeugdhulp gaat per definitie over kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Er kunnen zich calamiteiten voordoen die kunnen leiden tot imagoschade.	3	Matig
Wmo	Het niet krijgen van passende zorg (bijvoorbeeld door lange wachtrijen of bureaucratische problemen) kan leiden tot verergering van de fysieke en/of mentale achteruitgang van cliënten.	3	Matig
Welzijn	Het huidige begrotingsbudget van Welzijnwonenplus is ontoereikend om de afgesproken welzijnsactiviteiten structureel uit te voeren. Hierdoor worden momenteel onderdelen van de reguliere dienstverlening gefinancierd via tijdelijke SPUK-middelen. Dit leidt tot onzekerheid over voortzetting van activiteiten, afhankelijkheid van incidentele financiering en beperkte beleidsvrijheid op de langere termijn. Het creëert een structureel risico op het welzijnsgebied. Een afname van preventieve zorg kan leiden tot een groter beroep op maatwerkvoorzieningen op Jeugd en WMO.	3	Matig
Afvalinzameling	De inzameling van het huishoudelijk afval is een gemeentelijke taak. Vanuit het Rijk wordt het realiseren van de VANG doelstelling vereist. Om te voldoen aan de VANG doelstelling moet het gemiddeld aangeleverde hoeveelheid afval richting de 100 kilo gemiddeld per inwoner per jaar. Op dit moment is de hoeveelheid afval nog steeds te hoog. In 2025 en 2026 zijn hiervoor diverse maatregelen worden getroffen, waarbij meer mogelijkheden zijn aangeboden om het huishoudelijk afval te scheiden. In 2025 zijn aan alle huishoudens nieuwe PMD containers uitgereikt. Het risico voor 2027 is het alsnog niet volledig realiseren van de VANG doelstelling.	5	Hevig
Gladheidbestrijding	De gemeente is dag en nacht paraat om gladheid te bestrijden als de winter toeslaat. We zetten ons in om de belangrijkste wegen en fietspaden begaanbaar te houden. Door de weersverwachting goed in de gaten te houden en preventief te strooien, proberen we de gladheid voor te zijn en de verkeersveiligheid te waarborgen.	5	Matig
Openbare ruimte	Een niet financieel risico is het aangezicht van de openbare ruimte. Conform de beheersplannen wordt gewerkt aan het onderhoudsnivo B. Echter door weersinvloeden met afwisseling van veel zon en water kan het aangezicht van de openbare ruimte achterstanden vertonen.	5	Matig
Juridische procedures	Dienstverlening kan onder druk komen te staan door de hoeveelheid van aantal juridische vraagstukken en verzoeken. Ook kan er imagoschade ontstaan.	6	Matig
Algemene uitkering	Door daling van de Algemene Uitkering kan het mogelijk zijn dat alle wettelijke taken en/of plaatselijk beleid van de gemeente onder politieke druk komen te staan.	6	Matig
AVG en datalekken	Risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen en dat de betreffende personen hiervan schade ondervinden. Daarnaast zijn er bij een datalek risico's op imagoschade en financiële boetes voor de gemeente.	6	Hevig

10 niet-financiële risico's

Financiële Kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) is er een aantal verplichte financiële kengetallen die meer zicht moeten geven over de financiële positie en de vergelijkbaarheid daarvan met andere gemeenten.

Samenhang tussen de kengetallen

Uit elk van de 5 berekende kengetallen komt een % als uitkomst. De provincie gebruikt de kengetallen als toezichthouder bij de beoordeling van onze financiële positie. De provincie hanteert daarbij de volgende signaleringskaart.

Waarderingscijfers	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	> 130%	30	20	10
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	< 20%	40	27	13
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%	15	10	5
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	10	6	3
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%	5	3	1
Totaal waarderingscijfers				100	66	32

Hieronder worden de waarderingscijfers van Oostzaan getoond.

Waarderingscijfers	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Minst risicovol	Neutraal	Minst risicovol	Neutraal	Neutraal	Neutraal
Solvabiliteitsratio	Neutraal	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Grondexploitatie	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol
Structurele exploitatieruimte	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Minst risicovol	Minst risicovol
Belastingcapaciteit	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol	Meest risicovol
Waarderingscijfers	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30	20	30	20	20	20
Solvabiliteitsratio	27	13	13	13	13	13
Grondexploitatie	15	15	15	15	15	15
Structurele exploitatieruimte	3	3	3	3	10	10
Belastingcapaciteit	1	1	1	1	1	1
Totaal waarderingscijfers	76	52	62	52	59	59
Risiconiveau	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal	Neutraal

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A Vaste schulden	27.957	27.038	26.118	33.398	32.342	31.286
B Netto vlottende schuld	2.742	2.829	3.037	2.603	2.808	2.752
C Overlopende passiva	6.956	7.900	11.000	10.000	12.900	13.900
D Financiële Activa (excl. verstr. leningen)	615	655	655	655	655	655
E Uitzettingen < 1 jaar	12.164	10.200	7.200	7.200	7.200	7.200
F Liquide middelen	167	203	203	203	203	203
G Overlopende activa	2.603	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
H Totale baten excl. Mutaties reserves	38.575	33.740	35.430	30.289	30.383	31.172
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	57%	73%	88%	122%	128%	125%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A Vaste schulden	27.957	27.038	26.118	33.398	32.342	31.286
B Netto vlottende schuld	2.742	2.829	3.037	2.603	2.808	2.752
C Overlopende passiva	6.956	7.900	11.000	10.000	12.900	13.900
D Financiële Activa (excl. verstr. leningen)	1.270	1.270	1.270	1.270	1.270	1.270
E Uitzettingen < 1 jaar	12.164	10.200	7.200	7.200	7.200	7.200
F Liquide middelen	167	203	203	203	203	203
G Overlopende activa	2.603	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
H Totale baten excl. Mutaties reserves	38.575	33.740	35.430	30.289	30.383	31.172
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	56%	71%	86%	120%	126%	123%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente.

Solvabiliteitsratio (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A. Eigen vermogen	11.419.459	10.562.303	10.080.874	9.967.182	10.009.410	10.746.951
B. Balanstotaal	52.635.737	52.083.184	54.216.233	60.190.297	62.430.020	63.203.942
Solvabiliteit (A/B)x100%	22%	20%	19%	17%	16%	17%

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De gemeente Oostzaan heeft vrijwel geen grondposities en geen lopende grondexploitaties. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Grondexploitatie (bedragen x €1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A Niet in expl. genomen bouwgronden	0	0	0	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie	0	0	0	0	0	0
C Totale baten (excl. mutaties reserves)	38.575	33.740	35.430	30.289	30.383	31.172
Grondexploitatie (A+B)/Cx100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
A Geraamde lasten	35.911.138	30.403.190	30.340.719	30.434.687
B Geraamde baten	35.429.709	30.289.498	30.382.947	31.172.228
C (Geraamd totaal) Saldo baten en lasten (begrotingssaldo voor bestemming) (B-A)	-481.429	-113.692	42.228	737.541
D Beoogde toevoegingen aan reserves	57.500	57.500	57.500	57.500
E Beoogde onttrekkingen aan reserves	33.500	0	67.000	33.500
F Begrotingssaldo na bestemming (geraamd resultaat) (C-D+E)	-505.429	-171.192	51.728	713.541
G Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	5.644.389	351.683	57.500	57.500
H Waarvan incidentele baten en incidentele toevoegingen aan reserves	5.195.442	262.183	67.000	33.500
I Saldo incidentele baten en lasten (G-H)	448.947	89.500	-9.500	24.000
J Structureel begrotingssaldo (geraamd structureel resultaat)	-56.482	-81.692	42.228	737.541
J Structureel begrotingssaldo (%) (J/B)	-0,2%	-0,3%	0,1%	2,4%

* Zie voor de specificatie van de incidentele posten en structurele onttrekkingen aan reserves de tabellen in de Paragraaf Financiële positie (structureel begrotingsevenwicht) in deze begroting.

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit Woonlasten meerpersoonshuishouden (bedrag x €1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
A OZB lasten bij gezin met gem. WOZ*	551	558	569	579	590	602
B Rioolheffing bij gezin**	356	365	372	379	386	393
C Afvalstoffenheffing voor een gezin**	431	486	495	505	514	524
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten met een gem. WOZ*	1.339	1.409	1.436	1.463	1.491	1.519
F Woonlasten landelijk gemiddelde***	903	903	920	938	955	974
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde (E/F)x100%	148%	156%	156%	156%	156%	156%

*) Bij de OZB-lasten is voor de jaren uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde. Genoemde bedragen zijn berekend tegen het eigenaarsstarief. Hierin is dus niet meegenomen dat een deel van de gezinnen geen eigen woning heeft. Niet bekend is hoe dit bij de landelijk gemiddelde woonlasten is verwerkt.

**) De tarieven voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing worden opgehoogd met het inflatiepercentage van 1,9% voor de jaren 2027-2030.

***) De gemeentelijke lasten 2025 worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde over 2024 (t-1) en ook het jaar 2026 omdat de cijfers over 2025 nog niet beschikbaar zijn (bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2026/bijlagen-2026-en-databestanden/>). De jaren 2027-2030 worden afgezet tegen de meest actuele landelijk gemiddelde met een inflatie van 1,9%.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Waar gaat het over

Deze paragraaf gaat over de beheerskosten van gebouwen en de openbare ruimte. Deze kapitaalgoederen beslaan een aanzienlijk deel van de begroting en zijn dus van grote invloed op de financiële positie van de gemeente. Deze paragraaf beschrijft welke werkzaamheden in 2027 worden uitgevoerd en vormt hiermee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de van belang zijnde gegevens per kapitaalgoed weergegeven, op deze punten toetst de Provincie.

Categorie	Beleidskader (incl. looptijd & datum vaststelling raad)	Gewenste kwaliteitsniveau (volgens beleidskader)	Inspecties (frequentie, normstelling, ed.)	Financiële vertaling in de begroting	Raming voldoende? *	Achterstallig onderhoud? **
Wegen	Planmatig en integraal onderhoud conform beheerplannen. Investerings en herinrichtingen worden gepland conform het MIP Meerjaren investerings plan 2027-2036 Looptijd: 2027-2036 Jaarlijks opnieuw geüpdate, en jaarlijkse vaststelling raad.	Het onderhoudsniveau is gebaseerd op niveau B. Onderhoudsniveau B voor wegen staat voor voldoende en functioneel beheer. Het is een basis- tot gemiddeld kwaliteitsniveau volgens CROW-richtlijnen, waarbij de weg veilig en bruikbaar blijft, kleine gebreken tijdig worden verholpen en de levensduur van het wegdek wordt beschermd zonder dat er sprake is van luxe of intensief uitstralingsonderhoud.	De inspecties van wegen worden uitbesteed. Periodiek vindt een preventieve inspectie plaats, gericht op de instandhouding van de wegen. Indien daar aanleiding toe is, wordt aanvullend een verdiepende technische inspectie uitgevoerd.	Voor het regulier onderhoud is jaarlijks een budget van €127.289 in de begroting opgenomen. Daarnaast zijn budgetten voor bermonderhoud om aan het gewenste onderhoudsniveau te voldoen.	Ja	Nee, maar voor het ad-hoc of projectmatig aanpakken van extra onderhoud is een bestemmingsreserve aanwezig van €150.000.
Civiele kunstwerken	Beheerplan civieltechnische kunstwerken. Looptijd: vanaf 2024 Vaststelling raad: 2021	Het onderhoudsniveau is gebaseerd op niveau B. Het onderhoudsniveau B voor bruggen en kunstwerken betekent een basiskwaliteit die de verkeersveiligheid niet in gevaar brengt en de kans op schadeclaims klein houdt.	De inspecties van civiele kunstwerken worden uitbesteed. Elke drie jaar vindt een preventieve inspectie plaats, gericht op de instandhouding van de kunstwerken. Indien daar aanleiding toe is, wordt aanvullend een verdiepende technische inspectie uitgevoerd.	Op basis van het beheerplan is het jaarlijks onderhoudsbudget €83.500 opgenomen in de begroting. Voor het jaar 2027 wordt extra budget opgenomen voor het vervangen van technische installaties van brug De Hoop op het Noordeinde. Voor ad-hoc storingen of onderhoud is een egaliseringsreserve aanwezig, welke jaarlijks wordt gemuteerd aan de hand van de werkelijke kosten.	Ja	Nee, geen achterstallig onderhoud. Wel enkele defecten (zonder gevaar voor de verkeersveiligheid) aan brugpoorten of leuningen als gevolg van schades, waarbij de veroorzaker wordt opgespoord en aansprakelijk gesteld.

Riolering	GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan) 2018-2023. Looptijd: 2019-2023 Het nieuwe GWRP wordt opgesteld in 2026 en heeft een looptijd tot 2030.	Voldoende.	De integrale inspectie van het riool voorafgaand aan het opstellen of herijken van het riool- en waterzorgprogramma (GRWP) wordt uitbesteed. Gedurende de looptijd van het GRWP vinden inspecties op reactieve basis plaats. Deze inspecties worden door externe uitgevoerd en zijn, mede afhankelijk van de voortgang van het GRWP, met name gericht op het bewaken van de onderhoudstoestand en een doelmatige besteding van de beschikbare middelen. Waar nodig wordt de eerst inzet gepleegd door onze eigen buitendienst.	De budgetten 2027 zijn afgestemd om het nieuwe GWRP in 2027. De budgetten zijn opgesplitst ten behoeve van onderhoud rioolstelsel en onderhoud gemalen. Voor het jaar 2027 is hiervoor een budget opgenomen van €379.902. Daarnaast is een rioolvoorziening aanwezig, waar de kosten op het riool worden geëgaliseerd.	Ja	Nee
Water	Beleid in samenwerking met het HHNK.	Het onderhoudsniveau is gebaseerd op niveau B.	In overleg met het HHNK worden de waterwegen bijgehouden. Voor het onderhoud van de walkanten zijn contracten met aannemers. Het vervangen van beschoeiingen is onderdeel van de MIP (Meerjaren Investerings Plan).	Voor het onderhoud van beschoeiingen en gemeentelijke waterwegen is een jaarlijks budget van €118.102 opgenomen. Daarnaast zijn in het MIP (Meerjaren Investerings Plan) herinvesteringen van diverse schoeiingen opgenomen.	Ja	Nee

Groen	Groenstructuurvisie Groenbeheerplan. Looptijd: 2024-2028 Vaststelling raad: 2020	Het onderhoudsniveau is gebaseerd op niveau B. Onderhoudsniveau B is een gemiddeld onderhoudsniveau voor de openbare ruimte met een nette en verzorgde uitstraling.	Met de aannemers en onderaannemers wordt gewerkt met bestekken, waarbij alle werkzaamheden voor vaste prijzen in de openbare ruimte worden meegenomen. Daarnaast is binnen het budget ruimte voor ad hoc werkzaamheden. Met ingang van 2027 worden onder andere de maaierwerkzaamheden uitgevoerd door de eigen buitendienst.	Voor het regulier onderhoud en te kunnen voldoen aan de contractuele verplichtingen met aannemers is jaarlijks een budget opgenomen van €414.845. Daarnaast is een budget voor bomenonderhoud van €69.400. In 2027 is een extra budget opgenomen voor het opstellen van een bomenbeleidsplan.	Ja	Nee, naast de reguliere budgetten is een reserve openbaar groen aanwezig, om ad-hoc en projectmatig de openbare ruimtes een kwaliteitsimpuls te kunnen geven.
Gebouwen	Meerjarenonderhoudsprogramma. Looptijd: 2024-2028 Vaststelling raad: maart 2023	Goed.	De integrale inspectie van het gemeentelijk vastgoed voorafgaand aan het opstellen of herijken van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt uitbesteed en uitgevoerd conform de NEN 2767-norm. Gedurende de looptijd van het MJOP vinden inspecties op reactieve basis plaats. Deze inspecties worden door eigen medewerkers uitgevoerd en zijn, mede afhankelijk	Per gemeentelijk gebouw is een voorziening opgebouwd op basis van het geldende Meerjarenonderhoudsprogramma. Deze voorziening wordt jaarlijks gedoteerd, deze bedragen zijn opgenomen in de begroting.	Ja	Nee, behalve voor het pand De Kolk. Hiervoor zijn in 2026 en 2027 incidentele instandhoudingsbudgetten opgenomen in de begroting. Daarna zal worden bepaald of het pand wordt hersteld of ingezet voor woningbouwlocatie.

*Is het benodigde onderhoudsbudget van genoemde kapitaalgoederen (voortvloeiend uit het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau) reëel verwerkt in de (meerjaren)begroting?

**Indien er achterstallig onderhoud is licht toe hoe dit is verwerkt in de (meerjaren)begroting. Waarom wel/niet?

Ontwikkelingen

Wegen

Voor de ontwikkelingen in de openbare ruimte in de periode 2026 - 2030 wordt gewerkt conform het Meerjaren Investerings Plan (MIP).

In 2027-2028 is het integraal groot onderhoud gepland in de wijk Kolkslot-zuid (Maalstroom, Draaikolk e.o.). Als eerst gaat het riool, aansluitende volgt de bestrating en het groen.

Vervolgens staan in de MIP diverse begrote investeringen in de openbare ruimte. De geplande herinrichtingen van diverse wijken binnen Oostzaan zijn opgenomen in een tijdsbalk, waarbij de jaarlijkse kapitaallasten in het betreffende jaar zijn opgenomen in de begroting. Jaarlijks wordt deze MIP herijkt en aangepast.

Water

In 2025 is gestart met de aanleg van een Waterpark aan de Kerkstraat ter hoogte van de hoogspanningsmasten, deze is uitgesteld tot 2026. Dit had te maken met vertraging in het slopen van de woningen. Dit wordt gefinancierd door Tennet. Tennet heeft de aanleg van het waterpark nodig voor de benodigde watercompensatie als gevolg van de uitbreiding van het trafostation naast hotel van der Valk. Verwachte oplevering is 2026.

Bruggen en kunstwerken

In 2027 worden alle bruggen geïnspecteerd en aan de hand daarvan zal gepland onderhoud opnieuw in kaart worden gebracht. De vervanging van de Dr. De Boerstraatbrug is niet begonnen omdat het plan nog niet gereed is gekomen en deze brug zal eveneens worden meegenomen in de inspectie om daarna route te bepalen.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Per gemeentelijk gebouw is een onderhoudsvoorziening opgebouwd. Jaarlijks zullen de benodigde bedragen worden gedoteerd en onttrokken aan de desbetreffende voorziening. Er is voor het gemeentelijk vastgoed een MJOP opgesteld en die moet door de raad worden vastgesteld. Werkzaamheden aan de zijgevel en het dak van de sporthal zijn gepland in 2027 afhankelijk van de benodigde subsidie (Dumava).

Meerjaren investeringen plan

Conform artikel 20 van de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) wordt een onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld in de financiële verordening 2021 en conform artikel 212 BW.

Onderstaande investeringen zijn al verwerkt in de voorliggende begroting met bijbehorende meerjarenraming 2026-2030.

MEERJAREN INVESTERINGEN PLAN VOORJAARSBERICHT 2026 en KADERNOTA 2027

Programma Omschrijving	investerings jaar	Investering		miv	kapitaallasten				
		netto	afschr. 2,3 %		2026	2027	2028	2029	2030
Progr 4 Maatschappelijke dienstverlening									
Parkeerbehoefte Noorderschool	2026	190.000	15	2027		15.121	15.121	15.121	15.121
Nieuwbouw Rietkraag	2027	8.280.500	60	2028			190.452	190.452	190.452
Afboeken van boekwaarde	2027	PM		2028					
Progr 5 Leefomgeving									
Fietspad Kerkstraat - Ambacht	2026	70.000	20	2027		4.410	4.410	4.410	4.410
Plein Begoniastraat									
Plein Begoniastraat (parkeerterrein)	2028	170.000	20	2030					10.700
Plein Begoniastraat (openbare verlichting)	2028	5.000	20	2030					315
Plein Begoniastraat (openbaar groen)	2028	65.000	20	2030					4.092
De Dors									
De Dors (wegen)	2028	€ 112.000	20	2030					7.050
De Dors (openbare verlichting)	2028	€ 5.000	20	2030					315
Asfaltreparatie Zuideinde (Kolksloot-Amsterdam)	2028	1.085.000	20	2030					68.292
Molenbuurt (wegen)	2026	1.745.700	20	2027		109.877	109.877	109.877	109.877
Molenbuurt (groen)	2026	544.500	20	2027		34.272	34.272	34.272	34.272
Molenbuurt (Openbare verlichting)	2026	18.700	20	2027		1.177	1.177	1.177	1.177
Molenbuurt (kunstwerken)	2026	64.900	20	2027		4.085	4.085	4.085	4.085
Molenbuurt (waterbeheer)	2026	77.000	20	2027		4.846	4.846	4.846	4.846
Molenbuurt inflatie van het krediet	2026	250.000	20	2027		15.735	15.735	15.735	15.735
Molenbuurt aanleg speeltuin	2026	60.000	20	2027		3.777	3.777	3.777	3.777
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (riolering)	2028	444.000	60	2029				13.717	13.717
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (wegen)	2028	4.400.000	20	2029				233.385	233.385
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (openbare verlichting)	2028	222.000	20	2029				17.667	17.667
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (groen)	2028	79.600	20	2029				3.702	3.702
Kerkbuurt, Noordeinde en Haal (bruggen)	2028	56.000	20	2029				2.156	2.156
Kolksloot Noord (riolering) (Hoper en Wering)	2028	2.502.225	60	2029				77.306	77.306
Kolksloot Noord (wegen)	2029	2.217.000	20	2030					
Kolksloot Noord (groen)	2029	218.900	20	2030					
Kolksloot Noord (openbare verlichting)	2029	31.900	20	2030					
Kolksloot Noord (beschoeiing)	2029	70.000	20	2030					
Kolksloot Noord (speelplaatsen)	2029	59.000	20	2030					
Kolksloot Zuid, 2e fase (Skoon, Maalstr en Draaikolk)									
Kolksloot Zuid, 2e fase (riolering)	2030	2.656.665	60	2031					
Kolksloot Zuid, 2e fase (wegen)	2031	2.908.000	20	2032					
Kolksloot Zuid, 2e fase (groen)	2031	248.600	20	2032					
Kolksloot Zuid, 2e fase (Openbare verlichting)	2031	34.100	20	2032					
Kolksloot Zuid, 2e fase (waterbeheer)	2031	51.700	20	2032					
Veenbraak Noord (riolering) (Klaverweide, Lisweg, omgeving Luchtkasteel)	2032	2.716.065	60	2033					
Veenbraak Noord (wegen)	2032	2.165.900	20	2033					
Veenbraak Noord (groen)	2032	306.900	20	2033					
Veenbraak Noord (Openbare verlichting)	2032	94.600	20	2033					
Veenbraak Noord (waterbeheer)	2032	141.900	20	2033					
Veenbraak Zuid (riolering) (Rietschoot, Lisweg, omgeving Rietkraag)	2034	3.762.990	60	2035					
Veenbraak Zuid (wegen)	2034	3.690.500	20	2035					
Veenbraak Zuid (groen)	2034	581.900	20	2035					
Veenbraak Zuid (Openbare verlichting)	2034	171.600	20	2035					
Veenbraak Zuid (waterbeheer)	2034	141.900	20	2035					
Veenbraak West (riolering) (Lisweg, Grashof)	2036	2.673.000	60	2037					
Veenbraak West (wegen)	2036	625.900	20	2037					
Veenbraak West (groen)	2036	196.900	20	2037					
Veenbraak West (openbare verlichting)	2036	60.500	20	2037					
Veenbraak West (waterbeheer)	2036	86.900	20	2037					

Programma Omschrijving	investerings jaar	Investering		miv	kapitaallasten				
		netto	afschr. 2,3 %		2026	2027	2028	2029	2030
Brug Dr de Boerstraat	2026	286.000	20	2027		18.001	18.001	18.001	18.001
Wateringbrug Kerkstraat groot onderhoud	2027	40.000	20	2028			2.518	2.518	2.518
Twiskebrug autobrug nabij nr 97	2029	120.000	20	2030					7.553
Brug de Hoop Noordeinde groot onderhoud	2029	100.000	20	2030					6.295
Korenmolstraat voetgangersbrug vervanging	2030	80.000	20	2031					
Twiskebrug fietsbrug nabij nr 97	2030	45.000	20	2031					
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2026	330.000	20	2027		20.771	20.771	20.771	20.771
Beschoeiing, niet in bovengenoemde projecten	2027	330.000	20	2028			20.771	20.771	20.771
Openbare verlichting									
Vervangen VRI Kolkweg	2026	250.000	15	2027		19.895	19.895	19.895	19.895
Gemeentewerf									
Vervangingsinvestering Pickup inclusief kraan	2026	70.000	5	2027		14.980	14.980	14.980	14.980
Vervangingsinvestering Vrachtwagen inclusief kraan	2026	150.000	10	2027		16.962	16.962	16.962	16.962
Vervangingsinvestering Ford Connect	2027	35.000	5	2028			7.490	7.490	7.490
Vervangingsinvestering Ford Transit	2027	40.000	5	2028			8.560	8.560	8.560
Vervangingsinvestering Ford Transit	2028	40.000	5	2029				8.560	8.560
Grasmaaier openbare ruimte	2026	125.000	5	2027			26.752	26.752	26.752
Aanhanger ten behoeve van grasmaaier	2026	10.000	5	2027			2.140	2.140	2.140
Vervangingsinvestering BOA voertuig inclusief striping	2026	35.000	5	2027		7.490	7.490	7.490	7.490
Vervangingsinvestering Tafeltje Dekje	2030	35.000	5	2031					

Paragraaf Grondbeleid

Waar gaat het over

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's Leefomgeving en Ruimtelijke Ordening. Een goed functionerend grondbeleid is essentieel voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer en cultuurhistorie.

Visie grondbeleid

De visie voor het in deze gemeente te voeren grondbeleid is door de gemeenteraad vastgesteld in de Nota Grondbeleid Oostzaan.

In deze nota is uitgesproken dat het grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente voert geen actieve grondpolitiek.

Grondbeleid moet worden beschouwd als een instrument om gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Hiermee kan de gemeente in bijzondere, door het college te bepalen gevallen, een "bescheiden" actieve grondpolitiek inzetten om de continuïteit aangaande maatschappelijke doelen te borgen, zoals is opgenomen in het coalitieakkoord 2026-2030.

Uitgangspunt blijft dat de gemeenten afspraken maakt met de initiatiefnemer over de kosten. Dit gebeurt meestal door het sluiten van een anterieure overeenkomst. Afdwingbaar kostenverhaal zal worden toegepast indien geen of onvoldoende resultaat kan worden bereikt. Het vaststellen van een exploitatieplan op basis van de omgevingswet is daarvoor het geëigende instrument. Bij de uitgifte van gronden en panden wordt een marktconforme prijs gehanteerd, die bij meer dan 50 m² door een extern onafhankelijke partij bepaald wordt. Uitsluitend indien sprake is van uitgifte van grond ten behoeve van een maatschappelijke, niet commerciële functie kan een lagere prijs worden gehanteerd in bijzondere door het college te bepalen gevallen.

Bouwgrondexploitaties

Er zijn geen gronden in eigendom die vallen onder de bouwgrondexploitatie conform de BBV.

Prognose nieuwe woningen

Actieve woningbouwprojecten	# geschatte woningen	Toelichting
Rietkraag	23	Realisatiefase
Burgemeester Teerstraat	40	Planvorming
Lishof	50	Planvorming
Manhoef Kerkbuurt 83-87	20	Planvorming
Radio 9	17	Initiatieffase
Kerkbuurt 51	22	Haalbaarheidsfase
Hannie schaftplein	21	Initiatieffase
Tiny Houses	7	Haalbaarheidsfase
In aanbouw		
Jollenmakershof	17	Realisatiefase
Voetbalkooi	10	Realisatiefase
Inactieve woningbouwprojecten		
Oude kattenasiel	Onbekend	Mogelijke locatie
brasem/kerk	Onbekend	Mogelijke locatie
De oude Kolk	Onbekend	Mogelijke locatie

We maken wel de kanttekening dat woningbouwprojecten regelmatig in de tijd verschuiven door allerlei externe factoren (zoals lange procedures; wettelijke bepalingen zoals de stikstoflimieten en natura 2000).

Paragraaf Verbonden partijen

Waar gaat het over

In deze paragraaf geven wij u een overzicht van onze verbonden partijen.

Waarom samenwerking?

De gemeenschappelijke regelingen voeren het beleid en het beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Via deze 'verbonden partijen' (samenwerkingsverbanden) werken wij met andere partijen samen om onze lokale ambities en doelen te bereiken. Samenwerkingsverbanden dienen dus een publiek belang.

De organisaties waarin wij deelnemen, dus onze verbonden partijen, maken voor ons beleid of voeren voor ons beleid uit. In principe zouden wij dat ook zelf kunnen doen. Er zijn vier redenen waarom wij een aantal van onze taken toch door een verbonden partij laten uitvoeren:

- Samenwerken aan beleidsuitdagingen die belangrijk zijn voor meerdere gemeenten of die de gemeentegrenzen overschrijden;
- Sommige taken vragen om specialistische kennis die we zelf niet hebben;
- Het uitbesteden van taken aan een samenwerkingsverband kan beter, efficiënter en/of goedkoper zijn dan de taken zelf uit te voeren;
- Voor sommige beleidsterreinen is samenwerken wettelijk verplicht.

De ambtelijke organisatie zorgt ervoor dat de afstemming tussen gemeente en regionale samenwerkingsverbanden goed verloopt.

Wat is een verbonden partij precies?

Een verbonden partij is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel én bestuurlijk belang heeft:

- de gemeente financiert (samen met de andere deelnemers) de samenwerkingsorganisatie. Als deze verbonden partij onverhoopt failliet gaat of zijn financiële verplichtingen niet na kan komen, dan is de gemeente aansprakelijk;
- de gemeente heeft zeggenschap door vertegenwoordiging of stemrecht in het bestuur van de verbonden partij (via bijvoorbeeld de burgemeester, een collegelid of een raadslid).

Hieronder volgt een lijst van de verbonden partijen, die als volgt onderverdeeld worden:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Recreatieschap Twiske Waterland
- GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)
- GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)
- Vervoerregio Amsterdam
- OD IJmond
- Cocensus
- OVER-gemeenten

Stichtingen en verenigingen:

- Nationaal Landschap Laag-Holland
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Programma 1 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 2: Recreatieschap Twiske Waterland

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske Waterland
Site	http://www.hettwiske.nl
Kerngegevens	Recreatieschap Twiske-Waterland, gevestigd in Haarlem. 31.000 hectare werkgebied, waarvan 718 hectare beheergebied met 200 hectare water. Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit de gemeenten Amsterdam (Noord), Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het grondgebied van de voormalige gemeente Graft-de Rijk (nu gemeente Alkmaar).
Doel/ openbaar belang	Het besturen en beheren van recreatiegebieden. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Missie	Recreatie in het gebied Twiske-Waterland versterken. Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling is: A. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling in de openluchtrecreatie; B. in samenhang met het vorenstaande tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; C. het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap door bescherming, ontwikkeling en consolidatie van de waarden die het in zich draagt; D. het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde doelstellingen.
Visie	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: - Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; - Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; - Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Ontwikkelingen	In 2027 werkt het recreatieschap Twiske-Waterland verder aan het ambitieuze ontwikkelprogramma, terwijl er actief zal moeten worden ingespeeld op de ontwikkelingen buiten het recreatieschap. Het recreatieschap blijft daarbij onverminderd ambitieus. Zo wordt er in 2027 ingezet op de verdere ontwikkeling van het dynamische ontvangstgebied 'Twiske-Poort'. Jaarlijks wordt het ontwikkelprogramma geactualiseerd, zodat nieuwe wensen en opgaven van participanten en gebiedspartners kunnen worden toegevoegd en het bestuur gericht kan sturen op de ontwikkelingen binnen het recreatieschap.
Eigen vermogen per 01-01-2027	€5.201.000
Eigen vermogen per 31-12-2027	€5.437.000
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€460.000
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€421.000
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€21.540
Rekeningresultaat 2025 van de GR	€-51.483
Risico's en beheersmaatregelen	De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn: • Overmacht: optreden extreem weer, brand, (vogel)ziekte en plagen flora en fauna en (drugs)dumpingen; • Geen (grootschalige) evenementen; • Onzekerheid ontwikkelingen door veranderende maatschappelijke perceptie.

Programma 3: GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)

Naam verbonden partij	GR Gemeenschappelijke GezondheidsDienst Zaanstreek-Waterland (GGD ZW)
Site	https://www.ggdzw.nl/
Kerngegevens	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Doel/ openbaar belang	Bevorderen en uitvoeren van de collectieve preventie en andere activiteiten in het kader van de gezondheidszorg.
Missie	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop. Uiteraard met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein. Het sociale domein gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt, zoals (gezondheids)zorg en welzijn. Daarbij is gezondheid veel meer dan 'niet ziek zijn'. Het gaat om 'lekker in je vel zitten', zodat je mee kan doen aan de samenleving. De gemeenten en GGD in Zaanstreek Waterland willen hun inwoners helpen zich positief gezond(er) te voelen en gezonde keuzes te maken, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.
Visie	De GGD werkt vanuit de bedoeling dat mensen in Zaanstreek-Waterland gezond en veilig kunnen leven. Daarbij hanteren zij de volgende gedeelde, regionale uitgangspunten: · Preventie (vroeg signaleren en aanpakken) · Normaliseren (gewone problemen gewoon oplossen) · Differentiëren (verschil durven maken) De GGD gaat voor doorontwikkeling van de eigen kwaliteiten, aansluiten bij en inspelen op nieuwe ontwikkelingen, hantering van een helder afwegingskader voor de uitvoering van contracttaken, investeren in verbinding.
Ontwikkelingen	Net als in de kadernota 2027 wordt in de begroting 2027 aan de hand van een programma indeling inzicht gegeven in alle activiteiten van de GGDZW. Dit betreffen Monitoren, signaleren, adviseren, Infectieziektebestrijding, Jeugdgezondheidszorg, Meld en Adviespunt Bijzondere Zorg (MABZ), Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises, Toezicht houden, Veilig Thuis en Plustaken. De afspraken met de gemeenten over de Plustaken 2027 moeten veelal nog plaatsvinden, voor deze begroting is zodoende uitgegaan van de stand van de afspraken ten tijde van de kadernota. Financieel is de begroting 2027 opgesteld in overeenstemming met de kadernota 2027.
Eigen vermogen per 01-01-2027	€1.033.470
Eigen vermogen per 31-12-2027	€1.108.470
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€9.540.987
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€9.666.412
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€766.605
Rekeningresultaat 2025 van de GR	€696.414
Risico's en beheersmaatregelen	Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD: Als zich in de regio calamiteiten voordoen, die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte), of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, vloeien hieruit kosten voort. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden. Beheersmaatregel zijn het lobbyen voor aanvullende financiering vanuit het Rijk (zoals bij corona) en het werken met inhuur en het aangaan van kortlopende verplichtingen. Beleidsveranderingen van de gemeenten: De GGD is een uitvoeringsorganisatie van de 7 gemeenten, beleidswijzigingen kunnen impact hebben op de taken en werkzaamheden van de GGD. De wethouders van de deelnemende gemeenten

	vormen het algemeen bestuur van de GGD, daarnaast zijn er nauwe contacten met de betrokken ambtenaren.
--	--

Programma 4 verbonden partijen

Geen verbonden partijen.

Programma 5: GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)

Naam verbonden partij	GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)
Site	https://www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl/
Kerngegevens	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Zaandam
Doel/ openbaar belang	Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van brandweer/GHOR/CPA-taken in ruime zin met inbegrip van het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen en overigens een goede hulpverlening bij een ongeval of een ramp te bevorderen in het gebied met acht deelnemende gemeenten. De Veiligheidsregio/RWBZ voert regiotaken op het gebied van preventie, preparatie en alarmcentrale. Daarnaast is de gemeentelijke crisisorganisatie inmiddels regionaal georganiseerd als gevolg van de wet op de Veiligheidsregio's. Deze processen worden steeds verder geprofessionaliseerd. De nafase van een crisis blijft een taak van de gemeente. De VRZW ondersteunt gemeenten om deze taken te organiseren.
Missie	De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers.
Visie	De partners in de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland gaan 'arm in arm voor veiligheid' om het samenwerkingsverband te bestendigen en uit te bouwen. Dit samenwerkingsverband helpt maatschappelijke verstoringen voorkomen of beperken in het belang van en samen met de burgers. • Wij werken adequaat en effectief samen op het gebied van integrale veiligheid • Wij treden adequaat en snel op bij rampen en crises • Wij gaan in onze organisatievorming mee in de ontwikkelingen rond bestuurlijke schaalvergroting • Wij hebben wederzijds werkbare afspraken met de politieregio • Wij werken actief samen met de burger opdat deze bewust en zelfredzaam handelt
Ontwikkelingen	In een snel veranderende samenleving is een wendbare veiligheidsregio nodig om in te kunnen spelen op nieuwe eisen, samen te werken met partners en om talentvol personeel aan te trekken en te behouden. VrZW voert de navolgende strategische opgaven uit: 1. Toekomstgerichte Crisisbeheersing 2. Toekomstbestendige Brandweerzorg 3. Toekomstbestendige organisatie en werkgeverschap 4. Samenwerken met partners: veiligheidsregio's op landelijk en regionaal niveau en met GGD Zaanstreek-Waterland
Eigen vermogen per 01-01-2027	€949.000
Eigen vermogen per 31-12-2027	€1.061.000
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€23.870.000
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€35.314.000

Bijdrage gemeente aan GR 2027	€1.009.041
Rekeningresultaat 2025 van de GR	€292.000
Risico's en beheersmaatregelen	In de Ontwerpbegroting 2027 zijn de risico's opgenomen en uitgewerkt. De risico's nemen in totaal 99% van de totale benodigde weerstandcapaciteit voor hun rekening nemen, en zijn voor 2027 gekwalificeerd als "voldoende".

Programma 5: Vervoerregio Amsterdam

Naam verbonden partij	Vervoerregio Amsterdam
Site	https://vervoerregio.nl/
Kerngegevens	Jodenbreestraat 25, 1011 NH Amsterdam
Doel/ openbaar belang	Samenwerking versterken op het gebied van verkeer en vervoer, bevorderen van bereikbaarheid
Missie	Verkeer en vervoer ondersteunt de ruimtelijk-economische ontwikkelingen en de ontplooiingskansen van mensen. Dat vraagt om intensieve samenwerking afstemming tussen het mobiliteitsbeleid en de andere beleidsvelden.
Visie	Het versterken van de samenwerking op het gebied van Verkeer en Vervoer in regio Amsterdam-Almere.
Ontwikkelingen	Met het aannemen van de motie Bikker in 2025 is er ruimte gecreëerd voor een eenmalige uitgaven om het OV niet te versralen. Daarnaast is er extra geld vrij gekomen voor andere projecten. De afzonderlijke verkeersprojecten binnen gemeente Oostzaan blijft de BDU-subsidie gewoon beschikbaar, met de kanttekening dat het Kabinet vanaf 2026 om administratieve redenen de jaarlijkse Brede Doel Uitkering met 10% wil korten.
Eigen vermogen per 01-01-2027	€0
Eigen vermogen per 31-12-2027	€0
Vreemd vermogen per 01-12-2027	€475.472.942
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€397.185.371
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€0
Rekeningresultaat 2025 van de GR	€0
Risico's en beheersmaatregelen	Bij de VRA lopen we weinig risico omdat we geen bijdrage aan de VRA betalen. We ontvangen subsidies voor projecten. Mocht de VRA onvoldoende middelen hebben en onze projecten minder of helemaal niet subsidiëren dan bepalen we als deelnemende gemeenten zelf of we een dergelijk project wel of niet uitvoeren (geen risico). Ook voor verliesgevend projecten die de VRA zelf uitvoert betalen we als deelnemende gemeenten niet.

Programma 5: OD IJmond

Naam verbonden partij	OD IJmond
Site	www.odijmond.nl
Kerngegevens	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. Zij ondersteunen en adviseren inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen.
Doel/ openbaar belang	De beleidslijnen die door de deelnemende gemeenten en de Provincie Noord-Holland in hun milieubeleidsplannen en overeenkomsten zijn neergelegd, bepalen welke werkzaamheden uitgevoerd worden en worden vastgelegd in het uitvoeringsprogramma van OD IJmond. OD IJmond heeft namelijk zelf geen milieubeleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst.
Missie	OD IJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireert OD IJmond burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.
Visie	OD IJmond werkt, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, adviseert OD IJmond over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijke domein. In de uitvoering van onze taken vervult OD IJmond een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel inhoud als uitvoering bevordert OD IJmond een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelt OD IJmond de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend. Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van OD IJmond een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticipeert OD IJmond hierop en faciliteert met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- en regelgeving.
Ontwikkelingen	De begroting 2027 maakt onderdeel uit van een meerjarig traject dat in 2023 is gestart om de organisatie zowel operationeel als financieel te versterken. Binnen het programma 'Toekomstbestendig OD IJmond' werken wij samen met onze deelnemers aan de noodzakelijke stap om opnieuw de basis op orde te brengen. Daarmee leggen we een stevige basis om onze opdracht ook in de toekomst goed te kunnen blijven uitvoeren, met behoud van onze dienstverlening en met ruimte voor verdere ontwikkeling. In het afgelopen jaar hebben we belangrijke stappen gezet, zoals het herijken van de financieringsstructuur. We herijkten het financieel volume, actualiseerden de systematiek zodat deze aansluit op de governance en stelden spelregels op om de financiering naar de toekomst toe actueel te houden. Met deze begroting leggen we deze nieuwe financieringsstructuur nu vast. Gelijktijdig actualiseren van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en is gewerkt aan het wegwerken van achterstanden die in de afgelopen jaren zijn ontstaan bij de uitvoering van wettelijke taken.
Eigen vermogen per 01-01-2027	€592.000
Eigen vermogen per 31-12-2027	€ 467.000
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€8.446.000
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€8.570.000
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€706.154
Rekeningresultaat van de GR 2025	€-7.305

Risico's en beheersmaatregelen	De door de GR geïdentificeerde risico's betreffen met name de bedrijfsvoering. Er spelen momenteel organisatorische risico's (financiering, personele capaciteit en robuustheid). Met een programma Toekomstbestendig ODJ wordt ingespeeld op deze risico's. Het Programma Toekomstbestendig ODJ is erop gericht om de organisatie operationeel en financieel toekomstbestendig te maken met behoud van het huidige (kwaliteits)niveau en de continuïteit van de dienstverlening met als vervolgstap het (zelfstandig) kunnen voldoen aan de robuustheidseisen en kwaliteitscriteria vanuit het ministerie. Daarnaast is een risico dat er zullen kosten gemaakt zullen gaan worden in geval van calamiteiten die de normale uitoefening van taken te boven gaan. I.v.m. de risico's die de ODJ in kaart heeft gebracht beschikt de ODJ over een weerstandsvermogen. Risico's, die voortvloeien uit de uitvoering van gemeentelijke taken, zijn uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.
--------------------------------	--

Programma 6: Cocensus

Naam verbonden partij	Cocensus
Site	https://www.cocensus.nl/nl
Kerngegevens	Openbaar lichaam genaamd 'gemeenschappelijke regeling Cocensus', gevestigd te Heemskerk, gemeente Heemskerk.
Doel/ openbaar belang	Cocensus is een gemeenschappelijk regeling (GR) van dertien gemeenten namelijk Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Heiloo, Castricum, Dijk & Waard en Den Helder. In deze GR zijn de uitvoeringswerkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen ondergebracht. Cocensus verzorgt het bestandsonderhoud, de heffing, de invordering, de behandeling van bezwaar- en beroepschriften en de behandeling van verzoeken om kwijtschelding.
Missie	Cocensus is de partner voor het integraal waarderen, heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen.
Visie	Cocensus heeft een bedrijfsmatige grondslag en zal tegen een zo laag mogelijk tarief en zo hoog mogelijke kwaliteit haar diensten integraal aanbieden. De belangrijkste waarden hierbij zijn: · Klantgericht · Kwalitatief · Innovatief · Efficiënt en effectief · Resultaatgericht · Integriteit
Ontwikkelingen	Schaalvergroting Per 1 januari 2027 zal na toestemming van de huidige deelnemers de gemeente Zandvoort toetreden tot Cocensus. Datagedreven Werken Richting 2027 zet Cocensus de lijn voort die in 2025 en 2026 is ingezet met het project Datagedreven Werken. In samenwerking met een externe partner zijn diverse initiatieven gestart om nieuwe technieken te verkennen en toe te passen, steeds in overleg met de vakspecialisten binnen de organisatie. In de eerste fase lag het accent op ondersteuning van het WOZ-proces, met als doel de kwaliteit en doelmatigheid van de uitvoering te versterken en de inzet van externe capaciteit te beperken. Bij de verdere ontwikkeling staan drie uitgangspunten centraal. De toegepaste technieken moeten voldoen aan de kaders van de Wet WOZ en de waarderingsinstructie en worden daarom periodiek afgestemd met de Waarderingskamer. Daarnaast blijft de deskundigheid van de medewerkers leidend: modellen worden samen met taxateurs ontwikkeld, beoordeeld en bijgesteld, waarna de uitkomsten door hen worden vastgesteld. Ook wordt ervoor gezorgd dat de resultaten goed aansluiten op de bestaande belastingapplicatie, zodat zij binnen de reguliere processen kunnen worden verwerkt.

Eigen vermogen per 01-01-2027	€196.000
Eigen vermogen per 31-12-2027	€116.000
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€14.325.000
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€14.177.000
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€269.000
Resultaat van de GR 2025	€-61.000
Risico's en beheersmaatregelen	Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming Informatiebeveiliging en gegevensbescherming blijven voor Cocensus belangrijke aandachtspunten, vooral met de komende verplichtingen vanuit de NIS2-richtlijn. Cocensus heeft deze onderwerpen tot prioriteit benoemd om te voldoen aan de strengere eisen rond cyberveiligheid en gegevensbeheer. BIO 2.0 en de NIS2-richtlijn vereisen dat Cocensus extra maatregelen neemt om gevoelige gegevens adequaat te beschermen tegen datalekken, cyberaanvallen en andere beveiligingsrisico's. Dit omvat onder meer verplichte risicobeoordelingen, beveiligingsmaatregelen, en het snel melden van incidenten aan de toezichthouder en het CSIRT bij cyberincidenten. Weerstandsvermogen Cocensus heeft een zeer beperkt weerstandsvermogen (de algemene reserve is contractueel gemaximeerd op €250.000). Dit houdt in dat financiële tegenvallers in rekening worden gebracht bij de deelnemers.

Programma 6: OVER-Gemeenten

Naam verbonden partij	OVER-gemeenten
Site	www.over-gemeenten.nl
Kerngegevens	OVER-gemeenten, Oostzaan en Wormerland
Doel/ openbaar belang	OVER-gemeenten, een samenwerking tussen Wormerland en Oostzaan, is opgericht om beleidsmatige, uitvoerende en organisatorische opgaven te bundelen en de dienstverlening te verbeteren. De gemeenschappelijke regeling werkt binnen kaders vastgesteld door de gemeenteraden van Wormerland en Oostzaan.
Missie	OVER-gemeenten optimaliseert het samenspel tussen colleges, bestuur en organisatie als fundament voor een effectieve serviceorganisatie voor meerdere gemeenten. Daarnaast richt het zich op het optimaliseren van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen, en de efficiënte bedrijfsmatige ondersteuning voor klantgerichte processen. Een constante kwaliteit wordt nagestreefd door optimale inzet van personeel.
Visie	In de notitie 'Verbinding te OVER' is de volgende visie opgenomen: "Een lenige en slagvaardige organisatie, gericht op de buitenwereld, samen en voor elkaar, daadkrachtig, en met een positief kritische, lerende en betrokken cultuur".
Ontwikkelingen	Als gewaardeerde partner weegt de OVER-organisatie de financiële opgaven van de gemeenten scherp mee. Er blijft echter een spanningsveld tussen een kwalitatieve dienstverlening en de noodzaak om de gemeentelijke begrotingen sluitend te krijgen, wat dwingt tot een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Tegelijkertijd zorgen de lopende fusieonderzoeken voor bestuurlijke onzekerheid. Omdat de gemeenteraden hierin leidend zijn, volgt het bestuur de diverse scenario's op de voet.
Eigen vermogen per 01-01-2027	€877.679

Eigen vermogen per 31-12-2027	€532.823
Vreemd vermogen per 01-01-2027	€2.361.414
Vreemd vermogen per 31-12-2027	€2.667.759
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€8.941.367
Resultaat van de GR 2025	€647.056
Risico's en beheersmaatregelen	Belangrijke risico's voor de gemeente liggen in de financiering van OVER-gemeenten. Specifieke zorgen betreffen de beheersing van personeelskosten bij hoog verloop of ziekte, en de toenemende overdracht van taken vanuit het Rijk zonder toereikende financiering.

Programma 6: Stichting Rijk

Naam verbonden partij	Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)
Site	https://www.stichtingrijk.nl/
Kerngegevens	Raadhuisplein 1, 2101 HA Heemstede
Doel/ openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords
Ontwikkelingen	Het dagelijks bestuur van OVER-gemeenten en de colleges van Oostzaan en Wormerland hebben ingestemd met het voornemen om OVER-gemeenten per 1 januari 2027 zelfstandig te laten deelnemen aan Stichting RIJK. Als gevolg daarvan beëindigen Oostzaan en Wormerland hun deelname. Deze wijziging sluit aan bij de huidige inrichting van de samenwerking, waarbij OVER-gemeenten een belangrijk deel van de inkoop- en aanbestedingsactiviteiten voor beide gemeenten uitvoert en deze belangen al vertegenwoordigt binnen Stichting RIJK. De formalisering van deze wijziging is nog niet afgerond en daarom nog niet verwerkt in de begroting 2027 van OVER-gemeenten. Om die reden blijft het budget vooralsnog opgenomen in onze begroting 2027. Na afronding van de formalisering wordt het bijbehorende budget overgedragen aan OVER-gemeenten en verwerkt in een volgend P&C-document.
Eigen Vermogen 01-01-2027	€1.005.360
Eigen Vermogen 31-12-2027	€1.020.270
Vreemd Vermogen 01-01-2027	€626.113
Vreemd Vermogen 31-12-2027	€891.331
Bijdrage gemeente aan GR 2027	€65.035
Resultaat van de GR 2025	€545.568
Risico's en beheersmaatregelen	Stichting Rijk heeft een weerstandratio van 1,2. De risico's voor de gemeente zijn zodoende minimaal. Omdat RIJK buiten de gemeentelijke regeling opereert en financieel zelfstandig is, vormt de relatief lage solvabiliteit geen direct risico voor de gemeentelijke financiële positie. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt voldoende geacht om de geïdentificeerde risico's op te vangen.

Overige Samenwerkingsverbanden

Privaatrechtelijke verbintenissen

Daarnaast zijn wij ook privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden aangegaan. Onderstaand is een overzicht van deze samenwerkingsvormen opgenomen.

- Regeling Zonder Meer, inkoop WMO Jeugd
- Overeenkomst tot uitvoering op HRM-gebied met Driessen voor wat betreft de salarisadministratie
- Overeenkomst tot samenwerking in regio-verband bij milieutaken (omgevingsdienst IJmond)
- Gemeente Archief Zaanstad

Aandelen

Vanuit ons aandeelhouderschap hebben wij ook een verbintenis met de volgende bedrijven:

- Bank voor Nederlandse Gemeenten
- E.Z.W. N.V. (opgeheven in 2018)

Bijzondere samenwerkingsverbanden

Naast de bovenstaande verbonden partijen werken wij ook samen met de volgende partijen:

- Stichting Opspoor, onderwijs
- Regionale politie Zaanstreek-Waterland
- Stichting Grootschalige basiskaart Noord-Holland
- Regionaal platform recreatie en toerisme
- Stichting Marketing Zaanstreek
- Provincie (risicokaart)
- CROS

Overige samenwerking

De gemeente Oostzaan staat in beginsel positief tegenover het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, teneinde het publieke belang zoveel mogelijk te dienen. In dat kader is dan ook aandacht voor nieuwe kansen of ontwikkelingen, om –indien dat noodzakelijk is- de bestaande samenwerkingsverbanden verder uit te werken of nieuwe samenwerkingspartners te zoeken. De aard van de beoogde samenwerking en de publieke belangen die daarbij betrokken zijn, is leidend voor de vorm van samenwerking en de partij waarmee samenwerking worden gezocht. Dat kan zowel een bestuursorgaan, een gemeente of een private partij zijn.

Paragraaf Financiering

Waar gaat het over

Deze paragraaf geeft duidelijkheid over hoe de financiering van decentrale overheden (zoals gemeenten) werkt. We leggen hier zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over financiering uit. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) zorgt voor duidelijke regels voor de financiering en helpt de kredietwaardigheid van overheidsorganisaties te verbeteren. Deze wet maakt ook de financiering transparanter. De wet introduceert twee belangrijke onderdelen:

- Het treasurystatuut
- De financieringsparagraaf.

Het treasurystatuut heeft als doel om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vast te leggen. Hierdoor kan de gemeenteraad beter zijn taak uitvoeren. De financieringsparagraaf geeft inzicht in belangrijke ontwikkelingen en de plannen voor risicobeheer, de financiële situatie, en de leningen.

Op 4 februari 2019 heeft de raad een geactualiseerd treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut staat hoe het financiële beleid wordt gemaakt, hoe de planning en controle georganiseerd zijn, hoe de uitvoering van financieringsactiviteiten verloopt, en hoe de interne en externe controle is geregeld.

Ontwikkelingen

Bij interne ontwikkelingen gaat het onder andere over het afstoten van bedrijfsonderdelen of het oppakken van nieuwe activiteiten. Het komend jaar is van geen van beide sprake. Ten aanzien van de externe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de treasuryfunctie, zoals de internationale economische ontwikkeling en de geld- en kapitaalmarkt, laten wij ons primair adviseren door onze 'huisbankier' de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Onze adviseurs aldaar volgen de ontwikkelingen nauwlettend en hebben ook de knowhow op dit gebied.

Financieringsbehoefte

De komende jaren verwachten wij een mutatie in de financieringsbehoefte. Deze wordt bepaald door de lopende investeringen, het Meerjareninvesteringsplan 2027-2030 en het inzetten van reserves en voorzieningen.

Financieringsbehoefte (bedragen x €1.000,-)	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldi (primaire begroting)	-505	-171	52	714
Mutaties reserves en voorzieningen	184	190	113	113
Afschrijvingen	2.263	2.029	2.044	2.068
Investerings 2027-2030	-273	-16.201	-4.259	-2.817
Aflossing huidige langlopende leningen	-920	-920	-920	-920
Aflossing nieuwe langlopende leningen (nog af te sluiten)	0	0	-217	-267
Totaal	750	-15.073	-3.186	-1.108

Treasurybeleid

Het uitgangspunt voor de treasury-activiteiten voor de komende jaren is dat we de bedragen en looptijden van aan te trekken langlopende leningen afstemmen op het renterisico dat de gemeente loopt. De zogenaamde renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Nieuwe leningen zullen we voor een looptijd van vijf tot vijftwintig jaar aan gaan, waarbij rekening wordt gehouden met de afschrijvingstermijn van het project of activum. Bij

duidelijk oplopende rentestanden zullen we dit heroverwegen en eventueel voor kortere termijnen kiezen. De structurele vermogensbehoefte wordt structureel gefinancierd.

Leningportefeuille

Hieronder wordt de ontwikkeling van de portefeuille van de langlopende leningen weergegeven.

Mutaties leningenportefeuille (bedrag x €1.000)	2026/2027
Stand per 1 januari 2026 (bron: jaarrekening 2025)	27.945
Reguliere aflossing 2026	-920
Nieuwe leningen 2026	0
Verwachte stand per 31-12-2026	27.025
Reguliere aflossing 2027	-920
Aantrekken nieuwe lening 2027, op basis van geplande investeringen en optimaal gebruik van kasgeldleningen	0
Verwachte stand per 31 december 2027	26.105

Rentevisie en rentekosten

Rentevisie

We baseren ons op verwachte ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. De grote algemene banken en de banken voor de publieke sector (onder andere onze 'huisbank' BNG) houden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, met inachtneming van de zogenaamde 'prudente' houding die een gemeente ten aanzien van beleggingen en leningen dient te hebben.

Rentekosten

De interne rekenrente voor investeringen en producten bedraagt voor 2027 eveneens 2,3%. Dit percentage is vastgesteld in de Kadernota 2027, en zal worden doorberekend naar de kapitaallasten van alle afgeronde en nieuwe investeringen.

Risicobeheer en berekening Renterisico

De Wet FIDO verplicht de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichthoudende functie. De kasgeldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld. De renterisiconorm betreft het renterisico van de langlopende schuld.

Prognose kasgeldlimiet voor 2027 (bedragen x €1.000)	2027
Omvang van de begroting (totalen programma 1 t/m 6)	35.911
- in procenten van de omslag	8,50%
(1) Toegestane kasgeldlimiet	3.052
(2) Omvang vlottende korte schuld	3.037
(3) Omvang vlottende middelen	7.403
Contante gelden in kas	3
Tegoeden in rekening courant	200
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	7.200
Toets kasgeldlimiet:	
(4) Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-4.366
Toegestane kasgeldlimiet (1)	3.052
Onderschrijding van de kasgeldlimiet	7.418

Renterisico

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie.

Berekening Renterisiconorm (bedragen x €1.000)	2027	2028	2029	2030
(1a) Renteherziening op vaste schuld o/g (opgenomen geld)	0	0	0	0
(1b) Renteherziening op vaste schuld u/g (uitgegeven geld)	0	0	0	0
(1c) Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
(2) Betaalde aflossingen reguliere leningen	920	920	920	920
(3) Renterisico op vaste schuld (1c-2)	-920	-920	-920	-920
Berekening renterisiconorm:				
(4) Begrotingstotaal primair (excl. mutaties in reserves)	35.911	30.403	30.341	30.435
(5) Normpercentage (ministerieel vastgesteld)	20%	20%	20%	20%
Toets renterisiconorm:				
(6) Renterisiconorm (4*5)	7.182	6.081	6.068	6.087
(7) Renterisico op vaste schuld (3)	-920	-920	-920	-920
Ruimte (+)/ Overschrijding (-): (6)-(7)	8.102	7.001	6.988	7.007

Bij de renterisiconorm wordt rekening gehouden met de renterisico's die gemeenten lopen over nieuw af te sluiten leningen ter vervanging van afgeloste leningen. De renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zorgen ervoor dat de gemeente een ogenschijnlijk gering risico loopt. Omdat de huidige leningen niet geherfinancierd hoeven te worden, is er geen sprake van renterisico.

We volgen de liquiditeiten nauwlettend. De Wet FIDO verplicht gemeenten binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm te blijven. Investerings- en de daaraan verbonden geldleningen hebben gevolgen voor deze renterisiconorm. Onder 'Risicobeheer' verwerken we de genoemde financieringsbehoefte in de berekening van de renterisiconorm, zodat we kunnen beoordelen of ons voorgenomen beleid voor 2027-2030 binnen de kaders van de Wet FIDO valt.

Solvabiliteit

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre een onderneming de financiële verplichtingen (betalingen) aan verschafters van vreemd vermogen (leningen) kan nakomen met behulp van alle activa. Aangezien de liquidatiewaarde (verkoopwaarde) van de vaste activa niet bekend is, moet er bij de bepaling van de liquiditeit worden uitgegaan van de boekwaarden van de activa, zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekeningen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen x 100%. In onderstaand schema is de berekening van de solvabiliteit berekend op basis van de vastgestelde jaarrekeningen.

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Totaal vermogen	Solvabiliteit
2016	5.856.859	33.782.053	39.638.882	14,78 %
2017	5.680.056	35.516.209	41.196.265	13,79 %
2018	5.011.930	37.998.333	38.010.263	13,19 %
2019	5.547.780	33.240.716	38.788.496	14,30 %
2020	3.807.202	35.563.720	39.370.922	9,67 %
2021	3.393.876	37.804.705	41.198.481	8,24 %
2022	4.474.004	39.226.230	43.700.234	10,24 %
2023	10.716.830	39.325.143	50.041.973	21,42 %
2024	10.463.433	40.098.742	50.562.175	20,69 %
2025	11.463.433	41.216.278	52.635.737	21,78 %

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente. Afhankelijk van de directe opbrengstwaarde van de activa ligt de minimumnorm voor het bedrijfsleven op een waarde tussen de 25% en 40%. Voor overheden is geen norm opgesteld.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de Wet Verplicht Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat de decentrale overheden hun overtollige middelen (gelden op rekening courant, bij de bank, boven een bepaald drempelbedrag) aan moeten houden bij het Ministerie van Financiën (de schatkist). Het doel hiervan is het verlagen van de EMU-schuld van de collectieve sector. Doordat de decentrale overheden hun tijdelijk overtollige gelden aanhouden bij de schatkist, wordt de externe financieringsbehoefte van het Rijk verminderd. De gemeenten hebben een rekening-courant bij de schatkist waar de gelden op aangehouden moeten worden. Het zogenaamde drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting. Het totaal van alle liquide middelen op de diverse bankrekeningen, mag gemiddeld per kwartaal niet boven dit drempelbedrag uitkomen. Voor Oostzaan bedraagt deze €1.000.000.

Ook in 2027 zal dagelijks de hoogte van de bankrekening worden getoetst aan het drempelbedrag.

Paragraaf Lokale heffingen

Waar gaat deze paragraaf over

De paragraaf lokale heffingen bevat naast de geraamde inkomsten ook het beleid ten aanzien van de lokale gemeentelijke heffingen, het kwijtscheldingsbeleid en een aanduiding van de lokale lastendruk.

In de BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) zijn de eisen verscherpt inzake de onderbouwing van de tarieven, die hoogstens kostendekkend mogen zijn. De gemeente moet een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van de kosten. Daarnaast moet in een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen inzichtelijk worden gemaakt hoe bij de berekening van tarieven en heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde kosten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekening, en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Cocensus

De gemeente Oostzaan heeft de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en het opleggen van de aanslagen en de invordering van onroerendezaakbelasting (OZB), roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, grafrechten en leges omgevingsvergunningen ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling, zijnde Cocensus. Ook de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar- en beroepschriften vindt plaats door Cocensus.

Cocensus is verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke belastingen van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Landsmeer.

Voor de gemeente Oostzaan is de bijdrage over 2027 €269.000.

Retributies versus belastingen

De gemeentelijke heffingen zijn, naast de doeluitkeringen van het Rijk en de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een belangrijke bron van inkomsten. Er zijn twee soorten gemeentelijke heffingen: retributies en belastingen. Bij belastingen is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Belastingen worden gezien als een algemeen dekkingsmiddel. Bij de retributies is er sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak, dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%.

Beleidsvoornemens lokale heffingen

Het totale pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een 11-tal verschillende belastingen en heffingen, die jaarlijks door de gemeenteraad worden vastgesteld in de tarievennota en bijbehorende belastingverordeningen.

Uitgangspunt bij het bepalen van de verschillende tarieven zijn:

- aanpassing van de tarieven met het inflatiepercentage van 1,9%, zoals reeds vastgesteld in de Kadernota 2027-2030.

Uitzonderingen zijn:

- tarieven gebonden aan een wettelijk maximum (zoals reisdocumenten en rijbewijzen);
- afvalstoffenheffing en rioolrecht mogen maximaal kostendekkend zijn;
- voor de OZB en RZB geldt, dat niet de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het inflatiepercentage.

Toelichting:

Bij de Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak Belasting (RZB) wordt de jaarlijkse totale opbrengst in de begroting geïndexeerd met 1,9%. Voor de berekening van de OZB-tarieven worden bij een stijgende WOZ-waarde de tarieven voor de OZB verlaagd ten opzichte van 2026. Voor een gemiddelde woning stijgt de OZB-aanslag met 1,9%.

WOZ-waardestijgingen

De WOZ-waardestijging heeft een negatief effect op de Algemene Uitkering. Het Rijk gaat ervan uit dat bij een stijging van de WOZ-waarde de inkomsten van de gemeente stijgen door een hogere opbrengst OZB. Om deze korting van circa €135.000 op de Algemene Uitkering op te vangen, is een compensatiestijging van het OZB-tarief benodigd met 4,4% boven op de reguliere inflatiestijging. Het beleid van de gemeente Oostzaan is deze verlaging van de algemene uitkering niet te verhalen bij inwoners. Deze daling van inkomsten wordt dus niet verrekend in het OZB-tarief. Dit heeft als gevolg dat de gemeente Oostzaan structureel in inkomsten achteruitgaat.

Gemeentelijke belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Uitgangspunt bij het vaststellen van de belastingtarieven is dat deze trendmatig worden verhoogd met de verwachte inflatie. In overeenstemming met de Kadernota 2027 is in de Programmabegroting 2027-2030 voor de belastingen rekening gehouden met een inflatiepercentage van 1,9%.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld (de zogenaamde herwaardering). Oostzaan hanteert het uitgangspunt, dat de gemiddelde waardestijging (of daling), die voortvloeit uit de herwaardering, wordt gecompenseerd door een evenredige tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarmee bereikt de gemeente dat de waardemutatie niet leidt tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in de aanslagen. Dit is het geval als de waarde van een woning meer of minder stijgt dan het Oostzaanse gemiddelde. Conform het vastgestelde inflatietarief uit de kadernota 2027-2030 worden de inkomsten vanuit de OZB-inkomsten verhoogd met 1,9%. De WOZ-waarden voor het belastingjaar 2027 worden gebaseerd op het prijspeil 1 januari 2026. De gemiddelde WOZ-waarde voor het jaar 2026 bedraagt €583.000. Met inachtneming van deze uitgangspunten is een opbrengst berekend voor 2027 van €2.084.874 voor woningen en €959.898 voor niet-woningen.

Bron gemiddelde WOZ-waarde:

'<https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->'

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWWB)

Eigenaren en gebruikers van onroerend goed betalen gemeentelijke belastingen in de vorm van de onroerendezaakbelasting (OZB). Het is wettelijk mogelijk om ook voor eigenaren en gebruikers van roerende woon- en bedrijfsruimten (zoals woonboten en woonwagens) een gelijke belasting in te voeren, te weten de Roerende Woon- en bedrijfsruimte belasting (RWWB). Om eigenaren en gebruikers van roerend en onroerend goed gelijk te behandelen is het tarief van die belasting gelijk aan het tarief van de OZB. De berekende opbrengst voor 2027 bedraagt €7.133.

Hondenbelasting

Onder de naam "hondenbelasting" heft de gemeente een belasting op het houden van honden binnen de gemeente. Belastingplichtige is de houder van de hond. Het aantal honden is bepalend voor de opbrengst van de belasting. De raming voor 2027 bedraagt €38.722.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een algemene belasting die een gemeente kan heffen. Toeristenbelasting wordt opgelegd als u verblijft in een gemeente waar u niet staat ingeschreven, zoals bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. De eigenaar van de verblijfplaats krijgt de belastingaanslag voor toeristenbelasting op basis van het aantal overnachtingen. Deze mag de toeristenbelasting aan u doorberekenen. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Dit kan zijn een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. In Oostzaan wordt gerekend met een vast tarief per overnachting, zijnde een bedrag van €5,10 per persoon per nacht. Het totaal aan begrote opbrengsten toeristenbelasting bedraagt €414.733.

Gemeentelijke retributies

Onder de naam retributies heft de gemeente tarieven voor diverse typen van dienstverlening. Bij retributies is sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taakuitoefening. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor die taakuitoefening. Belastingplichtige is de aanvrager van de dienst of degene voor wie de dienst is verleend. Geregeld is er landelijk publiciteit over de gemeentelijke tarieven en de verschillen daartussen. Die verschillen ontstaan in de regel als gevolg van de gemaakte beleidskeuzes.

Rioolheffing

De kosten die de gemeente maakt voor de watertaken worden op inwoners en bedrijven verhaald via de rioolheffing. De kosten voor watertaken (afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater) zijn berekend in het Gemeentelijk Riolerings Plan 2019-2023. Het GRP zal in 2027 worden herzien en benoemd als WRP (water- en rioleringsplan). De lasten voortkomend uit het WRP zullen worden doorberekend in de tarieven van 2028. In de begroting 2027 is rekening gehouden met een opbrengst van €1.657.039. Ten opzichte van 2026 wordt het tarief voor de rioolheffing verhoogd met het inflatiepercentage van 1,9%.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	1.255.862	1.185.173	1.163.192
Directe uren	104.594	191.367	148.332
Overhead	145.222	118.235	182.261
BTW	86.832	194.189	194.189
Lasten Totaal	1.592.510	1.688.964	1.687.974
Baten	1.593.299	1.626.143	1.657.039
Mutatie voorziening	0	-62.821	-30.935
Saldo	0	0	0
Kostendekkendheid	100%	100%	100%

Het beleid voor rioolheffing is een kostendekkend tarief, voor de berekening van de kostendekkendheid wordt gebruikt gemaakt van de software van kostendekkendheid.nl. Onderstaande grafiek wordt hieruit gegenereerd.

In de rioolrechten mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun rioolheffing. Daarnaast mag 10% van het budget openbaar groen worden toegerekend. De tot standkoming van het tarief 2027 is gebaseerd op het tarief 2026, verhoogd met 1,9% inflatie.

Voor de stijging van de kosten, hoger dan onze inflatie, wordt in de begroting een beroep gedaan op de aanwezige rioolvoorziening, waaraan een bedrag van €30.935 voor het jaar 2027 zal worden onttrokken.

Afvalstoffenheffing

Onder de naam afvalstoffenheffing wordt een recht geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval heeft. Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Het beleid is een kostendekkend tarief, er wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 100%. In de begroting 2027 is rekening gehouden met een kostendekkende opbrengst van €2.014.149, waarvan €1.944.149 zal worden opgelegd middels de afvalstoffenheffing.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	1.365.384	1.398.927	1.416.694
Directe uren	81.703	201.337	168.509
Overhead	110.413	124.395	207.053
BTW	246.977	221.893	221.893
Lasten Totaal	1.804.477	1.946.552	2.014.149
Baten	1.769.755	1.946.552	2.014.149
Mutatie voorziening	0	0	0
Saldo	34.722	0	0
Kostendekkendheid	98%	100%	100%

In de afvalstoffenheffing mag als last meegenomen worden de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW Compensatiefonds (BCF), zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW. Immers de gemeenten worden gekort op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is de wettelijke compensatie die gemeenten kunnen opvoeren in hun afvalstoffenheffing. Daarnaast wordt toegerekend aan het afvalstoffentarief: 10% van het budget Openbare Orde en veiligheid, kosten BOA, 10% van het budget openbaar groen en de begrote kwijschelding.

Lijkbezorgingsrechten

Voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats worden rechten geheven.

Algemeen uitgangspunt voor de begrafenisrechten is een aanpassing van de tarieven met alleen de inflatiecorrectie. Ten opzichte van 2026 worden de tarieven voor de begrafenisrechten verhoogd met het inflatiepercentage van 1,9% voor 2027.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten	60.159	105.620	80.289
Directe uren	145.038	166.463	111.831
Overhead	201.374	102.849	137.411
Lasten Totaal	406.571	374.932	329.531
Baten	126.847	158.500	158.500
Saldo	279.724	216.432	171.031
Kostendekkendheid	31%	42%	48%

Opbrengsten belastingen en retributies

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke belastingopbrengsten en retributies er zijn en hoeveel de inkomsten daarvan bedragen, zoals deze in de programmabegroting 2027 zijn verwerkt.

Gemeentelijke belastingen	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
OZB-woningen (eigenaren)	1.993.675	2.031.430	2.084.874
OZB niet-woningen (eigenaren en gebruikers)	883.647	884.691	959.898
Roerende woon- en bedrijfsruimten	7.534	7.000	7.133
Precariobelasting	0	0	0
Hondenbelasting	36.146	37.881	38.722
Toeristenbelasting	405.668	394.841	414.733

Gemeentelijke retributies	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Afvalstoffenheffing (exclusief opbrengsten PMD)	1.674.743	1.876.552	1.944.149
Rioolrechten (exclusief overige opbrengsten)	1.593.299	1.626.143	1.657.039
Begrafenisrechten	126.847	158.500	158.500

Kwijtscheldingsbeleid

De normen voor het kwijtscheldingsbeleid, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, voor wat betreft de gemeentelijke lasten zijn gesteld op 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

De normen voor de bijzondere bijstand, als onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid, zijn ingesteld op 110%. Dit betekent dat een vrij grote groep belastingplichtigen in aanmerking komt voor kwijtschelding, waardoor hun besteedbare ruimte groter wordt. In de begroting 2027 is een bedrag aan kwijtschelding opgenomen van €36.000.

De gemeente Oostzaan verleent uitsluitend kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing.

	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bezwaar WOZ	240	123	120
Bezwaar overige heffingen	45	29	30
Bezwaar Bestuurlijke Boete	0	0	0
Beroep WOZ	12	0	0
Beroep overige heffingen	0	0	0
Lasten regeling kwijtschelding	€31.397	€36.000	€36.000

Leges

Algemeen

De tarieven voor 2027 worden primair aangepast aan de hand van het inflatiepercentage van 1,9%, tenzij nader beperkt door wettelijke tariefstellingen. Het is niet toegestaan om meer dan 100% kostendekkend te zijn. Een 100% kostendekkende legesverordening is risicovol, wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt. De kostendekkendheid wordt dan overschreden.

De leges zijn onderverdeeld in drie hoofdstukken:

Hoofdstuk 1:

algemene dienstverlening (verstrekkingen uit de basisregistratie personen, burgerlijke stand, rijbewijzen, reisdocumenten, bestuursdocumenten, verkeer en vervoer),

Hoofdstuk 2:

dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning,

Hoofdstuk 3:

dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (horeca, prostitutiebedrijven, evenementenvergoeding en overige vergunningen. Een groot deel hier bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis is dit vaak niet kostendekkend).

Gemeente Oostzaan Rapport Kostendekkendheid begroting 2027					
Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	2.762	14.905	18.315	20.750	57,67%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	90.239	46.583	57.238	123.300	63,54%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	14.394	19.682	24.184	38.478	66,05%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	1.798	3.568	4.384	8.250	84,61%
Paragraaf 1.5 - Bestuursstukken					
Paragraaf 1.6 - Vastgoed informatie		6.094	7.488	5.000	36,81%
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken		1.960	2.408	3.726	85,30%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief					
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten			12.204	14.996	40,44%
Paragraaf 1.10 - Diversen					
Totaal hoofdstuk 1	109.193	104.996	129.013	210.504	61,33%
Hoofdstuk 2 - Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning					
Paragraaf 2.1 - Begripsomschrijvingen					
Paragraaf 2.2 - Vooroverleg EN INTAKETAFEL EN OMGEVINGSTAFEL					
Paragraaf 2.3 - BOUWACTIVITEITEN, HET GEBRUIKEN VAN EEN BOUWWERK OF GRONDEN EN HET SLOPEN VAN EEN BOUWWERK	37.135	107.604	132.218	270.000	97,49%
Paragraaf 2.4 - AANLEG activiteiten					
Paragraaf 2.5 - CULTUREEL ERFGOED					
Paragraaf 2.6 - ACTIVITEITEN IN DE OPENBARE RUIMTE EN OP OPENBARE WEGEN					
Paragraaf 2.7 - Milieubelastende activiteiten					
Paragraaf 2.8 - HET HOUDEN VAN EEN EVENEMENT					
Paragraaf 2.9 - OVERIGE ACTIVITEITEN					
Paragraaf 2.10 - BODEMONDERZOEKEN					
Paragraaf 2.11 - ADVIES					
Paragraaf 2.12 - ADVIES MET INSTEMMING					
Paragraaf 2.13 - Vermindering					
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten					
Paragraaf 2.15 - VASTSTELLEN EN WIJZIGING OMGEVINGSPLAN					
Paragraaf 2.16 - Overschrijving vergunning op naam					
Paragraaf 2.17 - In deze titel niet benoemde beschikking					
Paragraaf 2.18 - Buiten behandeling omgevingsvergunning					
Totaal hoofdstuk 2	37.135	107.604	132.218	270.000	97,49%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Exploitatie openbare inrichting	5.264	5.600	6.881	8.784	49,50%
Paragraaf 3.2 - Horecabedrijf/ Alcoholwet					
Paragraaf 3.3 - Seksbedrijven					
Paragraaf 3.4 - Ontheffing winkeltijden					
Paragraaf 3.5 - Evenement		6.379	7.839	5.415	38,09%
Paragraaf 3.6 - Artikel 3.6. Standplaatsen, marktplaatsen en overige vergunningen voor in gebruik te nemen gronden					
Paragraaf 3.7 - Artikel 3.7 Speelgelegenheid en kansspelautomaat					
Paragraaf 3.8 - Paragraaf 3.8. Overige vergunningen/ ontheffingen/vrijstellingen ex APV en aanverwante bijzondere wetten					
Paragraaf 3.9 - Paragraaf 3.9 Alle overige handeling gedurende/ na het besluitvormingstraject					
Paragraaf 3.10 - Paragraaf 3.10 Aanvullende voorwaarden en regels voor het heffen van vergoeding voor ingebruikneming van gemeentegronden					
Paragraaf 3.11 - Paragraaf 3.11 voorrang: dubbele grondslag					
Totaal hoofdstuk 3	5.264	11.979	14.720	14.199	44,42%
Totaal	151.592	224.579	275.951	494.703	75,86%
Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	109.193	104.996	129.013	210.504	61,33%
Kostendekking Hoofdstuk 2	37.135	107.604	132.218	270.000	97,49%
Kostendekking Hoofdstuk 3	5.264	11.979	14.720	14.199	44,42%
Kostendekking totale tarieven tabel	151.592	224.579	275.951	494.703	75,86%

Lokale lastendruk 2026

Om de lokale lastendruk te berekenen tellen 3 belastingtarieven mee: tarieven van de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor huurders telt alleen het tarief van afvalstoffen- en rioolheffing mee omdat huurders geen OZB betalen. Voor eigenaren van woningen gelden wel alle drie de genoemde belastingen.

De gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in 2025 bedroegen €1.339 per woning. In 2026 bedroegen deze woonlasten €1.409. De woonlasten voor het jaar 2027 zijn nog niet bekend omdat het tarief voor afvalstoffenheffing en OZB pas in december 2026 vastgesteld wordt bij de Verordeningen 2027.

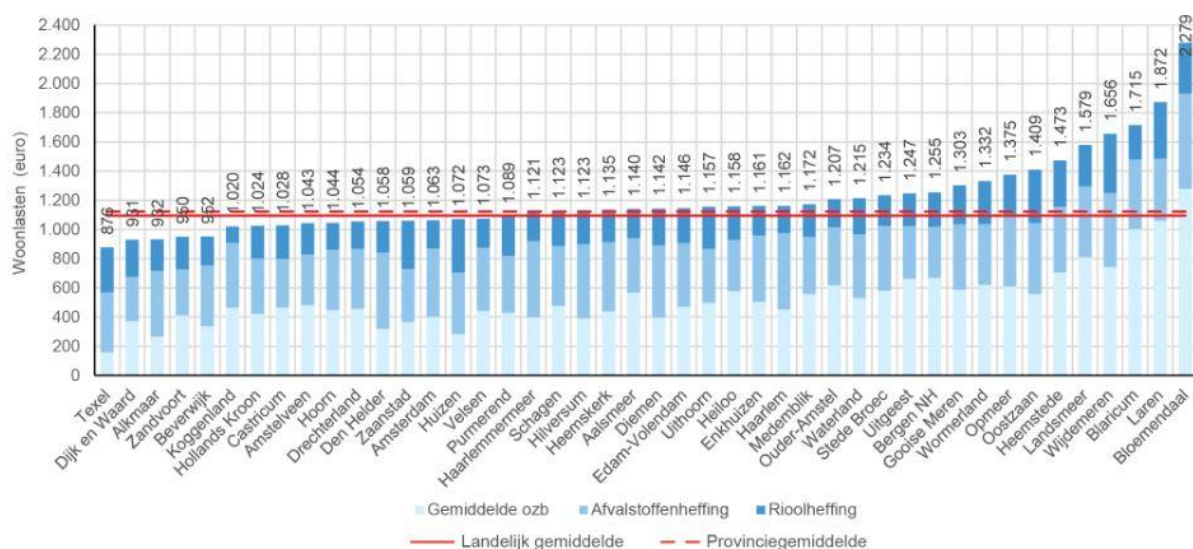
Vergelijking met omliggende gemeenten

In de navolgende tabellen worden de tarieven over het jaar 2026 van Oostzaan vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Bij de tarieven van omliggende gemeenten wordt uitgegaan van het tarief 2026, daar op dit moment geen recentere gegevens bekend zijn.

Gegevens gemeenten 2026			Tarieven, bedragen en mutaties														
© COELO, Groningen			OZB				Afvalstoffenheffing		Rioolheffing huishoudens		Woonlasten éénpersoonshuishouden		Woonlasten meerpersoonshuishouden		Toeristenbel. Hondenbelasting		
Provinciecode	Gemeente code	Gemeentenaam	Tarief woningen	Tarief eigenaar niet-woning	Tarief gebruiker niet-woning	Tarief niet-woning eigenaar/gebruiker	Gemiddelde betaalde o.b. woningen	Eénpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Eénpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Toeristenbelasting overnachting	Toeristenbelasting overnachting camping	Hondenbelasting	
			%	%	%		euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	
7 0363	Amsterdam		0,0527	0,2525	0,1832	0	402	352	469	192	192	946	1.063	7,34	19,04	0	
7 0385	Edam-Volendam		0,0911	0,1913	0,1613	0	471	325	437	238	238	1.034	1.146	2,10	4,60	0	
7 0415	Landsmeer		0,1057	0,2658	0,2608	1	809	365	487	283	283	1.457	1.579	4,11	10,66	0	
7 0431	Oostzaan		0,0829	0,2118	0,1810	0	559	409	486	365	365	1.332	1.409	5,00	5,00	52	
7 0439	Purmerend		0,0824	0,2289	0,2055	0	430	313	391	268	268	1.011	1.089	2,85	2,85	96	
7 0852	Waterland		0,0894	0,3803	0,2899	1	531	268	438	205	246	1.004	1.215	3,65	3,65	66	
7 0880	Wormerland		0,1086	0,2075	0,2318	0	620	381	417	295	295	1.296	1.332	4,10	4,10	102	
7 0479	Zaanstad		0,0743	0,3169	0,2417	1	367	363	363	329	329	1.059	1.059	geen camping	7,87	0	

Bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2026/bijlagen-2026-en-databestanden/>

Bovenstaande tarieven 2026 zijn door de COELO verwerkt in onderstaand overzicht, waarbij voor de provincie Noord-Holland het volgende overzicht kan worden getoond:

Bron: <https://coelo.nl/atlas-lokale-lasten-2026/gemiddelde-woonlasten-benchmarks-en-rangnummers-2026/benchmark-vergelijking-gemeentelijke-woonlasten-per-provincie-2026/>

Tarievenbeleid

1. Het tarievenbeleid in Oostzaan is gebaseerd op twee uitgangspunten: inflatiecorrectie en kostendekkendheid. De belastingopbrengsten worden in 2027 verhoogd met 1,9% voor inflatie. Voor wat betreft de retributies wordt gestuurd op kostendekkendheid. De tarieven worden formeel door de gemeenteraad vastgesteld bij de belastingvoorstellen die in december voorafgaand aan het begrotingsjaar worden aangeboden. De hieronder genoemde tarieven voor de OZB zijn afhankelijk van de stijging van de WOZ.

	2025	2026	2027
Onroerende Zaak Belasting (OZB) en Roerende Zaak belasting (RZB)			
· Woningen eigenaren	0,0908%	0,0829%	Stijging 1,9%
· Niet woningen eigenaren	0,2159%	0,2118%	Stijging 1,9%
· Niet woningen gebruikers	0,1848%	0,1810%	Stijging 1,9%
Hondenbelasting	50,50	51,70	52,50
Afvalstoffenheffing			
· Eénpersoonshuishouding	360	409	417
· Meerpersoonshuishouding	431	486	495
Rioolrechten			
· Garages etc.	130	133	136
· Woningen etc.	357	365	372
Grafrechten	1.958	2.005	2.043
Toeristenbelasting (per nacht)	4,90	5,00	5,10

Paragraaf Bedrijfsvoering

Waar gaat het over

De activiteiten op het gebied van bedrijfsvoering worden uitgevoerd door OVER-gemeenten. Dit is de gezamenlijke werkorganisatie van de gemeente Wormerland en de gemeente Oostzaan. In deze paragraaf leest u een beknopte samenvatting van de Begroting 2027-2030 van OVER-gemeenten. Voor meer informatie verwijzen wij naar de begroting van OVER-gemeenten 2027-2030.

Ontwikkelingen

Binnen het traject Duurzaam Begrotingsevenwicht handhaaft OVER-gemeenten in 2027 de eerdere structurele verlaging van het personeelsbudget met circa €900.000, waarbij verdere reducties niet mogelijk zijn zonder de continuïteit van de dienstverlening aan te tasten. Hoewel het ziekteverzuim een dalende trend laat zien, is er conform de bestaande afspraken vooraf geen voorschot opgenomen voor bovengemiddeld verzuim; dit incidentele budget wordt pas aangevraagd als de cijfers het landelijk gemiddelde overstijgen. Eventuele kosten voor specifieke plustaken zijn daarnaast budgettair neutraal in de begroting verwerkt en worden volledig door de betreffende gemeente vergoed.

Om de stijgende ICT-kosten en de hoge leveranciersinflatie op te vangen, wordt in 2027 het verbetertraject binnen automatisering afgerond. Hierbij worden concrete opties uitgevoerd om besparingen te realiseren in zowel het datacentrum als de digitale werkomgeving. Voor de begroting 2027 is het huidige automatiseringsbudget vooralsnog ongewijzigd voortgezet, waarna de definitieve financiële gevolgen en budgetherzieningen gedurende het jaar via de reguliere P&C-stukken inzichtelijk worden gemaakt.

Tot slot anticipeert de organisatie op een substantiële formatieve inzet voor een aantal grote, doorlopende projecten. Dit betreft enerzijds de aanhoudende ontheemden crisis en de daarmee samenhangende huisvestingsopgave voor asielzoekers, AMV'ers en Oekraïense vluchtelingen. Anderzijds vereisen grote aanbestedingstrajecten voor onder andere de financiële applicatie, de personeelsadministratie en de arbo-dienst – die in samenwerking met Stichting RIJK worden uitgevoerd – veel capaciteit, waarvan de exacte financiële impact in de loop van het jaar duidelijk wordt.

Paragraaf Taakstellingen en Stelposten

Waar gaat het over

Deze paragraaf is voor het eerst opgenomen in de begroting van 2024. Onze toezichthouder, de Provincie, heeft hierom gevraagd vanwege de verslechterde financiële situatie bij gemeenten. Dit komt doordat het Rijk taken heeft overgedragen aan de gemeenten zonder voldoende geld om deze taken uit te voeren. Hierdoor staan de financiën van gemeenten steeds meer onder druk. Gemeenten moeten daarom steeds vaker bezuinigen of hun taken anders organiseren om de begroting voor de komende jaren in balans te houden. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van welke taakstellingen en stelposten in de begroting van Oostzaan zijn opgenomen.

Een stelpost is een begrotingspost waarvan de concretisering nog moet worden uitgewerkt.

Stelposten

In de programmabegroting 2027-2030 zijn de volgende stelposten opgenomen:

Stelposten, opgenomen in de primaire begroting	2027	2028	2029	2030
1) Baten: stelpost Algemene Uitkering m.b.t. het BTW Compensatiefonds	150.344	150.344	150.344	150.344
2) Baten: stelpost jeugdhulp en eigen bijdrage	0	116.746	119.778	119.778
3) Stelpost Huishoudelijke hulp uit de Wmo (budgetneutraal)	0	0	-554.134	-571.888
4) Stelpost Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de WMO (budgetneutraal)	0	0	165.468	170.769
Totaal	150.344	267.090	-118.544	-130.997

Toelichting:

In de begroting 2027 zijn de volgende stelposten opgenomen. Het betreffen zowel stelposten in de inkomsten als in de uitgaven.

1) Stelpost BTW Compensatiefonds

Bij de inwerkingtreding van het BTW Compensatiefonds in 2003 heeft een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden, om op macro-niveau de declaraties van het BTW Compensatiefonds aan alle overheden te kunnen voldoen. Hieraan is op macro-niveau een bepaald maximum (drempel) gesteld. Door de herijking van het gemeentefonds, alsmede de verlaging van de drempel, wordt de vrijval van middelen vanuit het BTW Compensatiefonds weer toegevoegd aan het gemeentefonds. Conform de meicirculaire 2026 is deze stelpost €150.344.

2) Jeugdhulp

Terugdraaien korting AU als gevolg van de introductie eigen bijdrage Jeugdwet en het verkorten van de trajectduur. In de meicirculaire 2025 zijn bij de middelen voor het cluster Jeugd vanaf 2028 twee kortingen in de algemene uitkering verwerkt in verband met aanvullende maatregelen vanuit de Hervormingsagenda. Omdat de realisatie van deze kortingen afhankelijk is van de nadere uitwerking en wetgeving van het Rijk heeft de provincie toegestaan om een stelpost hiervoor op te nemen in de begroting om de korting neutraal in de begroting te verwerken. De gedachte hierachter is dat het Rijk de korting terug zal draaien als deze niet haalbaar blijkt te zijn.

3) Het kabinet heeft besloten dat huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo wordt vergoed voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Deze maatregel gaat in op 1 januari 2029. Hierdoor stopt huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo. Het gevolg is dat gemeenten minder kosten hebben voor deze voorziening. Omdat gemeenten minder hoeven uit te geven, is er juist geld uit het gemeentefonds gehaald (Meicirculaire 2026). We gaan er op dit moment vanuit dat de kosten evenredig dalen met de dalende baten vanuit het rijk. Dit is echter afhankelijk van politiek keuzes.

4) Hoewel huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo verdwijnt, blijft de gemeente verantwoordelijk voor mensen die niet in staat zijn om dit zelf te regelen of te betalen. Voor deze groep wordt een vangnet ingericht. Hiervoor ontvangen gemeenten vanaf 2029 jaarlijks € 430 miljoen extra via het gemeentefonds (Meicirculaire 2026). Deze regeling hangt samen met het stopzetten van de huishoudelijke hulp via de Wmo. In samenhang gaan we ook bij deze nieuwe baten ervan uit dat er nieuwe lasten voor in de plaats zullen komen. We ramen deze gelden dan ook budgettair neutraal. Ook hier geldt dat dit afhankelijk is van politiek keuzes.

Taakstellingen:

Taakstelling is een opdracht tot bezuinigingen, terwijl (nog) geen concrete maatregelen zijn genomen. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten. Geen van deze taakstellingen zijn opgenomen om te komen tot een structurele begroting 2027-2030.

Paragraaf Kengetallen

Waar gaat het over

Het BBV schrijft voor dat een aantal financiële kengetallen in de begroting wordt opgenomen. Hieronder zijn deze kengetallen per programma weergegeven.

De opgenomen kengetallen zijn gebaseerd op de meest recente feitelijke cijfers uit aangewezen bronnen. Deze werkwijze sluit aan bij de uitgangspunten van het BBV en draagt bij aan een duidelijk en betrouwbaar beeld van de financiële positie van de gemeente.

Programma 1

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Funcziemenging*	%	2024	52	Waarstaatjegemeente.nl (CBS/ BAGLISA)
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoner van 15 t/m 64 jaar	2024	207,7	Waarstaatjegemeente.nl (LISA)

* Funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen banen).

Programma 2

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2024	7,2	Waarstaatjegemeente.nl (BAG)
Demografische druk*	%	2026	77	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)

*Demografische druk is het percentage van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65+ per 100 personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

Programma 3

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Banen	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2024	740,2	Waarstaatjegemeente.nl (CBS/ LISA)
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren 12-21 jaar	2021	1	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Kinderen in uitkeringsgezin	% van alle kinderen tot 18 jaar	2024	2	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2025	76	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Werkloze jongeren	% personen 16-22 jaar	-	Gegevens niet beschikbaar	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2025	113	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2025	16,5	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	12,3	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	0,4	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-23 jaar	-	Gegevens niet beschikbaar	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2025	490	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)

Programma 4

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	0	Waarstaatjegemeente.nl (DUO)
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2024	16	Waarstaatjegemeente.nl (DUO)
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers VO en MBO	2024	1,3	Waarstaatjegemeente.nl (DUO)
Niet-sporters	% bevolking	2024	35,9	Waarstaatjegemeente.nl (GGD/CBS/RIVM)

Programma 5

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren van 12-17 jaar	2025	8	Waarstaatjegemeente.nl (Stichting Halt)
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2025	1,03	Waarstaatjegemeente.nl (Politie)
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2025	3,6*	Opendata.cbs.nl (CBS)
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2025	2**	Opendata.cbs.nl (CBS)
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2025	2,6***	Opendata.cbs.nl (CBS)
Fijn huishoudelijk restafval	Kg per inwoner per jaar	2024	178,6	Opendata.cbs.nl (CBS)
Hernieuwbare elektriciteit	%	2024	11,4	Waarstaatjegemeente.nl (RVO)

* Geweldsmisdrijven: Totaal 35 geregistreerde gevallen. Bij 9.776 inwoners (stand per 1 januari 2026) bedraagt de waarde 3,6 per 1.000 inwoners.

** Woningdiefstal: Totaal 20 geregistreerde gevallen. Bij 9.776 inwoners (stand per 1 januari 2026) bedraagt de waarde 2 per 1.000 inwoners.

*** Vernieling en beschadiging: Totaal 25 geregistreerde gevallen. Bij 9.776 inwoners (stand per 1 januari 2026) bedraagt de waarde 2,6 per 1.000 inwoners.

Programma 6

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Bron
Gemiddelde WOZ-waarde	€ x 1.000	2026	583	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Gemiddelde woonlasten eenpersoonshuishouden	€ per jaar	2026	1.332	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden	€ per jaar	2026	1.409	Waarstaatjegemeente.nl (CBS)
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2026	0,9	Eigen administratie (HRM Rapportage)
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2026	0,9	Eigen administratie (HRM Rapportage)
Apparaatskosten	€ per inwoner	2025	962	Eigen administratie (Jaarrekening)
Externe inhuur*	%	2025	0	Eigen administratie (Jaarrekening)
Overhead**	%	2025	13	Eigen administratie (Jaarrekening)

* Overhead: % van de totale lasten.

** Externe inhuur: % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen

Paragraaf Openbaarheid

Waar gaat het over?

De paragraaf betreffende openbaarheid, bedoeld in artikel 3.5 van de Wet open overheid, geeft ten minste inzicht in de beleidsvoornemens inzake de toepassing van de artikelen 3.1, 3.3, 3.3a en hoofdstuk 4 van de Wet open overheid en de wijze waarop toepassing is gegeven aan deze beleidsvoornemens. In de jaarstukken dienen we verslag te doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de in de begroting genoemde beleidsvoornemens. Deze verplichte paragraaf in de komende begrotingen en jaarstukken vloeit voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze voorgeschreven rapportering over de uitvoering van deze wet is bedoeld om een impuls te geven aan de actieve openbaarheid.

Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

De Woo bestaat uit twee soorten openbaarmaking, een passieve (openbaarmaking op verzoek) en een actieve (openbaarmaking uit eigen beweging). De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Woo.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingverzoeken worden behandeld door het cluster juridische zaken. De verwachting is dat de komende jaren binnenkomende Woo-verzoeken binnen de formatie van dit cluster afgehandeld kunnen worden.

Actieve openbaarmaking

De informatie die actief openbaar gemaakt moet worden is onderverdeeld in 17 informatiecategorieën. De verplichting tot openbaarmaking van de informatiecategorieën is onderverdeeld in 4 delen (tranches).

In november 2024 diende de eerste informatiecategorieën (eerste tranche) actief openbaar gemaakt te worden. Hiervoor is een Woo-index redacteur aangesteld. De Woo-index redacteur is onder andere verantwoordelijk voor de publicatie van de organisatiegegevens, de werkwijze van de organisatie, en de bereikbaarheid van de organisatie. De gemeente voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting om de informatiecategorieën uit de eerste tranche actief openbaar te maken.

Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de volgende groep (tranche) informatiecategorieën actief openbaar gemaakt moet worden. De inwerkingtreding is opnieuw uitgesteld. De impact hiervan op onze organisatie wordt momenteel verder in kaart gebracht.

De besluiten die worden genomen op passieve openbaarmakingsverzoeken (woo-verzoeken) worden sinds begin 2026 actief gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Paragraaf Oekraïne crisis

Waar gaat het over?

Vanaf begin maart 2022 is het oorlog in Oekraïne. Vele Oekraïense mensen zijn gevlucht, ook naar Nederland. Gemeenten hebben de taak om bij te dragen aan de opvang van Oekraïners. Dit doen we ook in Oostzaan. De opvangopgave vraagt een flinke inzet van alle afdelingen van de organisatie. De inzet richt zich op het adequaat huisvesten en begeleiden van deze vluchtelingen. Ook voorzien we hen van financiële middelen en innen de eigen bijdrage van vluchtelingen met inkomen. Zolang de oorlog in Oekraïne voortduurt, moeten we de opvangopgave en dito intensieve extra werkzaamheden continueren.

EU-landen verlengen tijdelijke bescherming vluchtelingen Oekraïne

De EU-landen zijn overeengekomen de tijdelijke beschermingsstatus voor mensen die Oekraïne ontvluchten te verlengen tot en met 4 maart 2028. Daarmee toont de EU haar vaste voornemen Oekraïne en zijn bevolking zo lang dat nodig is te ondersteunen. Een verlenging van de bescherming met nog een jaar biedt de oorlogsvluchtelingen duidelijkheid en voorspelbaarheid.

Daarnaast besloten de EU-landen, in het besef dat ontheemden moeten worden beschermd en Oekraïne zich moet kunnen verdedigen tegen Ruslands illegale aanvalsoorlog, tijdelijke bescherming enkel toe te kennen aan degenen die hun militaire verplichtingen in Oekraïne vervullen.

Van korte termijn opvang naar langdurige huisvesting

Per 1 juni 2026 verblijven zo'n 135.000 Oekraïense oorlogsvluchtelingen bij gemeenten in Nederland die recht hebben op tijdelijke bescherming op basis van de RTB. Alle opvangplekken in de gemeentelijke opvanglocaties (GOO) zijn bezet. Nog steeds is de instroom van Oekraïense vluchtelingen hoger dan de uitstroom. Het Rijk blijft gemeenten oproepen om extra opvangplekken te realiseren. Het vinden van geschikte opvangplekken is echter een grote uitdaging. Nieuwe duurzame locaties hebben de voorkeur boven (crisis)noodopvangplekken. De ontwikkeling en realisatie daarvan vraagt om langere doorlooptijden en toekomstperspectief. Het Rijk financiert de kosten van de opvang voor 100%. Het Rijk werkt daarnaast aan een lange termijn handelingsperspectief voor deze opgave en gemeenten.

Opvang in Oostzaan

Vanaf begin van de oorlog vangt Oostzaan Oekraïense ontheemden op, met name bij hotel Van der Valk. Het aantal opvangplekken is de afgelopen jaren stapsgewijs uitgebreid van 20 naar de huidige 103. Gelijktijdig zijn we op zoek gegaan naar duurzamere vormen van opvang in bijvoorbeeld een leegstaand (kantoor)pand. Tot op heden is dat in Oostzaan nog niet gelukt. Er zijn geen leegstaande panden beschikbaar of geschikt te maken. Daarom vangt gemeente Oostzaan nog steeds Oekraïners op in hotel Van der Valk. Ook vangen enkele gastgezinnen een aantal Oekraïense ontheemden op.

Gemeente Oostzaan heeft voor de duurzame opvang van Oekraïense vluchtelingen 32 woonunits aangeschaft. Deze aankoop was onderdeel van een regionale aanschaf in 2022. Het vinden van een locatie én toestemming verkrijgen om de locatie te gebruiken heeft lange tijd geduurd. Inmiddels zijn de woonunits geplaatst en zijn er 21 tijdelijke woningen voor 62 Oekraïners van gerealiseerd aan de Twiskeweg. Vanaf november 2025 zijn de tijdelijke woningen in gebruik genomen. De woningen zijn toegewezen aan Oekraïners die al lange tijd in het hotel verbleven.

Gezien de grote behoefte aan extra opvangplekken zijn de bestaande opvangplekken bij hotel Van der Valk gecontinueerd.

De Oekraïense ontheemden zijn als volgt over de gemeente verdeeld:

Opvang in Oostzaan (stand per 1 juni 2026)		Aantal plekken	Aantal personen
Hotel Van der Valk	29 kamers (tot 31 maart 2027, verlenging is mogelijk)	103	100
Twiskeweg tijdelijke woningen	Er zijn 21 woningen met 62 plekken welke maximaal 10 jaar beschikbaar zijn.	62	59
Particuliere gastgezinnen	Er zijn 4 particuliere gastgezinnen die Oekraïense ontheemden opvangen.	8	8

Overige zaken, leefgeld verstrekking en inning eigen bijdrage

Naast de huisvesting zijn op verschillende onderdelen stappen gezet om de opvang zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Gezien de omvang van het aantal vluchtelingen is dagelijks maatschappelijke begeleiding aanwezig. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over school, werk, taalles, activiteiten en vervoer. Het verstrekken van 'leefgeld' voor personen in de gemeentelijke opvang Oekraïne valt vanaf 2024 niet meer binnen het normbedrag voor de gemeentelijke opvang maar wordt apart afgerekend op basis van werkelijke kosten. Leefgeld is een vergoeding die de gemeente aan de ontheemde kan geven ten behoeve van voedsel en eerste levensbehoeften.

Vanaf 1 januari 2025 innen we de verplichte eigen bijdrage voor Oekraïense ontheemden met betaald werk. Diegenen ontvangen dan ook geen leefgeld. De implementatie voor het innen van de eigen bijdrage was een omvangrijk proces. Inmiddels lopen de inningen en worden de inningen maandelijks geactualiseerd. We zien dat veel Oekraïners werken met tijdelijke contracten. Er zijn veel fluctuaties in inkomen of werkgever.

Financiën en bekostiging vanuit het Rijk

De bekostigingsregeling voor opvang Oekraïense ontheemden (BooO) wijzigt per 1 januari 2027. De BooO vergoedt de kosten op basis van een normbedrag per plek per dag. De BooO wordt vervangen door de Doelgroep Flexibele Regeling (DFR). De DRR vergoedt op basis van werkelijke exploitatiekosten. Uitgangspunt was en blijft dat alle kosten 100% declarabel zijn. De indirecte kosten voor overhead gemeente en projectteam worden nog wel vergoed met een normvergoeding. De afrekening vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

Doorkijk naar 2027 en 2028

We continueren bovenstaande opvanglocaties en optimaliseren zoveel mogelijk de bezetting. Mochten er kansrijke nieuwe locaties beschikbaar komen, zullen die verkend dan wel ontwikkeld worden. Het Rijk werkt aan transitiebeleid voor 3 tot 4 jaar na afloop van de RTB. Het Rijk zet in op transitie van opvangplekken naar duurzame huisvesting. Ook Oostzaan zal daarmee aan de slag moeten.

Financieel

Financiële positie en meerjarenplan

Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2027-2030 laat voor de jaren 2027 en 2028 een tekort zien. Vanaf 2029 is sprake van een positief begrotingssaldo. Deze positieve ontwikkeling zet zich voort in 2030.

Het financieel resultaat van de begroting 2027-2030 is hieronder weergegeven:

Begrotingsjaar	Begrotingsaldo (lasten, voor mutaties in reserves)	Saldo begroting
2027	-€481.429	-€505.429
2028	-€113.692	-€171.192
2029	€42.228	€51.728
2030	€737.541	€713.541

Overzicht van baten en lasten 2025 - 2030

Exploitatie	Rekening 2025	Begroting 2026 incl.wijz.	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
01 Dienstverlening						
Lasten	1.904.129	2.379.699	1.943.506	1.746.006	1.813.006	1.779.506
Baten	708.755	503.478	503.478	433.478	433.478	433.478
Totaal 01 Dienstverlening	-1.195.373	-1.876.221	-1.440.028	-1.312.528	-1.379.528	-1.346.028
02 Ruimtelijke ordening						
Lasten	1.036.313	845.724	437.229	437.929	437.929	437.929
Baten	348.524	105.000	106.500	106.500	106.500	106.500
Totaal 02 Ruimtelijke ordening	-687.789	-740.724	-330.729	-331.429	-331.429	-331.429
03 Sociaal domein						
Lasten	16.489.685	13.757.993	15.031.669	10.293.944	9.607.725	9.589.482
Baten	9.250.188	5.421.146	6.963.104	2.263.583	2.052.111	2.052.111
Totaal 03 Sociaal domein	-7.239.497	-8.336.847	-8.068.565	-8.030.361	-7.555.614	-7.537.371
04 Maatschappelijke participatie						
Lasten	1.772.795	2.239.837	1.880.837	1.911.520	2.135.253	2.135.253
Baten	165.297	136.107	134.775	134.775	134.775	134.775
Totaal 04 Maatschappelijke participatie	-1.607.497	-2.103.730	-1.746.062	-1.776.745	-2.000.478	-2.000.478
05 Leefomgeving						
Lasten	10.415.779	11.182.765	11.116.250	10.462.507	10.884.903	10.963.935
Baten	6.100.407	5.636.536	5.224.093	5.077.499	5.184.366	5.178.403
Totaal 05 Leefomgeving	-4.315.373	-5.546.229	-5.892.157	-5.385.008	-5.700.537	-5.785.532
06 Bestuur en organisatie						
Lasten	6.401.631	4.191.054	5.501.647	5.551.284	5.461.903	5.528.582
Baten	22.403.187	21.937.649	22.497.759	22.273.663	22.471.717	23.266.961
Totaal 06 Bestuur en organisatie	16.001.556	17.746.595	16.996.112	16.722.379	17.009.814	17.738.379
Resultaat van Baten minus Lasten	956.027	-857.156	-481.429	-113.692	42.228	737.541
40 Mutaties in reserves						
Stortingen	1.331.021	645.581	57.500	57.500	57.500	57.500
Onttrekkingen	986.007	997.564	33.500	0	67.000	33.500
Totaal 40 Mutaties in reserves	-345.014	351.983	-24.000	-57.500	9.500	-24.000
Mutaties reserves	-345.014	351.983	-24.000	-57.500	9.500	-24.000
Gerealiseerd resultaat	611.013	-505.173	-505.429	-171.192	51.728	713.541

Overzicht van baten en lasten, jaren 2025 en 2026

Programma	2025 werkelijk lasten	2025 werkelijk baten	2025 werkelijk saldo	2026 begroot lasten	2026 begroot baten	2026 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.904.129	708.755	-1.195.373	2.379.699	503.478	-1.876.221
02 Ruimtelijke ordening	1.036.313	348.524	-687.789	845.724	105.000	-740.724
03 Sociaal domein	16.489.685	9.250.188	-7.239.497	13.757.993	5.421.146	-8.336.847
04 Maatschappelijke participatie	1.772.795	165.297	-1.607.497	2.239.837	136.107	-2.103.730
05 Leefomgeving	10.415.779	6.100.407	-4.315.373	11.234.298	5.636.536	-5.597.762
06 Bestuur en organisatie	5.790.618	22.403.187	16.001.556	4.139.521	21.937.649	17.798.128
Saldo van baten en lasten	37.409.318	38.976.358	956.027	34.597.072	33.739.916	-857.156
40 Mutaties in reserves	1.942.034	986.007	-345.014	1.410.319	1.762.302	351.983
Saldo mutaties reserves	1.942.034	986.007	-345.014	1.410.319	1.762.302	351.983
Resultaat			611.013			-505.173

Overzicht van baten en lasten, jaren 2027 en 2028

Programma	2027 begroot lasten	2027 begroot baten	2027 begroot saldo	2028 begroot lasten	2028 begroot baten	2028 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.943.506	503.478	-1.440.028	1.746.006	433.478	-1.312.528
02 Ruimtelijke ordening	437.229	106.500	-330.729	437.929	106.500	-331.429
03 Sociaal domein	15.031.669	6.963.104	-8.068.565	10.293.944	2.263.583	-8.030.361
04 Maatschappelijke participatie	1.880.837	134.775	-1.746.062	1.911.520	134.775	-1.776.745
05 Leefomgeving	11.116.250	5.224.093	-5.892.157	10.462.507	5.077.499	-5.385.008
06 Bestuur en organisatie	5.501.647	22.497.759	16.996.112	5.551.284	22.273.663	16.722.379
Saldo van baten en lasten	35.911.138	35.429.709	-481.429	30.403.190	30.289.498	-113.692
40 Mutaties in reserves	57.500	33.500	-24.000	57.500	0	-57.500
Saldo mutaties reserves	57.500	33.500	-24.000	57.500	0	-57.500
Resultaat			-505.429			-171.192

Overzicht van baten en lasten, jaren 2029 en 2030

Programma	2029 begroot lasten	2029 begroot baten	2029 begroot saldo	2030 begroot lasten	2030 begroot baten	2030 begroot saldo
01 Dienstverlening	1.813.006	433.478	-1.379.528	1.779.506	433.478	-1.346.028
02 Ruimtelijke ordening	437.929	106.500	-331.429	437.929	106.500	-331.429
03 Sociaal domein	9.607.725	2.052.111	-7.555.614	9.589.482	2.052.111	-7.537.371
04 Maatschappelijke participatie	2.135.253	134.775	-2.000.478	2.135.253	134.775	-2.000.478
05 Leefomgeving	10.884.903	5.184.366	-5.700.537	10.963.935	5.178.403	-5.785.532
06 Bestuur en organisatie	5.461.903	22.471.717	17.009.814	5.528.582	23.266.961	17.738.379
Saldo van baten en lasten	30.340.719	30.382.947	42.228	30.434.687	31.172.228	737.541
40 Mutaties in reserves	57.500	67.000	9.500	57.500	33.500	-24.000
Saldo mutaties reserves	57.500	67.000	9.500	57.500	33.500	-24.000
Resultaat			51.728			713.541

Meerjarenbalans 2027-2030

Activa	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029	Ultimo 2030
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa				
* Bijdrage in Activa van derden	1.081.479	940.947	797.105	649.877
Materiële vaste activa met economisch nut				
* Gronden in erfpacht uitgegeven	312.321	312.321	312.321	312.321
* Overige investeringen met economisch nut	33.110.488	34.997.753	34.104.800	35.893.352
* Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	9.576.166	13.803.497	17.080.015	16.212.613
Financiële vaste activa				
* Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	462.556	462.556	462.556	462.556
* Langlopende leningen og	615.187	615.187	615.187	615.187
* Overige uitzettingen korter dan 1 jaar	655.036	655.036	655.036	655.036
Vlottende activa				
Uitzettingen rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar				
* Vorderingen op openbare lichamen	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
* Uitzettingen Rijk schatkist korter dan 1 jaar	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
* Overige vorderingen	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Liquide middelen				
* Kassaldi	3.000	3.000	3.000	3.000
* Banksaldi	200.000	200.000	200.000	200.000
Overlopende activa				
* Overig nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal	54.216.233	60.190.297	62.430.020	63.203.942

Passiva	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029	Ultimo 2030
Eigen vermogen				
* Algemene reserve	4.627.031	4.121.602	3.950.410	4.002.138
* Bestemmingsreserve	5.959.272	6.016.772	6.007.272	6.031.272
* Resultaat na bestemming	-505.429	-171.192	51.728	713.541
Voorzieningen	3.980.834	4.222.165	4.370.327	4.519.298
Vaste schulden rentetyp. looptijd langer dan 1 jaar				
* Onderhandse leningen van binnenlandse banken en financiële instellingen	26.106.400	33.386.800	32.330.533	31.274.267
* Waarborgsommen	11.613	11.613	11.613	11.613
Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar				
* Overige schulden	3.036.512	2.602.537	2.808.137	2.751.813
Overlopende passiva				
* Overige vooruitontvangen bedragen die t.b.v. de volgende begrotingsjaren komen	3.500.000	3.000.000	4.000.000	4.500.000
* I.v.m. voorfinanciering uitk. met specifiek doel: ontvangen van het Rijk	4.000.000	3.500.000	4.000.000	4.500.000
* I.v.m. voorfinanciering uitk. met specifiek doel: ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.000.000	1.000.000	1.900.000	1.900.000
* Verplichtingen die een volgend jaar tot betaling komen	2.500.000	2.500.000	3.000.000	3.000.000
Totaal	54.216.233	60.190.297	62.430.020	63.203.942

Structureel evenwicht begrotingssaldi

Het saldo van de primaire begroting bestaat voor een deel uit budgetten van incidentele aard. Het structurele inzicht in de begroting is eigenlijk van groter belang. Daaruit blijkt in hoeverre de gemeente in staat is zijn taken nu maar ook in de toekomst uit te voeren. Onderstaand overzicht start met het primaire begrotingssaldo. Daar zijn de incidentele budgetten en incidentele mutaties in reserves uitgehaald. De onderste regel in de tabel geeft dan het structurele begrotingsevenwicht weer. Deze structurele exploitatieruimte is voor onze toezichthouder, de Provincie Noord-Holland, de belangrijkste graadmeter voor haar oordeel over ons toezicht.

	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029	Lasten 2030	Baten 2030
Begrotingssaldo (a) (structureel en incidenteel)		-505.429		-171.192		51.728		713.541
INCIDENTEEL: 03 Sociaal Domein								
Inzet POK-middelen (Parl.Ondervr.comm.Kinderopvangtoesl)	40.860							
Kinderopvang pleegouders (budget vanuit Meicirculaire 2026)	6.067							
Oekraïne crisis (SPUK)	5.014.942	5.014.942	262.183	262.183				
INCIDENTEEL: 04 Maatschappelijke participatie								
Opstellen Integraal huisvestingsplan Onderwijs (IHP)			32.000					
INCIDENTEEL: 05 Leefomgeving								
Eendenopvang (amendement 25A09)	5.000							
Meicirculaire 2026: Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	392.020							
Opstellen bomenbeheerplan	28.000							
SMC De Kolk wordt gesloopt in 2028	35.000	147.000						
Weerbare samenleving	40.000							
INCIDENTEEL: 06 Bestuur en organisatie								
Diversen	25.000							
INCIDENTEEL: 40 Incidentele mutaties in reserves								
Incidentele mutaties in reserves	57.500	33.500	57.500	0	57.500	67.000	57.500	33.500
Totale incidentele baten en lasten	5.644.389	5.195.442	351.683	262.183	57.500	67.000	57.500	33.500
Saldo incidenteel (b)	448.947		89.500		-9.500		24.000	
Totaal structureel begrotingsevenwicht (a+b)		-56.482		-81.692		42.228		737.541

EMU-saldo

Het EMU-saldo (ook wel financieringstekort) van de totale Nederlandse overheid is jaren negatief geweest. Het financieringssaldo van de gemeenten maakt daarvan onderdeel uit. Om het financieringssaldo van de totale overheid te kunnen ramen, moeten de gemeenten sinds 2006 een driejaarsraming van hun EMU-saldo in de begroting opnemen.

Voor Oostzaan komt deze raming uit op de volgende bedragen:

Raming EMU saldo	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1. Exploitatiesaldo vóór dotaties en onttrekkingen aan reserves.	-481	-114	42	738
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	2.239	1.939	2.018	2.042
3. Dotaties aan voorzieningen.	257	257	257	257
4. Investerings in materiële vaste activa.	-273	-16.201	-4.259	-2.817
5. Ontvangen investeringsbijdragen van Rijk, Prov., EU en ov. (niet via de exploitatie).	0	0	0	0
6. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (niet via de exploitatie).	0	0	0	0
7. Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (transacties met derden, niet op de exploitatie).	0	0	0	0
8. Baten bouwgrondexploitatie, voor zover niet op de exploitatie is verantwoord.	0	0	0	0
9. Betalingen ten laste van de voorzieningen.	0	0	0	0
10. Lasten i.v.m. transacties met derden, niet via de exploitatie, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (incl. fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten.	0	0	0	0
11. De berekening van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van deelnemingen en aandelen.	0	0	0	0
11a. Worden er deelnemingen en aandelen verkocht?	Nee	Nee	Nee	Nee
11b. Zo ja, de bij verkoop verwachte boekwinst.	0	0	0	0
Totaal	1.742	-14.119	-1.941	220

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt dat er naar verwachting de jaren 2028 en 2029 sprake is van een financieringstekort. De voornaamste oorzaak hiervan zijn de hoge geplande investeringen uit het meerjarenplan 2027-2030. Welke nieuwe investeringen dit zijn vindt u in het Meerjarenplan 2027-2030 in de Paragraaf Kapitaalgoederen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Gemeenten dienen in de begroting in te gaan op de zogenaamde jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Hieronder wordt verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen voor huidig, dan wel voormalig personeel. Gemeenten moeten de verplichtingen in de begroting en de jaarrekening opnemen. De personeelskosten voor 2027 zijn gebaseerd op de huidige formatie van de gemeente Oostzaan. Dit betreft de Raad, het college, de griffie, de secretaris, de verplichtingen aan oud-wethouders en de zogenaamde BABS'en (Buitengewone Ambtenaren van de Burgerlijke stand) en bedragen €1.087.254. Het ambtelijk personeel is verder in dienst van OVER-gemeenten.

Gepland verloop van de mutaties op reserves en voorzieningen

In het volgende overzicht wordt de verwachte ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in 2027 weergegeven:

Staat van reserves en voorzieningen	Saldo begin 2027	Vermeerderingen	Geplande uitgaven	Overige verminderingen	Saldo eind 2027
Algemene reserve	4.627.031	0	0	0	4.627.031
Algemene reserve - Totaal	4.627.031	0	0	0	4.627.031
Reserve duurzaamheid	397.328	0	0	0	397.328
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	565.751	0	0	0	565.751
Reserve onderhoud bruggen	248.514	0	0	0	248.514
Reserve infrastructuur	63.278	0	0	0	63.278
Egalisatiereserve baggeren	284.610	0	0	0	284.610
Reserve wachtgeld wethouders	0	0	0	0	0
Reserve projecten en openbaar groen	471.925	0	0	0	471.925
Reserve omgevingswet	668.309	0	0	0	668.309
Reserve jongerenbeleid	6.500	0	0	0	6.500
Reserve bestuurlijke toekomst	0	0	0	0	0
Reserve verkiezingen	58.167	35.000	0	-33.500	59.667
Reserve inrichting theaterzaal	111.000	18.500	0	0	129.500
Reserve sporttoestellen de greep	24.000	4.000	0	0	28.000
Reserve afkoop onderhoud begraafplaats	121.541	0	0	0	121.541
Reserve noodfonds inflatiearmoede	114.807	0	0	0	114.807
Reserve spitscamera inrijverbod	50.000	0	0	0	50.000
Reserve BOA	37.227	0	0	0	37.227
Reserve Wet Kwaliteitsborging bouw	38.197	0	0	0	38.197
Reserve Asielzoekers	45.464	0	0	0	45.464
Reserve Oekraïne	2.334.354	0	0	0	2.334.354
Reserve Diversiteitsagenda en Participatieagenda	3.250	0	0	0	3.250
Reserve Wet goed verhuurderschap	6.926	0	0	0	6.926
Reserve Co-financiering Uitbreid.bibliotheekvoorz. (Spuk)	0	0	0	0	0
Reserve Verkeersbeleid	15.000	0	0	0	15.000
Reserve Avant fietsbrug en fietstunnel	25.000	0	0	0	25.000
Reserve sport	15.000	0	0	0	15.000
Reserve Wegen	150.000	0	0	0	150.000
Kinderopvang bij pleegzorg	5.877	0	0	0	5.877
Alleenverdienersproblematiek	0	0	0	0	0
Reserve Veilig wonen (politieke ambtsdragers)	28.248	0	0	0	28.248
Reserve Volkshuisvesting	25.000	0	0	0	25.000
Reserve Wonen op vaders erf	10.000	0	0	0	10.000
Bibliotheek voorziening	0	0	0	0	0
Koppeling e-diensten Mozard	0	0	0	0	0
Integrale aanpak beveiliging en gastheerschap	0	0	0	0	0
Reserve Nog uit te voeren werken	10.000	0	0	0	10.000
Bestemmingsreserves - Totaal	5.935.272	57.500	0	-33.500	5.959.272
Voorziening pensioenen wethouders	1.718.436	104.205	0	0	1.822.641
Voorziening Bestuurlijke boete	10.000	0	0	0	10.000
Voorziening egalisatie riolering	1.433.714	0	0	-30.935	1.402.779
Voorziening egalisatie afval	0	0	0	0	0

Staat van reserves en voorzieningen	Saldo begin 2027	Vermeerderingen	Geplande uitgaven	Overige verminderingen	Saldo eind 2027
Voorziening MJOP: Centrumcomplex de Kunstgreep	320.030	86.500	0	0	406.530
Voorziening MJOP: Sporthal De Greep	71.646	15.360	0	0	87.006
Voorziening MJOP: Brandweerkazerne Kerkstraat	59.841	14.992	0	0	74.833
Voorziening MJOP: Ambtswoning Glazenmakerstraat	58.822	9.950	0	0	68.772
Voorziening MJOP: Gemeentewerf Skoon	47.322	12.530	0	0	59.852
Voorziening MJOP: Loods op de begraafplaats	14.306	3.500	0	0	17.806
Voorziening MJOP: De Kolk	-961	0	0	0	-961
Voorziening MJOP: Gebouw Werkom Twiskeweg	15.070	2.500	0	0	17.570
Voorziening MJOP: Kerktoren	6.506	7.500	0	0	14.006
Voorzieningen - Totaal	3.754.732	257.037	0	-30.935	3.980.834
Geheel - Totaal	14.317.036	314.537	0	-64.435	14.567.138

Totaalsaldi reserves en voorzieningen

Per ultimo	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Algemene Reserve	4.729.941	4.627.031	4.627.031	4.627.031	4.627.031	4.627.031
Bestemmingsreserves	6.078.505	5.935.272	5.959.272	6.016.772	6.007.272	6.031.272
Voorzieningen	4.171.529	3.754.732	3.980.834	4.222.165	4.370.327	4.519.298
	14.979.976	14.317.036	14.567.138	14.865.969	15.004.631	15.177.602

Bijlage

Taakvelden

Taakvelden 2027

Taakvelden Begroting 2027	Begroting 2027 Lasten	Begroting 2027 Baten	Begroting 2027
Geen taakveld	-394.332	394.332	0
0.1 Bestuur	-1.182.859	15.000	-1.167.859
0.10 Mutaties reserves	-57.500	33.500	-24.000
0.2 Burgerzaken	-1.222.029	203.278	-1.018.751
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-100.410	120.020	19.610
0.4 Overhead	-4.934.981	301.008	-4.633.973
0.5 Treasury	136.180	159.920	296.100
0.61 OZB woningen	0	2.084.874	2.084.874
0.62 OZB niet-woningen	0	959.898	959.898
0.64 Belastingen overig	-199.135	56.045	-143.090
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-52.700	18.807.289	18.754.589
0.8 Overige baten en lasten	416.082	0	416.082
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.066.012	0	-1.066.012
1.2 Openbare orde en veiligheid	-633.373	19.200	-614.173
2.1 Verkeer en vervoer	-2.044.310	86.000	-1.958.310
2.2 Parkeren	0	2.500	2.500
2.4 Economische havens en waterwegen	-264.844	0	-264.844
3.1 Economische ontwikkeling	-31.267	8.805	-22.462
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-19.323	2.000	-17.323
3.4 Economische promotie	-6.000	417.733	411.733
4.1 Openbaar basisonderwijs	-77.712	0	-77.712
4.2 Onderwijshuisvesting	-349.941	0	-349.941
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-506.612	107.429	-399.183
5.1 Sportbeleid en activering	-93.968	0	-93.968
5.2 Sportaccommodaties	-315.521	65.541	-249.980
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.082.637	712.042	-370.595
5.6 Media	-171.903	0	-171.903
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-845.615	45.400	-800.215
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.547.561	5.172.449	-375.112
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-945.033	0	-945.033
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-728.621	0	-728.621
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-236.965	0	-236.965
6.3 Inkomensregelingen	-2.306.662	1.726.116	-580.546
6.4 WSW en beschut werk	-45.057	0	-45.057
6.5 Arbeidsparticipatie	-245.485	0	-245.485
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-275.371	3.726	-271.645
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-1.016.550	60.813	-955.737
6.712 Begeleiding (WMO)	-343.781	0	-343.781
6.713 Dagbesteding (WMO)	-228.897	0	-228.897
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-5.928	0	-5.928
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-138.927	0	-138.927
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-1.322.266	0	-1.322.266
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-39.502	0	-39.502
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-100.119	0	-100.119
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-438.192	0	-438.192
6.791 PGB WMO	-32.000	0	-32.000

Taakvelden Begroting 2027	Begroting 2027 Lasten	Begroting 2027 Baten	Begroting 2027
6.792 PGB Jeugd	-125.567	0	-125.567
6.821 Jeugdbescherming	-106.105	0	-106.105
6.91 Coördinatie en beleid WMO	-101.348	0	-101.348
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-204.154	0	-204.154
7.1 Volksgezondheid	-748.365	147.000	-601.365
7.2 Riolering	-1.663.812	1.687.974	24.162
7.3 Afval	-2.014.149	2.014.149	0
7.4 Milieubeheer	-1.093.688	0	-1.093.688
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-329.531	158.500	-171.031
8.1 Ruimte en leefomgeving	-256.600	0	-256.600
8.3 Wonen en bouwen	-622.012	285.000	-337.012
Gerealiseerd resultaat	-36.362.970	35.857.541	-505.429

Begrotingsrichtlijnen 2027

Waar gaat het over

Gemeenten zijn verplicht een reëel en structureel sluitende begroting en een meerjarenraming voor ten minste drie jaar volgend op het begrotingsjaar op te stellen. Voor het opstellen van de begroting en meerjarenramingen zijn hiervoor begrotingsrichtlijnen opgesteld.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is om alle taken en activiteiten met betrekking tot de gemeentelijke huishouding op te nemen in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. Het doel is vervolgens een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting vast te stellen.

Richtlijnen

Voor het opstellen van de begroting 2027-2030 hanteren wij de volgende richtlijnen:

Beleid

- De raadsagenda 2022-2026 vormt het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2027. Het college van B&W werkt deze agenda verder uit aan de hand van de vragen: Wat willen we bereiken, wat zijn onze doelen en gaan we ervoor doen, wat mag het kosten?
- Raadsbesluiten tot en met de vergadering van juni 2026, inclusief de uitkomsten van het voorjaarsbericht 2026 en de kadernota 2027-2030 verwerken wij in de programmabegroting 2027;
- Raadsbesluiten van juli tot en met december 2026 met meerjarige (structurele) gevolgen verwerken wij in de eerste begrotingswijziging van 2027.

Kostenontwikkeling

- Voor het jaar 2027 tot en met 2030 wordt rekening gehouden met 1,9 % inflatiecorrectie (opgave CPB-prognose van maart 2026) op uitgaven en inkomsten;
- Rekening is gehouden met een interne loonkostenstijging van 4,2 %. Dit is conform de begroting van OVER-gemeenten, waar de loonkosten van de ambtelijke organisatie in zijn opgenomen. Het betreft hier dus alleen de loonkosten van het bestuur van Oostzaan. Deze indexatie is noodzakelijk om periodieken, verhoging sociale lasten en pensioenlasten te dekken;
- Voor de gemeenschappelijke regelingen wordt aansluiting gezocht met de vernieuwde bijdrage. Prijsstijgingen hoger dan het inflatiepercentage, zijn slechts opgenomen voor zover daar contracten, bestuurlijke afspraken of andere bewijsstukken' aan ten grondslag liggen;
- De begrotingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen dienen we uiterlijk 31 mei te hebben ontvangen, zodat deze kunnen worden verwerkt in de programmabegroting 2027-2030.

Renteontwikkeling

- Voor het jaar 2027 hanteren wij het percentage van 2,3 % aan rekenrente. Dit bedrag is gebaseerd op de ultimo 2025 uitstaande leningen. Dit percentage gebruiken wij voor diverse berekeningen zoals afkoopsommen, contante waarden en kapitaallasten over investeringen. Het verschil tussen de werkelijke en de toegerekende rente - het renteresultaat - verantwoorden wij in programma 6 Bestuur en Organisatie.

Overige

- In de vergaderingen van de samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen dient ons gemeenschappelijk standpunt met betrekking tot de loon- en prijsstijgingspercentages en de aanleverdatum van de begrotingen te worden ingebracht.
- De jaarschijf 2027 van het meerjarenplan 2027-2030 stelt u vast bij de kadernota 2027 voor wat betreft vervangingsinvesteringen, areaaluitbreiding en intensivering bestaand beleid. De consequenties ervan verwerken wij in de programma's van de programmabegroting 2027-2030.

Gemeentelijke belastingen en retributies

- Voor de tarieven gaan wij uit van een stijging gelijk aan het inflatiepercentage, in dit geval van 1,9 %. Uitzonderingen op de algemene regel van de toegestane stijging zijn:

1. Reisdocumenten/ rijbewijzen: de tarieven van de reisdocumenten/ rijbewijzen zijn aan een wettelijk maximum gebonden;
2. Afvalstoffenheffing/ rioolrecht: met betrekking tot deze tarieven geldt een maximale kostendekking van 100%;
3. Voor de OZB en de RZB geldt dat niet voor de tarieven, maar de opbrengst stijgt met het genoemde inflatiepercentage.

Overzicht begrotingssubsidies 2027

Organisatie	max. subsidiebedrag
Oostzaan ontmoet Oostzaan	€ 2.500
Alert4You	€ 11.200
Halt	€ 4.076
Samenwerkingsverband PO Zaanstreek (Smw)	€ 7.977
Team Sportservice	€ 27.244
COE Sport-en feestweek	€ 7.340
Slachtofferhulp	€ 3.694
Omroep Oostzaan / Radio 9	€ 18.074
Bibliotheek	€ 175.057
Theater de Kunstgreep	€ 27.995
Discriminatie.nl Zaanstreek Waterstreek	€ 14.632
GGD - Centrum Jong	€ 40.760
Belbus Oostzaan	€ 101.900
SMD - PM	€ 167.253
WelzijnWonenPlus incl. seniorendag (€1.500)	€ 170.193
MEE Dichtbij	€ 71.771
Link - Jongerenwerk	€ 141.985
Samenwerkingsverband VO Zaanstreek (Smw)	€ 15.619
Kattenasiel aan het Zuideinde	€ 908
TOTAAL BEGROTINGSSUBSIDIES 2027	€ 1.010.178